

**Ετήσια Οικονομική Έκθεση
της χρήσης 2018
(1^η Ιανουαρίου 2018 – 31^η Δεκεμβρίου 2018)**

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	5
B. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	6
Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	13
Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	52
1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική)	53
2. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική).....	54
3. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική)	55
4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική)	57
5. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο	58
6. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων.....	59
6.1 Δήλωση Συμμόρφωσης	59
6.2 Βάση Επιμέτρησης	59
6.3 Νόμισμα Παρουσίασης	59
6.4 Χρήση Εκτιμήσεων	59
6.5 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	59
6.6 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές	60
7. Βασικές Λογιστικές Πολιτικές.....	65
7.1 Ενοποίηση.....	65
7.1.1 Θυγατρικές	65
7.1.2 Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)	66
7.1.3 Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές	66
7.1.4 Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές.....	66
7.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος	67
7.3 Ενσώματα πάγια	67
7.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	68
7.5 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.....	69
7.6 Χρηματοοικονομικά μέσα	70
7.6.1 Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση.....	70
7.6.2 Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Ενεργητικού	70
7.6.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	71
7.6.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	71
7.6.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων	72
7.6.6 Συμψηφισμός.....	72
7.7 Αποθέματα.....	73
7.8 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων.....	73
7.9 Μακροπρόθεσμα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες.....	73
7.10 Μετοχικό κεφάλαιο.....	74

7.11 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος.....	74
7.12 Παροχές στο προσωπικό	75
7.13 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού	76
7.14 Κρατικές επιχορηγήσεις	76
7.15 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	77
7.16 Μισθώσεις.....	78
7.17 Κέρδη ή ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες.....	79
7.18 Κέρδη ανά Μετοχή	79
8. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης.....	79
9. Δομή του Ομίλου	86
9.1 Ενοποιούμενες εταιρείες και μέθοδος ενοποίησης.....	86
9.2 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου.....	86
10. Πληροφόρηση κατά τομέα	87
11. Διακοπείσες Δραστηριότητες	89
12. Λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων.....	91
12.1 Ενσώματα πάγια	91
12.2 Υπεραξία	94
12.3 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	96
12.4 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις.....	97
12.5 Επενδύσεις σε ακίνητα.....	98
12.6 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	98
12.7 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις	98
12.8 Αποθέματα.....	99
12.9 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	100
12.10 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	101
12.11 Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο	101
12.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	101
12.13 Μετοχικό κεφάλαιο.....	102
12.14 Λοιπά Αποθεματικά	102
12.15 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	103
12.16 Επιχορηγήσεις.....	106
12.17 Δανειακές υποχρεώσεις	106
12.18 Προβλέψεις.....	108
12.19 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	109
12.20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	109
12.21 Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι.....	109
12.22 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	110
12.23 Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	110
12.24 Πωλήσεις	110
12.25 Έξοδα ανά λειτουργία.....	111

12.26 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης.....	112
12.27 Χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα	112
12.28 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	113
12.29 Φόρος εισοδήματος.....	113
12.30 Κέρδη ανά μετοχή.....	114
12.31 Δεσμεύσεις	114
12.32 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις	115
12.33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	117
12.34 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων.....	119
13. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων	120
14. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.....	125
Ε. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης	127

A. Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι Εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας:

1. Αθανάσιος Παπανικολάου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Γεώργιος Πολίτης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και
3. Ανδρέας Καρταπάνης, Διευθύνων Σύμβουλος,

Οι κάτωθι υπογράφοντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΥΓΕΙΑ ΑΕ δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- α. οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ΥΓΕΙΑ ΑΕ για την ετήσια περίοδο 01/01 - 31/12/2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, τα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και
- β. η συνημμένη έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή, την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 24 Απριλίου 2019

Οι βεβαιούντες,

Αθανάσιος Παπανικολάου

Ανδρέας Καρταπάνης

Γεώργιος Πολίτης

Πρόεδρος του Δ.Σ.
ΑΔΤ ΑΝ612863

Διευθύνων Σύμβουλος
ΑΔΤ ΑΕ140679

Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.
ΑΔΤ ΑΜ576467

B. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – “ΥΓΕΙΑ” ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – “ΥΓΕΙΑ” ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – “ΥΓΕΙΑ” ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση απομείωσης μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει υπεραξία ύψους € 82,7 εκ., άυλα στοιχεία του ενεργητικού ύψους € 63,3 εκ. (Εταιρεία: € 1,7 εκ.) και ενσώματα πάγια ύψους € 133 εκ. (Εταιρεία: € 68,2 εκ.). Επίσης, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει επενδύσεις σε θυγατρικές ύψους € 123,9 εκ.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ, η διοίκηση διενεργεί στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς, ελέγχους απομείωσης για την υπεραξία και τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, ενώ για τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, τα ενσώματα πάγια και τις επενδύσεις σε θυγατρικές, διενεργεί ελέγχους απομείωσης μόνον όποτε υφίστανται σχετικές ενδείξεις. Η παραπάνω αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης.

Ο έλεγχος απομείωσης περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ) ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη διάθεσης και της αξίας λόγω χρήσης. Ο σχετικός προσδιορισμός απαιτεί κρίση από τη διοίκηση σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ως άνω μονάδων (σχετίζονται με μεταβλητές όπως ο ρυθμός ανάπτυξης των εσόδων, οι κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες και οι απαιτήσεις του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία τους) και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Δεδομένης της σημαντικότητας των εν λόγω κονδυλίων και της χρήσης παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης, θεωρούμε την αξιολόγηση απομείωσης των ως άνω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απομείωσης των ως άνω στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 7.5, 8.1, 8.3, 8.4 και 12.2 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε, περιέλαβαν μεταξύ άλλων:

- Εξέταση των εκτιμήσεων της διοίκησης αναφορικά με το κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης των εν λόγω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού.
- Εξέταση της διαδικασίας της διοίκησης αναφορικά με την κατάρτιση αξιόπιστων επιχειρηματικών πλάνων.
- Για τις ΜΔΤΡ για τις οποίες υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης, αξιολόγηση (i) της καταλληλότητας των μεθόδων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας και (ii) της λογικότητας των βασικών παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης.
- Εξέταση της μαθηματικής ακρίβειας των μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών.
- Για τις ανωτέρω διαδικασίες και όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, ζητήθηκε η συμβολή ειδικού εμπειρογνώμονα της Grant Thornton.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων

Κατά την 31/12/2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν αναγνωρίσει εμπορικές απαιτήσεις ποσού €97,5 εκ. και € 71,6 εκ. έναντι των οποίων έχει σχηματισθεί σωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 29,1 εκ. και € 19,2 εκ. αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, συνεπεία της εφαρμογής του αρ. 100 παρ.5 του Ν. 4172/2013 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων (Clawback και Rebate), οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) της περιόδου 2013-2018 έχουν απομειωθεί μέσω πιστωτικών τιμολογίων και προβλέψεων με το σωρευτικό ποσό των € 122,3 εκ. και € 63 εκ. αντίστοιχα.

Η διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και προβαίνει σε εκτιμήσεις της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης, για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η αξιολόγηση της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης και σε συνδυασμό με τη σημαντικότητα του κονδυλίου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη λογιστική πολιτική, καθώς και τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 8.9, 8.10 και 12.9 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:

- Αξιολόγηση των διαδικασιών της διοίκησης αναφορικά με την παρακολούθηση των εμπορικών απαιτήσεων και την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους.
- Εξέταση των εκτιμήσεων της διοίκησης, σχετικά με την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. Στη διαδικασία αυτή αξιολογήθηκαν, μεταξύ άλλων, και οι εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων που χειρίζονται απαιτήσεις για τις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα. Περαιτέρω και ειδικότερα σε ότι αφορά τις προβλέψεις για Clawback επί των απαιτήσεων από τον ΕΟΠΥΥ, συνεκτιμήθηκαν ιστορικά στοιχεία εισπράξεων, καθώς και τα σχετικά ενημερωτικά σημειώματα για Clawback και Rebate που έχουν κοινοποιηθεί στον Όμιλο από τον ΕΟΠΥΥ.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αναγνώριση εσόδων

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω του όγκου των συναλλαγών, της πολυπλοκότητας του συστήματος τιμολόγησης, αλλά και του πλήθους των εγκεκριμένων τιμοκαταλόγων ανά αντισυμβαλλόμενο (ΕΟΠΥΥ, ιδιώτες και ασφαλιστικές).

Για τους παραπάνω λόγους, η αναγνώριση των εσόδων προσδιορίστηκε ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την αναγνώριση των εσόδων περιλαμβάνονται στη σημείωση 7.15 και 12.24 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:

- Κατανόηση των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου που έχουν σχεδιαστεί από τη διοίκηση και σχετίζονται με τις διαδικασίες αναγνώρισης εσόδων από την παροχή υπηρεσιών υγείας.
- Εξέταση ως προς τον σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα, των βασικών δικλίδων εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τις διαδικασίες τιμολόγησης του εσόδου επί των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.
- Διενέργεια, μεταξύ άλλων, και των ακόλουθων ουσιαστικών διαδικασιών: (i) εξέταση σε δειγματοληπτική βάση, της ακρίβειας της τιμολόγησης με βάση τους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους, (ii) διενέργεια αναλυτικών διαδικασιών επί των εσόδων για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων μεταβολών, και (iii) εξέταση του επιμερισμού του εσόδου στην ορθή περίοδο σύμφωνα με την παροχή υπηρεσίας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι

εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – “ΥΓΕΙΑ” ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 12.25 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Grant Thornton

An instinct for growth™

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 18/07/2006 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 12 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2019

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δήμητρα Παγώνη
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 30821

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του «Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1/1/2018 ΕΩΣ 31/12/2018

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1/1/2019 από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, με τις διατάξεις του νόμου 3556/2007 άρθρο 4 παράγραφοι 2(γ), 6, 7 και 8, καθώς και την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/14.04.2016 άρθρο 2 και του Καταστατικού της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη εταιρική χρήση από 1/1/2018 έως 31/12/2018 την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται χρηματοοικονομικές πληροφορίες του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση του 2018, σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην περίοδο και η επίδρασή τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που η Εταιρεία ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά την οικονομική χρήση του 2019 και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

(Α) ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

1. Επισκόπηση Δραστηριοτήτων για τη χρήση 1/1-31/12/2018

Το 2018 αποτέλεσε σημαντικό έτος για την ελληνική οικονομία, καθώς ολοκληρώθηκε το τρίτο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, που συνοδεύθηκε με συγκεκριμένα μέτρα ελαφρύνσεως των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας σε ορίζοντα δεκαετίας. Όσον αφορά στο οικονομικό κλίμα, αμφότεροι οι δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης και επιχειρηματικών προσδοκιών έχουν βελτιωθεί σημαντικά συμβαδίζοντας με τον ενισχυμένο ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Ο Όμιλος Υγεία κατάφερε και το 2018 να κυριαρχήσει στον εγχώριο κλάδο παροχής υπηρεσιών υγείας καταγράφοντας αξιόλογες οικονομικές επιδόσεις, συνδυάζοντας την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών με τη χρήση ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού υψηλής τεχνολογίας. Ο Όμιλος ακολουθεί διαχρονικά το μοντέλο μεγέθυνσης δίνοντας έμφαση πρωτίστως στα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και τη δυναμική του, στοχεύοντας στην περαιτέρω ενδυνάμωση και διεύρυνση των εμπορικών συνεργασιών με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την απαιτούμενη ρευστότητα για την απρόσκοπτη λειτουργία του.

Σύμφωνα με την πρόσφατη κλαδική μελέτη της ICAP για τις ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας (Ιούλιος 2018, σελ. 190 & 192), η μητρική εταιρεία «ΥΓΕΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ» κατέλαβε για τη χρήση 2017, μεταξύ 10 εταιρειών του κλάδου, την 1η θέση βάσει περιθωρίου κερδών EBITDA (κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων) και την 1η θέση βάσει Περιθώριο Μικτού Κέρδους, επιβεβαιώνοντας την κυρίαρχη θέση που κατέχει στον κλάδο υγείας με τις στοχευμένες διαχρονικά επιλογές της Διοίκησης για τη συνεχή βελτίωση των οικονομικών μεγεθών.

Ο Όμιλος Υγεία και το 2018 έδωσε προτεραιότητα στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας, τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη συνεχή βελτίωση της χρηματοοικονομικής διάρθρωσης, σε συνδυασμό με τη μέγιστη αποδοτικότητα της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του με έμφαση στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών.

Σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας της περαιτέρω λειτουργικής ανάπτυξης του Ομίλου αποτελεί η παράταση ισχύος της εφαρμογής εκπτώσεων και του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (rebate και claw-back αντίστοιχα) του άρθρου 100 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ 167Α/2013) μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2022, η οποία προδιαγράφει περιορισμένη αναπτυξιακή δυναμική και χαμηλές προσδοκίες αναφορικά με το επιθυμητό επίπεδο συνεργασίας του Ομίλου με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ).

Βασικοί άξονες στρατηγικής του Ομίλου Υγεία για το επόμενο διάστημα παραμένουν: 1) η περαιτέρω ενίσχυση του κυρίαρχου ρόλου του Ομίλου στην Ελλάδα παρέχοντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας, 2) η διατήρηση επαρκούς ρευστότητας διευρύνοντας εμπορικές συνεργασίες και εκμεταλλευόμενος το συγκριτικό πλεονέκτημα που κατέχει στον κλάδο, 3) η συνεχής αύξηση της λειτουργικής αποδοτικότητας των επιχειρηματικών δράσεων των εταιρειών του Ομίλου σε συνδυασμό με τα κοστολογικά πλεονεκτήματα τα οποία πηγάζουν από τη μεγιστοποίηση των συνεργιών εντός του Ομίλου ΥΓΕΙΑ και 4) η εκμετάλλευση επενδυτικών ευκαιριών που ενδέχεται να προκύψουν.

Η απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών στα ενοποιημένα και εταιρικά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνουν την επίδραση από την εφαρμογή των μηχανισμών επιστροφής Rebate και Claw-back του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013 στα αντίστοιχα κονδύλια, είναι η ακόλουθη :

Κύκλος Εργασιών: Σε ενοποιημένο επίπεδο ο κύκλος εργασιών του 2018, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ανήλθε σε 217,4 εκ. Ευρώ περίπου σημειώνοντας αύξηση 5,5%, έναντι 206 εκ. Ευρώ το 2017. Ο κύκλος εργασιών στην Εταιρεία ανήλθε σε 132,3 εκ. Ευρώ έναντι 125,2 εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, σημειώνοντας αύξηση 5,7%.

Μικτά Κέρδη: Τα ενοποιημένα μικτά κέρδη, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, αυξήθηκαν κατά 14,4% στα 41,4 εκ. Ευρώ έναντι 36,2 εκ. Ευρώ το 2017. Αντίστοιχα, στην Εταιρεία τα μικτά κέρδη διαμορφώθηκαν στα 28,3 εκ. Ευρώ έναντι 26,7 εκ. το προηγούμενο έτος.

Προσαρμοσμένα κέρδη (ζημιές) προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων, έκτακτων αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων (**Προσαρμοσμένο EBITDA**) : Ο Όμιλος ορίζει το μέγεθος «Προσαρμοσμένο EBITDA» ως τα αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων), προσαρμοσμένα με τις επιδράσεις των τυχόν έκτακτων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων. Ο εν λόγω προσαρμοσμένος δείκτης χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση ως ένας εσωτερικός δείκτης απόδοσης της διαχείρισης των λειτουργικών επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων, έκτακτων αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων, σε επίπεδο Ομίλου ανήλθαν σε 38,8 εκατ. Ευρώ έναντι κερδών 34,9 εκ. Ευρώ το 2017. Σε επίπεδο Εταιρείας, ο εν λόγω δείκτης ανήλθε σε 30,3 εκατ. Ευρώ έναντι κερδών 29,4 εκ. Ευρώ το 2017. Ειδικότερα σημειώνεται ότι, αναφορικά με τον υπολογισμό του εν λόγω προσαρμοσμένου χρηματοοικονομικού δείκτη, δεν έχουν συμπεριληφθεί έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη /ζημιές) και αποτελέσματα (έσοδα /έξοδα) προηγούμενων χρήσεων, συνολικού ύψους 2,3 εκατ. Ευρώ και 1,7 εκατ. Ευρώ στον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, καθώς το ποσό αφορά σε κόστη που δεν σχετίζονται άμεσα με το λειτουργικό αποτέλεσμα της τρέχουσας χρήσης και την τρέχουσα χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταιρείας. Αντίστοιχα, για σκοπούς συγκρισιμότητας, ο δείκτης EBITDA της προηγούμενης χρήσης 2017 προσαρμόστηκε κατά ποσό 1,3 εκατ. Ευρώ και 0,5 εκατ. Ευρώ αντίστοιχα.

Κέρδη (ζημιές) προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT): Τα ενοποιημένα λειτουργικά αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT), από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, παρουσίασαν σημαντική βελτίωση και ανήλθαν σε κέρδη ύψους 23,3 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 19 εκ. Ευρώ το 2017. Τα αντίστοιχα κέρδη προ τόκων, φόρων και επενδυτικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας ανήλθαν σε 20,8 εκ. Ευρώ, έναντι κερδών 20,3 εκ. Ευρώ το 2017.

Κέρδη (ζημιές) προ φόρων (EBT): Τα ενοποιημένα κέρδη προ φόρων του Ομίλου, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ανήλθαν, στα 16,5 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 9,6 εκ. Ευρώ το 2017. Αντίστοιχα, στην Εταιρεία τα κέρδη ανήλθαν στα 14,9 εκ. Ευρώ έναντι ζημιών -9,2 εκ. Ευρώ το 2017.

Καθαρά Κέρδη (ζημιές) μετά από Φόρους & Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές: Τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε κέρδη 19,6 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 9,6 εκ. Ευρώ το 2017. Τα κέρδη μετά από φόρους της Εταιρείας ανήλθαν στα 14,1 εκ. Ευρώ, έναντι ζημιών -9,6 εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Ενσώματα Πάγια: Τα ενσώματα πάγια του Ομίλου την 31/12/2018 ανέρχονταν σε 133 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούν στο 35% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου, έναντι αυτών της προηγούμενης χρήσης που

ήταν 133,4 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούσαν στο 32,4% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου. Τα ενσώματα πάγια της Εταιρείας την 31/12/2018 ανέρχονταν σε 68,2 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούν στο 25,9% του Συνολικού Ενεργητικού της Εταιρείας, έναντι αυτών της προηγούμενης χρήσης που ήταν 68,8 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούσαν στο 26,4% του Συνολικού Ενεργητικού της Εταιρείας.

Υπεραξία: Η υπεραξία του Ομίλου 31/12/2018 ανέρχεται σε 82,7 εκ. Ευρώ και αντιστοιχεί στο 21,7% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου, έναντι της προηγούμενης χρήσης που ήταν 82,7 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούσε στο 20,1% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου.

Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις: Οι Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις του Ομίλου την 31/12/2018 ανήλθαν σε 68,4 εκ. Ευρώ έναντι 64,4 εκ. Ευρώ την προηγούμενη χρήση αυξημένες κατά 4 εκ. Ευρώ και αντιπροσωπεύουν ποσοστό του Συνολικού Ενοποιημένου Ενεργητικού, το οποίο ανέρχεται σε 18% έναντι 15,6% την προηγούμενη χρήση. Οι Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις της Εταιρείας ανήλθαν σε 52,4 εκ. Ευρώ έναντι 46,6 εκ. Ευρώ την προηγούμενη χρήση αυξημένες κατά 5,8 εκ. Ευρώ κυρίως λόγω της ωφέλειας από τις μειωμένες σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη περικοπές του 2017 και αντιπροσωπεύουν ποσοστό του Συνολικού Ενεργητικού της Εταιρείας, το οποίο ανέρχεται σε 19,9% έναντι 17,9% το 2017.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ενοποιημένα Ίδια Κεφάλαια (προ μη ελεγχουσών συμμετοχών) την 31/12/2018 ανέρχονται σε 138,2 εκ. Ευρώ έναντι 120,9 εκ. Ευρώ το 2017. Τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας ανέρχονται σε 143 εκ. Ευρώ από 129,3 εκ. Ευρώ το 2017.

Καθαρός Δανεισμός: Ο ενοποιημένος καθαρός δανεισμός (δάνεια μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) διαμορφώθηκε στα 110,1 εκ. Ευρώ το 2017 από 120,5 εκ. Ευρώ το 2017. Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 71,9 εκ. Ευρώ το 2018 από 82,3 εκ. Ευρώ το 2017.

Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις: Οι Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις του Ομίλου την 31/12/2018 ανήλθαν σε 53,2 εκ. Ευρώ έναντι 53,1 εκ. Ευρώ το 2017. Οι Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις της Εταιρείας την 31/12/2018 ανήλθαν σε 16,1 εκ. Ευρώ έναντι 14,8 εκ. Ευρώ το 2017.

Καθαρές Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες: Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου ανήλθαν σε 21 εκ. Ευρώ το 2018 από 9,3 εκ. Ευρώ το 2017. Οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε -10,4 εκ. Ευρώ, από -6,5 εκ. Ευρώ, το 2017. Τα ταμειακά διαθέσιμα σε επίπεδο Ομίλου ανήλθαν σε 9,9 εκ. Ευρώ το 2018 από 11,1 εκ. Ευρώ το 2017. Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες της Εταιρείας ανήλθαν σε 17,4 εκ. Ευρώ από 12,5 εκ. Ευρώ, με ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες -7,2 εκ. Ευρώ το 2018 και -4,5 εκ. Ευρώ το 2017. Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας ανήλθαν σε 6,4 εκ. Ευρώ το 2018 από 4,8 εκ. Ευρώ το 2017.

2. Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

(Στο πλαίσιο της εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών «Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA/2015/1415el) που εφαρμόζονται από την 3^η Ιουλίου 2016 στους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ))

Ο Όμιλος αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου επιμετράται με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

Προσαρμοσμένα κέρδη (ζημίες) προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων, έκτακτων αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων (**Προσαρμοσμένο EBITDA**) : Ο Όμιλος ορίζει το μέγεθος «Προσαρμοσμένο EBITDA» ως τα αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων), προσαρμοσμένα με τις επιδράσεις των τυχόν έκτακτων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων. Ο εν λόγω προσαρμοσμένος δείκτης χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση ως ένας εσωτερικός δείκτης απόδοσης της διαχείρισης των λειτουργικών επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων, έκτακτων αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων, σε επίπεδο Ομίλου ανήλθαν σε 38,8 εκατ. Ευρώ έναντι κερδών

34,9 εκ. Ευρώ το 2017. Σε επίπεδο Εταιρείας, ο εν λόγω δείκτης ανήλθε σε 30,3 εκατ. Ευρώ έναντι κερδών 29,4 εκ. Ευρώ το 2017. Ειδικότερα σημειώνεται ότι, αναφορικά με τον υπολογισμό του εν λόγω προσαρμοσμένου χρηματοοικονομικού δείκτη, δεν έχουν συμπεριληφθεί έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη /ζημιές) και αποτελέσματα (έσοδα /έξοδα) προηγούμενων χρήσεων, συνολικού ύψους 2,3 εκατ. Ευρώ και 1,7 εκατ. Ευρώ στον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, καθώς το ποσό αφορά σε κόστη που δεν σχετίζονται άμεσα με το λειτουργικό αποτέλεσμα της τρέχουσας χρήσης και την τρέχουσα χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταιρείας. Αντίστοιχα, για σκοπούς συγκρισιμότητας, ο δείκτης EBITDA της προηγούμενης χρήσης 2017 προσαρμόστηκε κατά ποσό 1,3 εκατ. Ευρώ και 0,5 εκατ. Ευρώ αντίστοιχα.

ROCE (Return on Capital Employed) - «Αποδοτικότητα συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη προ τόκων και φόρων με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια, τα οποία είναι το άθροισμα του Μέσου Όρου της Καθαρής Θέσης των δύο τελευταίων ετών και του Μέσου Όρου του συνόλου των δανειακών υποχρεώσεων των δύο τελευταίων ετών. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η χρήση των απασχολούμενων κεφαλαίων.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη προ τόκων και φόρων EBIT	23.267	19.025	20.770	20.283
Μ.Ο. Ιδίων Κεφαλαίων	129.529	120.778	136.130	134.122
Μ.Ο. Δανειακών Υποχρεώσεων	125.774	144.759	82.737	89.991
ROCE	9,11%	7,16%	9,49%	9,05%

ROE (Return on Equity) - «Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες με το μέσο όρο της Καθαρής Θέσης των δύο τελευταίων ετών. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η χρήση των ιδίων κεφαλαίων.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη Μετά Φόρων	19.568	9.626	14.147	(9.618)
Μ.Ο. Ιδίων Κεφαλαίων	129.529	120.778	136.130	134.122
ROE	15,11%	7,97%	10,39%	-7,17%

(B) Σημαντικές Επιχειρηματικές Αποφάσεις και Γεγονότα

1. Σημαντικά γεγονότα κατά την περίοδο αναφοράς

Την 17η Ιανουαρίου 2018 το ΜΗΤΕΡΑ και το Institute of Life ανακοίνωσαν τη δημιουργία μιας υψηλού επιπέδου μονάδας υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, αναδεικνύοντας τη Μονάδα Institute of Life ΜΗΤΕΡΑ, ως μια από τις πλέον εξειδικευμένες Μονάδες της Ευρώπης. Την 23η Ιουλίου 2018, ανακοινώθηκε ότι η Μονάδα Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Institute of Life ΜΗΤΕΡΑ συγκαταλέγεται πλέον στις κορυφαίες Μονάδες Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στην Ελλάδα και στις 50 καλύτερες στον κόσμο, σύμφωνα με τη διαπίστευση που έλαβε από τον διεθνή Φορέα Αξιολόγησης Κλινικών GCR TM.

Την 23η Φεβρουαρίου 2018, η εταιρεία ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ότι την 22.02.2018 η εταιρία με την επωνυμία «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και ο Γεώργιος Β. Αποστολόπουλος υπέβαλαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Εκδóτρια τις από 22.02.2018 γνωστοποιήσεις σημαντικών μεταβολών σε δικαιώματα ψήφου της Εκδóτριας, από τις οποίες προκύπτει: ότι η «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η οποία αποτελεί επιχείρηση ελεγχόμενη από τον Γεώργιο Β. Αποστολόπουλο κατέχει άμεσα 15.840.022 μετοχές ήτοι 5,181% στο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας προερχόμενο από τις εν λόγω μετοχές.

Την 5η Μάρτιου 2018 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος της χρήσης 2012 της Εταιρείας ο οποίος διενεργήθηκε από το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης.

Από τον έλεγχο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ποσού €296 χιλ. Ευρώ. Η Εταιρεία είχε σχηματίσει πρόβλεψη φόρων για ανέλεγκτες χρήσεις ποσού €68 χιλ. Ευρώ με την οποία συμψηφίστηκε το ως ανωτέρω ποσό, το δε υπόλοιπο επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης 2017.

Την 22α Μαρτίου 2018 ανακοινώθηκε ότι το ΥΓΕΙΑ συμπεριλαμβάνεται στις 21 πρωτοπόρες εταιρείες που αξιολογήθηκαν στην πρώτη έκδοση του Επιχειρηματικού Δείκτη Βιώσιμης Ανάπτυξης - Sustainability Performance Directory, του Quality Net Foundation στην Ελλάδα. Οι 21 εταιρείες που εντάσσονται στις THE MOST SUSTAINABLE COMPANIES IN GREECE για το έτος 2017, περιλαμβάνονται στην ηγετική ομάδα των ελίτ της ελληνικής επιχειρηματικής σκηνής, μετά από την κατάταξη και αξιολόγηση των μη χρηματοοικονομικών επιδόσεων τους και της ολιστικής προσέγγισής τους στα θέματα της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Το Sustainability Performance Directory, είναι επιχειρηματικός Δείκτης Βιώσιμης Ανάπτυξης και έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Ελληνικού Κώδικα Βιωσιμότητας, κατά τα πρότυπα του αντίστοιχου Γερμανικού Κώδικα και αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρίες προσεγγίζουν τα θέματα βιωσιμότητας, τις διαδικασίες και τις πολιτικές που εφαρμόζουν.

Τον Απρίλιο του 2018 το ΥΓΕΙΑ βραβεύτηκε για 3η φορά για το εργασιακό του περιβάλλον καθώς περιελήφθη στις πρώτες θέσεις των εταιρειών στην κατάταξη BEST WORKPLACES 2018. Η έρευνα ανέδειξε το νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ στην πέμπτη (5η) θέση της κατάταξης εταιρειών με περισσότερους από 250 εργαζόμενους, με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον. Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 49 εταιρείες οι οποίες απασχολούν 22.300 μισθωτούς.

Την 5η Ιουλίου 2018 η «MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (εφεξής MIG) προέβη στην υπογραφή δεσμευτικής σύμβασης αγοραπωλησίας του συνολικού ποσοστού συμμετοχής (άμεσης και έμμεσης) της στην Εταιρεία, ανερχόμενου σε 70,385%, στην «HELLENIC HEALTHCARE S.A R.L.» η οποία ελέγχεται από την «CVC CAPITAL PARTNERS» έναντι τιμήματος € 0,95 ανά μετοχή (συνολικό τίμημα € 204.430 χιλ.). Την 25η Αυγούστου, η Γενική Συνέλευση της «MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με απόφασή της ενέκρινε την εν λόγω πώληση και μεταβίβαση καθώς και το σύνολο των σχετικών αποφάσεων και ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου της. Η συναλλαγή εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού την 27η Σεπτεμβρίου 2018. Την 9η Νοεμβρίου 2018 με ανακοίνωση της η MIG γνωστοποίησε την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ προς το σχήμα που ελέγχεται από τα επενδυτικά κεφάλαια της «CVC CAPITAL PARTNERS» («CVC»). Η συνολική αποτίμηση (enterprise value) του Ομίλου ΥΓΕΙΑ ανήλθε σε 420 εκ. Ευρώ. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΥΓΕΙΑ την 31η Δεκεμβρίου 2018 διατύπωσε την Αιτιολογημένη Γνώμη του σχετικά με την Υποχρεωτική Δημόσια Πρόταση της «ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» («ο Προτείνων») προς τους μετόχους της Εταιρείας (στο εξής «η Δημόσια Πρόταση») σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 3461/2006, η οποία (Αιτιολογημένη Γνώμη) συνοδεύεται από λεπτομερή έκθεση της «EUROXX Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ», χρηματοοικονομικής συμβούλου της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 του ίδιου νόμου (στο εξής «ο Σύμβουλος»). Ο Προτείνων ενημέρωσε εγγράφως την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Εταιρεία για την υποβολή της Δημόσιας Πρότασης την 12.11.2018 (η "Ημερομηνία της Δημόσιας Πρότασης"), υποβάλλοντας ταυτόχρονα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Δ.Σ. της Εταιρείας σχέδιο Πληροφοριακού Δελτίου. Το Πληροφοριακό Δελτίο για τη Δημόσια Πρόταση εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την 20.12.2018 και δημοσιεύθηκε την 27.12.2018.

Την 10η Ιουλίου 2018, η εταιρεία «Δ.Θ.Κ.Α ΥΓΕΙΑ Α.Ε» (η «Εταιρεία») ανακοίνωσε ότι στις 6.7.2018 υπεγράφη συμφωνητικό Πώλησης Μετοχών (Share Purchase Agreement-SPA) με την εταιρεία «AMERICAN HOSPITAL SH.A.» («Αγοραστής»), που εδρεύει στα Τίρανα Αλβανίας, για την πώληση του συνολικού ποσοστού (100%) των μετοχών που κατέχει η Εταιρεία στην θυγατρική της «HYGEIA HOSPITAL TIRANA» («ΗΗΤ»). Την 23η Αυγούστου 2018, η εταιρεία ΥΓΕΙΑ σε συνέχεια της από 10.07.2018 ανακοίνωσης της ενημέρωσε το επενδυτικό κοινό για την ολοκλήρωση πώλησης του συνολικού ποσοστού (100%) των μετοχών της θυγατρικής εταιρείας της «HYGEIA HOSPITAL TIRANA» στην εταιρεία «AMERICAN HOSPITAL SH.A.». Το ταμειακό αντάλλαγμα της Συναλλαγής διαμορφώθηκε σε 1,016 εκ. ευρώ και υπολογίστηκε με την μέθοδο συμψηφισμού καθαρών υποχρεώσεων (cash free – debt free) κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής. Ο Αγοραστής ανέλαβε υποχρεώσεις του ΗΗΤ συνολικού ύψους 29,5 εκ. Ευρώ (συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων συνολικού ύψους 19 εκ. Ευρώ περίπου καθώς επίσης και υποχρεώσεων προς εταιρείες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ συνολικού ύψους 2,5 εκ. Ευρώ περίπου).

Την 11η Ιουλίου 2018 ανακοινώθηκε ότι Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ αξιοποιεί την πλατφόρμα της IBM Watson for Oncology. Την πλέον σύγχρονη, άμεση, αξιόπιστη και εξατομικευμένη επιλογή θεραπείας εξασφαλίζει στους ογκολογικούς ασθενείς η πλατφόρμα IBM Watson for Oncology (WFO) που εγκαταστάθηκε στο νοσοκομείο

ΥΓΕΙΑ, μετά τη σύναψη στρατηγικής συνεργασίας με τη διεθνή εταιρεία τεχνολογίας IBM. Πρόκειται για τεχνολογία αιχμής που αξιοποιεί την τεχνητή νοημοσύνη και θα συμβάλλει στην ολοκληρωμένη επιλογή θεραπείας για τον καρκίνο αντλώντας τεκμηριωμένες γνώσεις που αφορούν στην ογκολογία και τις συναφείς ειδικότητες από το σύστημα Watson.

Την 26η Ιουλίου 2018 και την 31η Αυγούστου 2018 οι θυγατρικές εταιρείες ΜΗΤΕΡΑ και Y-LOGIMED αντίστοιχα έλαβαν τα οριστικά φύλλα ελέγχου για τον φορολογικό έλεγχο της χρήσης 2012 από τα οποία για τη θυγατρική εταιρεία ΜΗΤΕΡΑ δεν προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ενώ για τη θυγατρική εταιρεία Y-LOGIMED προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ποσού € 7,6 χιλ. Ευρώ το οποίο συμψηφίστηκε εξολοκλήρου με την σχηματισμένη από την εταιρεία πρόβλεψη φόρων για ανέλεγκτες χρήσεις.

Την 10η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ "ΥΓΕΙΑ" ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ανακοίνωσε ότι ο κ. Γεώργιος Ευστρατιάδης Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο κ. Φώτιος Καρατζένης – Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, υπέβαλλαν την παραίτησή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Την 19η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ "ΥΓΕΙΑ" ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ανακοίνωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο ανασυγκροτήθηκε σε 11μέλη σύνθεση και ανέβαλε την εκλογή νέων Μελών σε αντικατάσταση των παραιτηθέντων.

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο ανασυγκροτήθηκε σε 13μελή σύνθεση με εκλογή νέων Μελών ΔΣ προς αναπλήρωση των παραιτηθέντων. Κατόπιν των ανωτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ως εξής:

1	Αθανάσιος Παπανικολάου	Πρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος
2	Γεώργιος Πολίτης	Αντιπρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος
3	Ανδρέας Καρταπάνης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
4	Δημήτριος - Ελευθέριος Μαντζαβίνος	Εκτελεστικό Μέλος
5	Κωνσταντίνα Ψώνη	Εκτελεστικό Μέλος
6	Δημήτριος Σύρμας	Μη Εκτελεστικό
7	Σέργιος Σταμπουλούς	Μη Εκτελεστικό
8	Παναγιώτης Θρουβάλας	Μη Εκτελεστικό
9	Σπυρίδων Καλακώνας	Μη Εκτελεστικό
10	Ευστράτιος Παττακός	Μη Εκτελεστικό
11	Γεώργιος Ζαχαρόπουλος	Μη Εκτελεστικό
12	Αθανάσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
13	Νικόλαος Δαμασκόπουλος	Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Περαιτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο όρισε νέο μέλος της Επιτροπής Ελέγχου τον κ. Δ. Σύρμα σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος μέλους κ. Γ. Ευστρατιάδη η οποία πλέον απαρτίζεται από τους κ.κ.:

Αθανάσιος Χριστόπουλος Πρόεδρος
Δημήτριος Σύρμας Μέλος
Νικόλαος Δαμασκόπουλος Μέλος

2. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

Την 11η Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 3461/2006, η ελληνική ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, την οποία υπέβαλε ο Προτείνων στις 12 Νοεμβρίου 2018, για την απόκτηση του συνόλου των κοινών ονομαστικών, άυλων, μετά ψήφου μετοχών της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Την 15η Μαρτίου 2019, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», ανακοίνωσε ότι, το Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το από 15.02.2019 αίτημα του Προτείνοντος σχετικά με την άσκηση του κατ' άρθρο 27 του Ν. 3461/2006 δικαιώματος εξαγοράς των υπολοίπων κοινών ονομαστικών μετοχών της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ονομαστικής αξίας 0,41 Ευρώ η κάθε μία, τις οποίες δεν απέκτησε ο Προτείνων μέσω της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης που υπέβαλε στις 12.11.2018 σύμφωνα με το Νόμο.

Η ημερομηνία παύσης της διαπραγμάτευσης των Μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών ορίστηκε η 02.04.2019. Η διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα του Δικαιώματος Εξαγοράς προβλέπεται στην Απόφαση 1/644.

Την 18η Φεβρουαρίου 2019, ολοκληρώθηκε η υπογραφή της νέας στρατηγικής συμφωνίας του Ομίλου Hellenic Healthcare με την Εθνική Ασφαλιστική για την κάλυψη των ασφαλισμένων της στα θεραπευτήρια του Ομίλου. Μετά τις πρόσφατες εξαγορές, το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group περιλαμβάνει πλέον τα θεραπευτήρια Metropolitan Hospital, Υγεία, Μητέρα, Metropolitan General και Λητώ, έχοντας τη δυνατότητα παροχής των πλέον εξειδικευμένων και σύγχρονων ιατρικών υπηρεσιών τόσο στο επίπεδο της γενικής ιατρικής, όσο και στην παιδιατρική και τη μαιευτική-γυναικολογία.

Την 25η Φεβρουαρίου 2019, το νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ, με γνώμονα την ανταπόκρισή του στις υψηλές απαιτήσεις των ασθενών και την εναρμόνισή του με την εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα της υγείας, υλοποιεί τον Προσωπικό Φάκελο Υγείας (Personal Health Record) «my υγεία» του ασθενή σε ηλεκτρονική μορφή.

Την 9η Απριλίου 2019 το ΥΓΕΙΑ γνωστοποίησε ότι την 8η Απριλίου 2019 ολοκληρώθηκε η καταχώριση της εταιρείας "ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ" το Σύστημα Άυλων Τίτλων, ως νέου κατόχου των 8.566.007 κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας, στις οποίες αφορούσε το δικαίωμα εξαγοράς που ασκήθηκε δυνάμει της από 2/840/15.03.2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ως εκ τούτου, η ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ κατέχει σήμερα άμεσα συνολικά 305.732.436 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

Την 15η Απριλίου 2019, κατόπιν της από 08.04.2019 ολοκλήρωσης της άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς των μετοχών της, η ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ως μοναδική μέτοχος, συνήλθε στα γραφεία της Εταιρείας σε έκτακτη καθολική Γενική Συνέλευση, με μοναδικό θέμα Ημερησίας Διάταξης την έγκριση της υποβολής αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διαγραφή των μετοχών της Εταιρείας από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η Γενική Συνέλευση με ομόφωνη απόφαση του εκπροσωπούμενου στη συνεδρίαση ποσοστού 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ενέκρινε την υποβολή από την Εταιρεία αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς («ΕΚ») για την έγκριση της διαγραφής από το Χρηματιστήριο Αθηνών του συνόλου των κοινών ονομαστικών, άυλων μετά ψήφου μετοχών της Εταιρείας, ήτοι 305.732.436 μετοχών ονομαστικής αξίας 0,41€ εκάστης, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει.

Την 16η Απριλίου 2019 το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. υπέβαλε προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αίτημα διαγραφής του συνόλου των κοινών ονομαστικών άυλων μετά ψήφου μετοχών του, ήτοι 305.732.436 μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,41€ εκάστης από το Χρηματιστήριο Αθηνών, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν.3371/2005.

(Γ) ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας εμφανίζονται θετικές καθώς αρχίζουν να γίνονται αντιληπτά τα οφέλη από το σύνολο των διαρθρωτικών αλλαγών που έχουν λάβει χώρα τα τελευταία χρόνια και οι οποίες πρέπει να συνεχισθούν προκειμένου σε βάθος χρόνου να υπάρξει θετική επίδραση στο δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης.

Ταυτόχρονα, αρχίζει να αποκτά δυναμική μια διαδικασία ευρείας αναδιάρθρωσης του επιχειρηματικού τοπίου με συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων σε διάφορους κλάδους. Αξίζει να σημειωθεί ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα διαφαίνεται η συγκέντρωση στον κλάδο υγείας να επιταχύνεται, καθώς «ωριμάζουν» οι διεργασίες για νέες επιχειρηματικές συμφωνίες.

Κομβικό σημείο για τον κλάδο υπηρεσιών υγείας όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος αποτελεί και ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης ή μη νέας σύμβασης συνεργασίας μεταξύ ΕΟΠΥΥ και ιδιωτικών κλινικών, με ταυτόχρονη παροχή δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος αποπληρωμών των συσσωρευμένων οφειλόμενων ποσών προς τους ιδιώτες παρόχους υγείας.

Για την αντιμετώπιση της κρίσης οι προτεραιότητες της Διοίκησης εστιάζονται στη διασφάλιση της υγιούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης του Ομίλου, στη βέλτιστη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης, στην εναρμόνιση της κοστολογικής δομής με τα αναμενόμενα έσοδα καθώς και στη μεγιστοποίηση της εκμετάλλευσης των συνεργιών εντός του Ομίλου, με σκοπό την περαιτέρω ισχυροποίηση της οικονομικής του θέσης.

Ταυτόχρονα, ο Όμιλος παρακολουθεί τις τρέχουσες συνθήκες που βιώνει η ελληνική οικονομία, αξιολογώντας την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσώματων και άυλων περιουσιακών του στοιχείων με βάση τις προβλεπόμενες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνθήκες της αγοράς και την πορεία υλοποίησης των εγκεκριμένων επιχειρηματικών πλάνων της Διοίκησης.

Ο Όμιλος αξιολογώντας τα ανωτέρω συνεχίζει να κινείται με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον των συμμετεχόντων (stakeholders) της επιχείρησης, προσαρμόζει τους βασικούς άξονες της στρατηγικής της, επικεντρώνοντας στην εισαγωγή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (added value services), την υλοποίηση επενδύσεων σε τεχνολογία αιχμής (cutting edge technology) προσαρμοζόμενος ταχύτατα στην εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης και τεχνολογίας, τη διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών σε εξειδικευμένες αγορές (niche markets) έχοντας πάντα στο επίκεντρο την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

1. Κίνδυνος από τον Ανταγωνισμό

Η στροφή των πολιτών προς τις υπηρεσίες υγείας του δημόσιου τομέα, λόγω των οικονομικών συνθηκών, έχει εντείνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, καθώς έχει περιοριστεί το μερίδιό τους στη συνολική αγορά.

Οι μεγάλοι Όμιλοι του κλάδου έχουν εδραιώσει την παρουσία τους και παρέχουν ένα ευρύ φάσμα ιατρικών υπηρεσιών. Οι βασικοί άξονες ανταγωνισμού μεταξύ των ιδιωτικών μονάδων υγείας επικεντρώνονται κυρίως στην παροχή σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, στην ταχύτητα ανταπόκρισης προς τον ασθενή και στη δυνατότητα επέκτασης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων για στέγαση νέων τμημάτων. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε ότι αρκετές ιδιωτικές κλινικές περιλαμβάνουν από τμήματα μαιευτικής κλινικής, μέχρι και διαγνωστικά κέντρα έτσι ώστε να καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών.

Ένα ακόμα πεδίο ανταγωνισμού που παρατηρείται στον κλάδο της ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας είναι η επέκταση των συνεργασιών των ιδιωτικών μονάδων με ασφαλιστικές εταιρείες, για την κάλυψη νοσηλίων μεγαλύτερου εύρους ασθενών. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ ως κυρίαρχος παίκτης στον κλάδο που δραστηριοποιείται, αξιοποιεί τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχοντας εξασφαλίσει αποκλειστικές συνεργασίες με ιδιώτες ιατρούς υψηλού κύρους και παρέχοντας κορυφαία ποιότητα υπηρεσιών υγείας σύμφωνα με τα διεθνή, μοναδικά για την Ελλάδα, πιστοποιημένα στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ πρότυπα.

Ωστόσο, σε περίπτωση που ο Όμιλος διακόψει την αναπτυξιακή και επενδυτική του πολιτική, η ανταγωνιστική του θέση ενδεχομένως να επηρεαστεί σημαντικά, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτό και την χρηματοοικονομική κατάστασή του.

2. Εξάρτηση από συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. διαθέτει μακροχρόνιες συμβάσεις με τις ισχυρότερες ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες παρουσιάζουν μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά όπως η ΕΘΝΙΚΗ, η NN, η ALLIANZ, η BUPA, η METLIFE, η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, η INTERAMERICAN, η GENERALI, η GROUPAMA, η AXA κλπ.

Η Εταιρεία επιπλέον διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., η οποία ως εταιρεία ασφαλιστικής πρακτόρευσης διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα.

Βασικά κριτήρια επιλογής για τη σύναψη συμβάσεων αποτελούν η φερεγγυότητα και οικονομική ευρωστία των ασφαλιστικών εταιρειών με ταυτόχρονη διερεύνηση του εύρους παροχών προς τους ασφαλισμένους τους.

Οι ανωτέρω συμφωνίες εξασφαλίζουν συγκριτικό πλεονέκτημα στον Όμιλο παρέχοντας συνεχή αναπτυξιακή πορεία, μεγαλύτερο όγκο ασθενών και παροχή επαρκούς ρευστότητας μειώνοντας παράλληλα σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και έλλειψης ταμειακών ροών.

3. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα του Ομίλου είναι σε Ευρώ, όπως και οι δανειακές υποχρεώσεις, προς εκμετάλλευση χαμηλότερων επιτοκίων. Ως εκ τούτου, η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί διαρκώς τους συναλλαγματικούς κινδύνους, που ενδέχεται να προκύψουν και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών μέτρων.

4. Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι η επίτευξη της βέλτιστης ισορροπίας/σχέσης μεταξύ του κόστους δανεισμού και των τυχόν επιπτώσεων στα κέρδη και τις ταμειακές ροές που δύνανται να επιφέρουν οι μεταβολές των επιτοκίων. Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαχειρίζεται το δανεισμό και γενικά την οικονομική του στρατηγική προβαίνοντας στη συνδυασμένη χρήση βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης, πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Οι μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις έχουν ως βάση το κυμαινόμενο επιτόκιο. Την 31η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου ανά χρηματοδότηση με βάση τις επίσημες τιμές Euribor.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης, καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1% (2017: +/-1%).

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Μεταβλητή		Μεταβλητή		Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	(1.258)	1.258	(1.348)	1.348	(827)	827	(901)	901
Καθαρή Θέση	(1.258)	1.258	(1.348)	1.348	(827)	827	(901)	901

5. Κίνδυνος ρευστότητας

Η αγορά των ιδιωτικών υπηρεσιών επηρεάστηκε σημαντικά από την οικονομική κρίση, καθώς είναι άμεσα εξαρτώμενη από την επισφαλή πορεία των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων και τη μείωση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών. Η απόφαση για επιβολή εκπτώσεων καθώς και ο αυτόματος μηχανισμός επιστροφής (claw-back) δημιούργησε περαιτέρω επιβάρυνση στον κλάδο, με τις επιχειρήσεις να μην είναι προετοιμασμένες για την αντιμετώπισή τους, ενώ παράλληλα η καθυστέρηση της είσπραξης οφειλομένων από το δημόσιο, σε συνδυασμό με την περιορισμένη πιστωτική πολιτική των τραπεζών δημιούργησε σημαντικά προβλήματα στη ρευστότητα των επιχειρήσεων.

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Επιπλέον, ο Όμιλος χαίρει υψηλής αξιοπιστίας τόσο έναντι των Τραπεζών, όσο και έναντι των προμηθευτών του, λόγω της δυναμικής και κυρίαρχης πορείας του στην ελληνική αγορά. Στα πλαίσια αυτά κατέχει μία σημαντική διαπραγματευτική δύναμη έναντι των προμηθευτών του, κυρίως λόγω των μεγάλων παραγγελιών που πραγματοποιεί και της εδραιωμένης θέσης του στην αγορά.

Ο Όμιλος, επιπλέον, αξιοποιώντας τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχει εξασφαλίσει συμφωνίες με τις κυριότερες ελληνικές και ξένες ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες παρέχουν σημαντική ρευστότητα μειώνοντας παράλληλα σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και έλλειψης ταμειακών ροών. Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προετοιμάζει προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2018 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	2.133	6.094	105.192	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	829	828	2.597	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	53.002	229	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	15.521	1.893	595	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	0	2.283	0	0
Σύνολο	71.485	11.327	108.384	0

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2017 είχε ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	3.770	7.827	116.142	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	157	158	550	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	52.760	341	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	17.826	2.277	523	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	105	2.883	0	0
Σύνολο	74.618	13.486	117.215	0

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2018 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.467	4.137	69.699	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	637	654	1.781	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	15.915	155	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	7.643	1.891	215	0
Σύνολο	25.662	6.837	71.695	0

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2017 είχε ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	3.020	6.077	77.596	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	92	95	220	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	14.488	331		0
Λοιπές υποχρεώσεις	9.550	2.251	215	0
Σύνολο	27.150	8.754	78.031	0

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

6. Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων του πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων και για τη ζημία που εκτιμάται ότι θα προκύψει από τις απαιτήσεις αυτές, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά κατηγορίες και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Οι απαιτήσεις του Ομίλου προέρχονται από Ασφαλιστικά Ταμεία, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Ασφαλιστικές Εταιρείες και ιδιώτες πελάτες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εστιάζει την πολιτική του στις συνεργασίες με αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.

Ο πιθανός πιστωτικός κίνδυνος σχετίζεται κυρίως με τις υψηλές οφειλές προηγούμενων ετών των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων καθώς επίσης και με τους ιδιώτες πελάτες χωρίς κάποια ασφάλεια ή με τους ασφαλισμένους ασθενείς για το επί πλέον ποσό που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια τους. Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων και έκτακτων γεγονότων.

Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα για την πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων

Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Εμπορικές και λοιπές απατήσεις

Σύνολο

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
9.861	11.108	6.432	4.755
68.396	64.381	52.351	46.570
78.257	75.489	58.783	51.325

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί

Εντός 3 μηνών

Από 3 έως 6 μήνες

Από 6 μήνες έως 1 έτος

Πάνω από 1 έτος

Σύνολο

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
6.674	5.700	6.909	5.742
6.819	6.954	6.345	5.844
7.262	7.170	6.291	6.244
11.499	9.008	6.478	3.970
32.254	28.832	26.023	21.800

7. Διαχείριση Κεφαλαίου

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της λειτουργίας του και τη συνέχιση της δραστηριότητάς του (going-concern) εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των Ιδίων Κεφαλαίων πλέον των δανείων μειωμένης εξασφάλισης, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων

Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Κεφάλαιο

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων

Πλέον: Δάνεια

Σύνολο κεφαλαίων

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
138.204	120.853	142.955	129.305
(9.861)	(11.108)	(6.432)	(4.755)
128.343	109.745	136.523	124.550
138.204	120.853	142.955	129.305
119.956	131.592	78.375	87.100
258.160	252.445	221.330	216.405
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,50	0,62	0,58

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

8. Συνεργασία με ΕΟΠΥΥ-Υποχρεώσεις άρθρου 100 του Ν.4172/2013

Μία σημαντική αλλαγή που επήλθε στον κλάδο της Υγείας είναι η λειτουργία από την 01/01/2012 του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ). Ο ΕΟΠΥΥ αποτελεί πλέον το ασφαλιστικό ταμείο, υπό την «ομπρέλα» του οποίου έχει βρεθεί η πλειονότητα των ασφαλισμένων που μέχρι το τέλος του 2011 καλύπτονταν

από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τον ΟΓΑ, το Ταμείο των Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), το ταμείο του Δημοσίου (ΟΠΑΔ-ΤΥΔΚΥ), το ΤΣΑΥ και λοιπά ταμεία.

Βασικό συστατικό της νέας νομοθεσίας βάσει της οποίας λειτουργεί ο νέος Οργανισμός, είναι η σύσταση των Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλείων (ΚΕΝ), γεγονός που διαμορφώνει μια νέα διαδικασία τιμολόγησης και διαχείρισης νοσοκομειακών νοσηλείων ασθενών, η οποία βασίζεται στα διεθνώς καθιερωμένα DRGs (Diagnosis Related Groups). Στα πλαίσια της συγκεκριμένης διαδικασίας, το νοσοκομείο λαμβάνει ένα προϋπολογισμένο και εγκεκριμένο μικτό ποσό για την κάλυψη του κόστους περίθαλψης (εκτός από την αμοιβή ιατρού) και των υπηρεσιών που προσφέρει στους ασθενείς των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων ασφάλισης υγείας.

Η έναρξη συνεργασίας των ιδιωτικών νοσοκομείων με τον ΕΟΠΥΥ αντιμετωπίστηκε θετικά από τον κλάδο των ιδιωτικών κλινικών, διευρύνοντας την πελατειακή τους βάση και αυξάνοντας τον αριθμό των περιστατικών που εξυπηρετούσαν. Ωστόσο, τα ελλείμματα και η αστοχία των προϋπολογισμών προκάλεσαν μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων νοσηλείων, ενώ η λήψη μέτρων μονομερών περικοπών από πλευράς Δημοσίου (Rebate και Claw-back) οδήγησε σε συμψηφισμό και ματαίωση είσπραξης των οφειλομένων ποσών.

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή (με αναδρομική ισχύ από 01/01/2013), σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

- α. ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του συγκεκριμένου μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες, που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της ως άνω προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ αναστέλλει αυτοδικαίως και αζημίως ως προς αυτόν, τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον ΕΟΠΥΥ, για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του συνολικού οφειλομένου ποσού εντόκως από αυτόν (πάροχο) του ποσού ή την είσπραξη του κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα και αφορούν παρασχεθείσες υπηρεσίες του προηγούμενου μήνα.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

- β. η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως έκπτωση (rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και ενσωματώνεται από την 01/01/2016 στα εκδοθέντα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών προς τον ΕΟΠΥΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4549/2018 (ΦΕΚ Α' 105/14.6.2018) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας, υπ' αριθμ. Γ5/63587/2015 (Β' 1803), υπουργικής απόφασης και του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, επεκτείνεται και στα έτη 2019-2022, με αρχικό έτος βάσης υπολογισμού για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος το 2018, και για καθένα από τα επόμενα έτη το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών αναπροσαρμόζονται για τα έτη 2019-2022, αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις τρεις υποκατηγορίες δαπανών θα απεικονίζεται στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κάθε έτους. Για την πρώτη εφαρμογή και όσον αφορά στο

έτος 2019, η κατανομή των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ, της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και της δαπάνης για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τον ΕΟΠΥΥ θα ορισθεί με υπουργική απόφαση.

Με την υπουργική απόφαση Γ3γ/37400/19.05.2017 (ΦΕΚ 1752/Β'/22.05.2017) καθορίστηκαν τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών του ΕΟΠΥΥ για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους και για παροχή ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής από συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ κατασκευαστές, εισαγωγείς, διανομείς/προμηθευτές, έτους 2017. Σύμφωνα με τις κατηγορίες παρεχόμενης υπηρεσίας το ετήσιο όριο δαπάνης για υπηρεσίες νοσηλείας ιδιωτικών κλινικών διαμορφώνεται σε 265 εκ. Ευρώ, ενώ το ετήσιο όριο δαπάνης των διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων διαμορφώνεται σε 350 εκ. Ευρώ.

Με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./51816 (ΦΕΚ 2638/28.07.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας γνωστοποιήθηκε ότι οι υπ' αριθμ. Γ3γ/οικ. 96176/4-11-2014 (Β' 3040) και Γ3γ/65273/15-09-2015 (Β' 2036) υπουργικές αποφάσεις για τον υπολογισμό του claw-back 2014 παύουν να ισχύουν. Τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) του έτους 2014 για την κατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας «Υπηρεσίες Νοσηλείας Ιδιωτικών Κλινικών» υπολογίζονται πλέον σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100 του ν. 4172/2013 και ειδικότερα ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβεβλημένο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Το ποσό επιστροφής υπολογίζεται στη βάση της διαφοράς μεταξύ της προϋπολογισμένης και της πραγματικής δαπάνης, μετά την αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων (rebates) και μη αποδεκτών δαπανών.

Επιπλέον με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./58976/2017 (ΦΕΚ Β' 2746/04.08.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, κατηγοριοποιήθηκαν οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες υπόκεινται σε έκπτωση (rebate) ενώ καθορίστηκαν αντίστοιχα και τα ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος της υποβαλλόμενης μηνιαίας δαπάνης. Η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής απόφασης έχει ισχύ από την 01/08/2017.

Ο ΕΟΠΥΥ έχει κοινοποιήσει με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ τα ποσά του rebate και claw-back, που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015, 2016 & 2017 συνολικού ύψους €101,56 εκ. περίπου (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, προχώρησαν σε κατάθεση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά των από 28/05/2014, 18/11/2014, 22/05/2015, 02/07/2015, 09/12/2015, 11/02/2016, 06/04/2016, 20/03/2017, 20/06/2017, 23/08/2017, 08/03/2018, 21/05/2018 και 21/06/2018 πράξεων έκδοσης του ΕΟΠΥΥ, καθώς και σε κατάθεση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της από 07/03/2017 νέας πράξης έκδοσης του ΕΟΠΥΥ αναφορικά με τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) και ποσά έκπτωσης (rebate) που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015, 2ο εξάμηνο του 2016 καθώς επίσης και τη χρήση 2017. Μέχρι στιγμής, με εξαίρεση τις χρήσεις 2013, 2016 και 2017, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back, που αντιστοιχεί σε κάθε κλινική του Ομίλου, λόγω μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά) που μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων περικοπών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα τελικά ποσά του claw-back για τις χρήσεις 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν οι συνολικές υποβολές των εν λόγω χρήσεων και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση, η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά καθόλη την περίοδο εφαρμογής του claw-back και του rebate και δεν αναμένεται περαιτέρω σημαντική επιβάρυνση αυτών.

Επιπλέον, την 18η Μαρτίου 2015 κοινοποιήθηκαν, με βάση την ισχύουσα σύμβαση από την συμβαλλόμενη Ελεγκτική Εταιρεία στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ και ΛΗΤΩ, τα αποτελέσματα του διοικητικού και ιατρικού ελέγχου των υποβληθέντων λογαριασμών προς τον ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 01/01/2013-31/12/2013. Σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα πορίσματα, οι μη αποδεκτές δαπάνες ανέρχονται περίπου στα 5,8 εκ. Ευρώ. Οι συμβαλλόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές του Ομίλου προχώρησαν, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, σε υποβολή ένστασης επί των σχετικών ευρημάτων του ελέγχου της εν λόγω χρήσης, ο οποίος ολοκληρώθηκε με την επιφύλαξη περί της νομιμότητας της υπ' αριθ. 593 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ. Η συγκεκριμένη απόφαση κοινοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο 2013 και αφορούσε σε διευκρινήσεις και οδηγίες για την εφαρμογή των ΚΕΝ, σύμφωνα με τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ), με αναδρομική ισχύ από ενάρξεως του 2013. Με δεδομένο ότι ο έλεγχος των υποβολών του έτους 2013 βασίστηκε στην ως άνω

απόφαση, οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές έχουν προσφύγει στο ΣΤΕ λόγω της αναδρομικότητας εφαρμογής των ΚΕΝ για τη συγκεκριμένη χρήση αλλά και με σκοπό την ακύρωση της συγκεκριμένης απόφασης καθώς εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο (ήτοι από το ΔΣ του ΕΟΠΥΥ).

Ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε, με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, τα ποσά του claw-back, που αντιστοιχούν στη χρήση 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου, συνολικού ύψους €13,2 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Μετά και την οριστικοποίηση των ποσών περικοπών, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου δεν επιβαρύνθηκαν περαιτέρω καθώς ήταν επαρκή τα αρχικά ποσά των σχετικών προς αυτές περικοπών. Επισημαίνεται, ότι ο διοικητικός και ιατρικός έλεγχος των υποβολών όλων των κλινικών του κλάδου προς τον ΕΟΠΥΥ των χρήσεων 2012, 2014 και 2015 δεν έχει, μέχρι στιγμής, ξεκινήσει.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, παρά τη μη ολοκλήρωση των ελέγχων για τις χρήσεις 2014 και 2015, προχώρησαν, αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-31/12/2017. Από ενάρξεως της χρήσης 2016, οι εκπτώσεις (rebates) του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013, ενσωματώνονται στις μηνιαίες υποβεβλημένες τιμολογήσεις των εταιρειών του Ομίλου προς τον Οργανισμό.

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), (ΦΕΚ Α 184 31-12-2015) αποφασίσθηκε ότι η ισχύς των υφισταμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μεταξύ των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, πολυϊατρείων, κλινικών και λοιπών παρόχων και του ΕΟΠΥΥ, είτε αυτές είναι αρχικές είτε έχουν ήδη παραταθεί, να παραταθεί έως τις 30/06/2016. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 52 του υπ αριθ. 4410/2016 Νόμου (αρ. ΦΕΚ 141/3-8-2016) παρατείνεται η ισχύς των ανωτέρω συμβάσεων μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και όλων των παρόχων υγείας μέχρι την ολοκλήρωση των νέων συμβάσεων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 01/01/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Κατά συνέπεια οι υποβληθείσες δαπάνες των κλινικών του Ομίλου για τη χρήση 2016 & 2017 έχουν ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς του ΕΟΠΥΥ και οι όποιες περικοπές προέκυψαν (ήτοι rebate, μη αποδεκτές δαπάνες και claw-back) θεωρούνται οριστικές.

Τον Οκτώβριο 2016, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ν. 4430/2016, προσδιορίστηκαν οι όροι για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΟΠΥΥ, οι οποίες γεννήθηκαν πριν και μετά τη λειτουργία του, προς τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου, προσδιορίστηκαν περαιτέρω εκπτώσεις προκειμένου ο Οργανισμός να προβεί, εντός του 2017, στην ολοσχερή εξόφληση των οφειλών του, που γεννήθηκαν έως και τη χρήση 2015 (συμπεριλαμβανομένων των οφειλών πριν το 2012). Επισημαίνεται ότι οι συμβεβλημένες εταιρείες του Ομίλου έχουν ήδη διενεργήσει επαρκείς προβλέψεις έναντι των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπεται περαιτέρω επιβάρυνση των αποτελεσμάτων τους.

Επιπλέον με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) με αριθμό 1874/2017 ακυρώνονται οι αποφάσεις που ελήφθησαν τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2012 από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ για μείωση τιμών σε επιλεγμένες διαγνωστικές εξετάσεις. Στο σκεπτικό της απόφασης επισημαίνεται πως οι αποφάσεις εκδόθηκαν από αναρμόδια αρχή (Διοικητικό Συμβούλιο ΕΟΠΥΥ) καθώς δεν υφίσταται διάταξη νόμου που να παρέχει τέτοια αρμοδιότητα. Ο Όμιλος Υγεία ακολουθώντας την ανωτέρω απόφαση του ΣΤΕ προχώρησε στην επανατιμολόγηση των συγκεκριμένων διαγνωστικών εξετάσεων.

Με την απόφαση 194/448/08-02-2018 του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ αποφασίσθηκε ομόφωνα η έγκριση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον υπολογισμό του clawback 2017, για τις περιπτώσεις των παρόχων όπου η υποβαλλόμενη δαπάνη τους, περιλαμβάνει εντός αυτής προκληθείσα δαπάνη περισσότερων από μίας υποκατηγορίας παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας. Συγκεκριμένα για αυτές τις περιπτώσεις τα ποσά rebate και περικοπής κάθε παρόχου, όπως έχουν προσδιοριστεί βάση της Υ.Α. Γ3γ/Γ.Π.58976 και της Κ.Υ.Α. Β2β/οικ.38642 αντίστοιχα, επιμερίζονται σε κάθε υποκατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας της Γ3γ/37400 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (αρ. ΦΕΚ 26/15-01-2018), με βάση την ποσοστιαία αναλογία δαπάνης της υποκατηγορίας επί της αρχικά υποβαλλόμενης δαπάνης κάθε παρόχου.

Την 1η Νοεμβρίου 2018 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 4898/Β/01.11.2018) η απόφαση του υπουργείου Υγείας με την οποία επέρχεται τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης, με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)» για τον νέο Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ. Με τον αναφερόμενο Κανονισμό επανακαθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης. Έναρξη ισχύος της απόφασης ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου 2018.

Την 9η Μαρτίου 2019 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αρ. ΦΕΚ 43) ο Νόμος 4600/2019 "Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις".

(Δ) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ & ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το 2019 αποτελεί κομβικό έτος για τη διάχυση της ανάπτυξης στην οικονομία, μετά τη μακροοικονομική βελτίωση που σημειώθηκε το 2018, η οποία συνοδεύτηκε από την επιτυχή ολοκλήρωση του 3ου προγράμματος. Εντούτοις, η αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, σε συνδυασμό με ιδιοσυγκρασίες του ελληνικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, δεν έχουν οδηγήσει ακόμα στην επίτευξη της επιθυμητής στροφής του παραγωγικού προτύπου και την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Επιπλέον σημαντικός παράγοντας διασφάλισης της οικονομικής μεγέθυνσης αποτελεί η ομαλοποίηση των συνθηκών χρηματοδότησης της χώρας από τις διεθνείς αγορές

Κομβικό σημείο για τον κλάδο υπηρεσιών υγείας όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος αποτελεί και ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης ή μη νέας σύμβασης συνεργασίας μεταξύ ΕΟΠΥΥ και ιδιωτικών κλινικών, με ταυτόχρονη παροχή «δεσμευτικού» χρονοδιαγράμματος αποπληρωμών των οφειλόμενων ποσών προς τους ιδιώτες παρόχους υγείας.

Για την αντιμετώπιση της κρίσης οι προτεραιότητες της Διοίκησης εστιάζονται στη διασφάλιση της υγιούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης του Ομίλου, στη βέλτιστη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης, στην εναρμόνιση της κοστολογικής δομής με τα αναμενόμενα έσοδα καθώς και στη μεγιστοποίηση της εκμετάλλευσης των συνεργιών εντός του Ομίλου, με σκοπό την περαιτέρω ισχυροποίηση της οικονομικής του θέσης.

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, διενεργείται αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του, σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων ενεργειών για τη μείωση των κινδύνων με ταυτόχρονη εκτέλεση/εφαρμογή σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση.

Η Διοίκηση του Ομίλου ΥΓΕΙΑ παρακολουθεί τις εξελίξεις χρησιμοποιώντας την εμπειρία της επιτυχούς διαχείρισης των προηγούμενων ετών, αξιολογεί τις υφιστάμενες συνθήκες με πρόβλεψη και συνεχή αξιολόγηση των μελλοντικών επενδυτικών και λειτουργικών αναγκών και άμεση προσαρμογή όπου απαιτείται του Επιχειρηματικού Σχεδιασμού (business plan), με στόχο τη διατήρηση και αύξηση της λειτουργικής αποδοτικότητας των εταιριών του Ομίλου με περιορισμό του λειτουργικού κόστους, την επέκταση του πελατολογίου και τη μεγιστοποίηση των συνεργιών εντός του Ομίλου.

Ταυτόχρονα, ο Όμιλος παρακολουθεί τις τρέχουσες συνθήκες που βιώνει η ελληνική οικονομία, αξιολογώντας την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσώματων και άυλων περιουσιακών του στοιχείων με βάση τις

προβλεπόμενες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνθήκες της αγοράς και την πορεία υλοποίησης των συγκεκριμένων επιχειρηματικών πλάνων της Διοίκησης.

Παράλληλα, ο Όμιλος συνεχίζει να κινείται με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον των συμμετεχόντων (stakeholders) της επιχείρησης, επικεντρώνοντας στην εισαγωγή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (added value services), την επένδυση σε τεχνολογία αιχμής (cutting edge technology), τη διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών σε εξειδικευμένες αγορές (niche markets) έχοντας πάντα στο επίκεντρο την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

(Ε) ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων μερών, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 (βλ. σημείωση 12.33).

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές του Ν.3016 (Άρθρο 2, Παρ.4) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24/04/2019.

Σημαντικές συναλλαγές Εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες

Κατά τη διάρκεια της χρήσης οι σημαντικότερες συναλλαγές που έλαβαν χώρα μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν μερών είναι οι ακόλουθες:

- Οι αγορές του Υγεία Α.Ε. που αφορούν σε προμήθεια υγειονομικού υλικού και ειδικών υλικών από την θυγατρική της εταιρεία Υ-Logimed ύψους € 19,3 εκ., έναντι € 16,7 εκ. τη χρήση 2017.
- Οι πωλήσεις του Υγεία Α.Ε. που αφορούν παροχή υπηρεσιών και κυρίως διενέργεια μικροβιολογικών εξετάσεων προς την θυγατρική Μητέρα Α.Ε. ύψους € 2,3 εκ. έναντι € 2,2 εκ. τη χρήση 2017.

Ο Όμιλος MIG αποτελεί συνδεδεμένο μέρος με την Εταιρεία έως και την 9η Νοεμβρίου 2018, ημερομηνία μεταβίβασης των μετοχών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ προς την "HELLENIC HEALTHCARE S.A.R.L." η οποία ελέγχεται από την "CVC CAPITAL PARTNERS". Ως εκ τούτου, ο Όμιλος CVC αποτελεί συνδεδεμένο μέρος με την Εταιρεία, καθώς υφίσταται συμμετοχική σχέση και επιπλέον υπάρχουν κοινά μέλη στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών.

Συναλλαγές και υπόλοιπα με βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμες παροχές σε διοικητικά και διευθυντικά στελέχη*	5.458	3.957	3.525	2.190
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	690	302	400	214
Παροχές διακοπείας δραστηριότητας	228	468	0	0
Σύνολο	6.376	4.727	3.925	2.404

*Οι βραχυπρόθεσμες παροχές των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης περιλαμβάνουν τους μισθούς, τις αμοιβές, τις εργοδοτικές εισφορές και τις λοιπές επιβαρύνσεις.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους).

(ΣΤ) ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Για τη χρήση του 2018, η Εταιρεία λόγω ύπαρξης σωρευμένων ζημιών δεν προβαίνει σε διανομή μερίσματος.

(Ζ) Πληροφορίες και Επεξηγηματική έκθεση του άρθρου 4 παρ. 7 & 8 του Ν. 3556/2007

Με το νόμο 3556/2007 (ΦΕΚ 91/Α'/30.04.2007) «Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις», προσαρμόστηκε το Εθνικό Δίκαιο προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/34/ΕΚ (ΕΕΕΚ L 390/38/31.12.2004).

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλεται προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και ενσωματώνεται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν. 3556/2007. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 & 8 του Ν. 3556/2007 το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αναλυτικές πληροφορίες της παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και την επεξηγηματική έκθεση της παρ. 8 του ιδίου άρθρου και νόμου, οι οποίες ενσωματώνονται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Εταιρεία θα προβεί στην εκ του Νόμου προβλεπόμενη προσαρμογή του Καταστατικού αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4548/2018 περί αναμόρφωσης του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών (ΦΕΚ Α' 104/13.06.2018) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

1. Διάρθρωση Μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το καταβεβλημένο μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 σε εκατόν είκοσι πέντε εκατομμύρια τριακόσιες πενήντα χιλιάδες διακόσια ενενήντα οκτώ ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτά (Ευρώ 125.350.298,76) διαιρούμενο σε τριακόσια πέντε εκατομμύρια επτακόσιες τριάντα δύο χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι (305.732.436) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας σαράντα ενός λεπτών του ευρώ (Ευρώ 0,41) η καθεμία.

Οι μετοχές της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 ήταν εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και κατά την ανωτέρω ημερομηνία είχε εκκινήσει η περίοδος αποδοχής της Υποχρεωτικής Δημόσιας Πρότασης που υπέβαλε την 12.11.2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3461/2006, η ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ Μ.Α.Ε. για την απόκτηση του συνόλου των Μετοχών, τις οποίες δεν κατείχε, άμεσα ή έμμεσα, κατά την 9η Νοεμβρίου 2018, ήτοι 90.542.970 Μετοχών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 29,62% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, της οποίας το Πληροφοριακό Δελτίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την 20.12.2018 και δημοσιεύθηκε την 27.12.2018. Στις 8 Απριλίου 2019 ολοκληρώθηκε η καταχώριση της εταιρείας "ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ" στο Σύστημα Άυλων Τίτλων, ως νέου κατόχου των 8.566.007 κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας, στις οποίες αφορούσε το δικαίωμα εξαγοράς που ασκήθηκε δυνάμει της από 2/840/15.03.2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ως εκ τούτου, η ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ την 8.4.2019 κατείχε άμεσα συνολικά 305.732.436 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας. Την 15η Απριλίου 2019, κατόπιν της από 08.04.2019 ολοκλήρωσης της άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς των μετοχών της Εταιρείας. Η ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ, ως μοναδική μέτοχος, συνήλθε στα γραφεία της Εταιρείας σε έκτακτη καθολική Γενική Συνέλευση, με μοναδικό θέμα Ημερησίας Διάταξης την έγκριση της υποβολής αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της διαγραφής των μετοχών της Εταιρείας από το Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Γενική Συνέλευση με ομόφωνη απόφαση του εκπροσωπούμενου στη συνεδρίαση ποσοστού 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ενέκρινε την υποβολή από την Εταιρεία αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς («ΕΚ») για την έγκριση της διαγραφής από το Χρηματιστήριο Αθηνών του συνόλου των κοινών ονομαστικών.

Έναντι της Εταιρείας θεωρείται μέτοχος ο εγγεγραμμένος στα αρχεία της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» (πρώην «ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ Α.Ε.») σύμφωνα με το άρθρο 8β παρ. 7 του Κ.Ν. 2190/1920, ως ο Νόμος αυτός ίσχυε έως την 31.12.2018. Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή

της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της και ειδικότερα :

- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή αντίστοιχα της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αποφασιστεί από τη Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και έκδοση ομολογίων μετατρέψιμων σε μετοχές.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων, των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα συμμετοχής στις γενικές συνελεύσεις της Εταιρείας. Μία μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας (1) ψήφου.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με το Καταστατικό της.

Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας πραγματοποιείται όπως ορίζεται από τον Νόμο και δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, καθώς πρόκειται για άυλες ονομαστικές μετοχές εισηγμένες σε Χρηματιστηριακή αγορά.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά τον Ν.3556/2007

Οι μέτοχοι, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου μεγαλύτερο από το 5% είναι οι εξής:

Μετοχική Σύνθεση κατά την 31/12/2018

Όνομα Μετόχου	Μετοχές	% Μ.Κ.
ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΑΕ	287.082.439	93,90%
Μέτοχοι με ποσοστό < 5%	18.649.997	6,10%
ΣΥΝΟΛΟ	305.732.436	100,00%

Τρέχουσα Μετοχική Σύνθεση

Όνομα Μετόχου	Μετοχές	% Μ.Κ.
ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΑΕ	305.732.436	100%
ΣΥΝΟΛΟ	305.732.436	100%

4. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται από το Καταστατικό.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης Καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαφοροποιούνται από τα όσα προβλέπει ο Κ.Ν. 2190/1920.

8. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ.1 στοιχ. β & γ του Κ.Ν. 2190/1920 και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Καταστατικού της, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής αποφάσεως της Γενικής Συνέλευσης, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των 2/3 του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή το Μετοχικό Κεφάλαιο μπορεί να αυξηθεί μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Δ.Σ. η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η εξουσία αυτή μπορεί να ανανεωθεί από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Β. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπιστεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Ως δικαιούχοι μπορούν να ορισθούν και πρόσωπα που παρέχουν στην Εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει τον ανώτατο αριθμό των μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους, τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες αυτών και την μέθοδο προσδιορισμού της τιμής απόκτησης, την διάρκεια του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο συναφή όρο. Η ονομαστική αξία των μετοχών αυτών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, συνολικά, βάσει του Νόμου το 1/10 του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Σύμφωνα με τα επιχειρηματικά σχέδια ως αποτυπώνονται στο εγκεκριμένο Πληροφορικό Δελτίο της Δημόσιας Πρότασης της ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΑΕ, η τελευταία προτίθεται να συνεχίσει ουσιαστικά αμετάβλητες της δραστηριότητες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, με σκοπό την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του, υλοποιώντας τους βασικούς άξονες του επιχειρηματικού σχεδίου της Εταιρείας για τον Όμιλο ΥΓΕΙΑ.

10. Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Η Εταιρεία καθώς και οι θυγατρικές εταιρείες ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ, ΛΗΤΩ ΑΕ και Υ-LOGIMED ΑΕ έχουν καταρτίσει συνταξιοδοτικό πρόγραμμα υπέρ στελεχών τους, με σκοπό την επιβράβευση της πίστης και αφοσίωσής τους και της συνέχισης της απρόσκοπτης προσφοράς τους προς αυτές με ελάχιστη διάρκεια 10 ετών.

(Η) ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. Εισαγωγή

Το ΥΓΕΙΑ έχει αυτοβούλως υιοθετήσει και εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κ.Ε.Δ.) κατά την κατάρτιση του οποίου λήφθηκε υπόψη ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (Ε.Κ.Ε.Δ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) καθώς και οι γενικώς παραδεδεγμένες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Κ.Ε.Δ. βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.hygeia.gr

II. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία πλέον των προβλέψεων του Νόμου

Η υιοθέτηση και εφαρμογή από την Εταιρεία του Κ.Ε.Δ. έχει ως συνέπεια την εφαρμογή πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον εκείνων που προβλέπονται από τις διατάξεις της οικείας Νομοθεσίας, οι οποίες είναι οι εξής:

- Α. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από Μη Εκτελεστικά Μέλη.
- Β. Έχει συγκροτηθεί Εκτελεστική Επιτροπή ως Όργανο υποβοηθητικό του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Γ. Έχει συγκροτηθεί Κεντρική Επιτροπή Προμηθειών προς το σκοπό της αποτελεσματικής, κεντροποιημένης διαχείρισης των προμηθειών.
- Δ. Ετήσια αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι κανονισμοί των υπό Β. και Γ. επιτροπών βρίσκονται αναρτημένοι στον ιστότοπο της εταιρείας www.hygeia.gr

III. Περιγραφή των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (internal controls) και διαχείρισης κινδύνων (risk management)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας παρακολουθεί και διασφαλίζει την επάρκεια των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σε διαρκή βάση. Αυτό επιτυγχάνεται με τις ακόλουθες δράσεις και διαδικασίες:

Εντοπισμός, Αξιολόγηση και Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων προκειμένου να εντοπίζει, αξιολογεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους τους οποίους ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά τη λειτουργία της και έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις. Το σύστημα προβλέπει τη συστηματική καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων ανά περιοχή λειτουργίας, αλλά και τη βαθμολόγηση της επάρκειας κάλυψης της εταιρείας απέναντι σε αυτούς. Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων τα συμπεράσματα της αξιολόγησης συζητούνται σε επίπεδο Διοίκησης, ενώ για τα σημαντικότερα εξ αυτών ενημερώνεται η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

1. Προϋπολογισμοί / Σχεδιασμός

Η Εταιρεία εφαρμόζει ένα πλήρες και επαρκές σύστημα για τη σύνταξη και παρακολούθηση του ετήσιου τακτικού αναλυτικού προϋπολογισμού που υπόκειται σε απολογισμό σε μηνιαία βάση. Η σύγκριση γίνεται με τα αντίστοιχα πραγματικά αλλά και ιστορικά μεγέθη, με λεπτομερή επεξήγηση όλων των αποκλίσεων. Η παράλληλη αξιολόγηση έκτακτων προβλέψεων (rolling forecasts) που καταρτίζονται σε τρίμηνη βάση, συντελεί στη λήψη αποφάσεων για περαιτέρω ενέργειες προκειμένου να επιτευχθούν οι εταιρικοί στόχοι που έχουν τεθεί.

2. Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα από τις εξουσίες που καθορίζονται από το Καταστατικό της Εταιρείας αλλά και το πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, αποφασίζει με την υποστήριξη των επιτροπών του για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την επίτευξη της εταιρικής πολιτικής και των στρατηγικών στόχων.

3. Αρμοδιότητες – Εξουσιοδοτήσεις Διευθυντικών Στελεχών

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν καθοριστεί τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα καθώς και τα όρια και ο τρόπος εκπροσώπησης και δέσμευσης της Εταιρείας για τη διενέργεια όλων των πράξεων που σχετίζονται με τη διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού της.

4. Πολιτική ποικιλομορφίας Διευθυντικών Στελεχών

Στο πλαίσιο της πολιτικής ίσων ευκαιριών και υιοθέτησης των αρχών ισότητας των φύλων, ως προς τη σύνθεση των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών του, το Υγεία δεσμεύεται για την εφαρμογή πολιτικής ποικιλομορφίας συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση της ομαδικής σκέψης.

5. Στρατηγικές Επενδύσεις - Εξαγορές

Οι στρατηγικές επενδύσεις και ενδεχόμενες εξαγορές προϋποθέτουν απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας (ή οργάνων που το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει), λαμβανομένης μετά από εισήγηση που περιλαμβάνει τη μελέτη σκοπιμότητας, το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) καθώς και ένα επαρκές σχέδιο υλοποίησης και παρακολούθησης της επένδυσης ή εξαγοράς.

6. Διαδικασίες και πολιτικές πρόληψης χρηματοοικονομικής απάτης

Η Εταιρεία προκειμένου να αποφύγει τον κίνδυνο ύπαρξης φαινομένων χρηματοοικονομικής απάτης έχει θεσπίσει και εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών και πολιτικών οι οποίες διέπουν το σύνολο των λειτουργιών της Εταιρείας και ιδιαίτερα εκείνων που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου όπως ενδεικτικά οι πολιτικές και διαδικασίες προμηθειών, πληρωμών, διαχείρισης διαθεσίμων κλπ.

7. Πληροφοριακά Συστήματα

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει σύγχρονα συστήματα πληροφορικής που καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριότητας και υποστηρίζουν τη Διοίκηση στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων εταιρικών στόχων. Η ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων εξασφαλίζεται από ένα αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών οι κυριότερες από τις οποίες είναι:

- Διαδικασίες αποκατάστασης
- Διαδικασίες τήρησης εφεδρικών αρχείων ασφαλείας (back ups)
- Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και επαναλειτουργίας μετά από καταστροφή (Disaster recovery plan)
- Διαδικασίες προστασίας από ιούς, εξωτερικές παρεμβάσεις και κακόβουλες ενέργειες
- Διαδικασίες διασφάλισης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail)

8. Διαδικασίες σχετικές με τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες και συστήματα τα οποία διασφαλίζουν την αξιοπιστία και εγκυρότητα των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και την εναρμόνιση με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι κυριότερες από αυτές τις διαδικασίες είναι:

- Η Εταιρεία, καθώς και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ακολουθούν και εφαρμόζουν κοινές λογιστικές αρχές και πολιτικές σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS).
- Οι λογιστικές εργασίες, που ακολουθούνται βασίζονται στις αρχές Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS), η εφαρμογή των οποίων έχει υιοθετηθεί από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.
- Οι καταχωρίσεις λογιστικών εγγραφών πραγματοποιούνται και ελέγχονται βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών που περιλαμβάνουν τον καθορισμό των απαιτούμενων παραστατικών και εγκρίσεων ανά περίπτωση.
- Οι αποσβέσεις των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων παρακολουθούνται και καταγράφονται στο μητρώο παγίων υπολογίζονται δε τόσο βάσει των συντελεστών που προβλέπονται από τη φορολογική νομοθεσία όσο και βάσει των αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.
- Η ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από τη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές εταιρείες.
- Για τη διασφάλιση της αξιόπιστης απεικόνισης των αποθεμάτων στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, διενεργούνται μηνιαίες απογραφές. Οι απογραφές διενεργούνται βάσει σαφών και επαρκών γραπτών οδηγιών ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν ελέγχονται, αιτιολογούνται, εγκρίνονται και καταχωρούνται στα βιβλία της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών ώστε να υφίσταται πλήρης συμφωνία μεταξύ λογιστικών βιβλίων και φυσικού αποθέματος.
- Για τη διασφάλιση της σωστής απεικόνισης των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών διενεργούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα συμφωνίες υπολοίπων με

τους πελάτες και τους προμηθευτές. Ομοίως μηνιαίες συμφωνίες λογαριασμών διενεργούνται όσον αφορά το ταμείο, τις τράπεζες και τις φορολογικές υποχρεώσεις/απαιτήσεις.

- Το κλείσιμο και η οριστικοποίηση των οικονομικών καταστάσεων πραγματοποιείται βάσει σαφών διαδικασιών μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται προθεσμίες ολοκλήρωσης και υποβολής, αρμοδιότητες και οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις.
- Για τη διενέργεια εγγραφών πρόβλεψης απομείωσης ή διαγραφής στοιχείων του ενεργητικού εφαρμόζονται σαφείς διαδικασίες και επίπεδα εγκρίσεων σε εναρμόνιση με την πολιτική της Εταιρείας.
- Υπάρχει συγκεκριμένη στρατηγική πρόσβασης στα λογισμικά προγράμματα ανάλογα με τις αρμοδιότητες και εξουσιοδοτήσεις κάθε χρήστη.

9. Εσωτερικός Έλεγχος

Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου λειτουργεί στη βάση των διεθνών προτύπων εσωτερικού ελέγχου και γενικά παραδεκτών ελεγκτικών αρχών και σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της. Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου αναφέρεται και παρουσιάζει τα ευρήματα του ελεγκτικού της έργου στην επιτροπή ελέγχου.

Η μονάδα του Εσωτερικού Ελέγχου πραγματοποιεί τακτικές συναντήσεις με την Επιτροπή Ελέγχου κατά τις οποίες επιθεωρούνται οι πραγματοποιηθέντες έλεγχοι, εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, συζητούνται και αξιολογούνται τα ευρήματα και οι σχετικές εισηγήσεις.

Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου υποβάλει το συνολικό πρόγραμμα ελέγχων για κάθε χρήση, το οποίο εγκρίνεται από την επιτροπή ελέγχου. Το πρόγραμμα αναθεωρείται εφόσον είναι αναγκαίο μετά από ενημέρωση και έγκριση της Επιτροπής.

10. Διαφάνεια και καταπολέμηση της διαφθοράς

Στην Εταιρεία και στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση προληπτικών ενεργειών αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς με στόχο την ανταπόκριση στις ανάγκες των συμμετόχων.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, ο οποίος έχει καταρτισθεί αφού ελήφθη υπόψη ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας και η κείμενη Ελληνική Νομοθεσία. Μέσω αυτού, δίνονται σαφείς κατευθύνσεις για την τήρηση των κανόνων ηθικής εντός και εκτός του οργανισμού, ενδεικτικά στις σχέσεις με τους ασθενείς, τους προμηθευτές και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου. Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας υπερκαλύπτει ουσιαστικά τα θέματα που άπτονται μιας αυτόνομης πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Παράλληλα, ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, προάγοντας τη διαφάνεια μέσω της οργανωτικής του δομής ενώ πρόσθετα, έχει θέσει συγκεκριμένα εγκριτικά όρια ευθύνης κάθε στελέχους αλλά και δικλίδες ασφαλείας, που ελέγχονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο πλαίσιο των διενεργούμενων εσωτερικών ελέγχων.

IV. Πληροφοριακά στοιχεία για το Διοικητικό Συμβούλιο

1. Βασικές αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. προσδιορίζονται με σαφήνεια τόσο στο καταστατικό όσο και στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της εταιρείας ή άλλα εσωτερικά έγγραφα της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της και λαμβάνει όλα τα μέτρα και αποφάσεις που απαιτούνται, διενεργεί όλες τις αναγκαίες πράξεις χωρίς κανέναν περιορισμό (με εξαίρεση τα θέματα που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης) και εκπροσωπεί την εταιρεία επί δικαστηρίου και εξωδίκως.

Ενδεικτικά οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. περιλαμβάνουν:

- την έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της εταιρείας,
- την έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου, καθώς και τη λήψη αποφάσεων για τις μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις,
- την επιλογή και όποτε χρειάζεται, την αντικατάσταση της εκτελεστικής ηγεσίας της εταιρείας, όπως και την εποπτεία του σχεδιασμού της διαδοχής,
- τον έλεγχο απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και την εναρμόνιση των αμοιβών των ανώτατων στελεχών με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας και των μετόχων της,
- τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
- την επαγρύπνηση, όσον αφορά υπάρχουσες και πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ αφενός της εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησής της, των μελών του Δ.Σ. ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του Δ.Σ.), καθώς και την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων συγκρούσεων για το σκοπό αυτό, το Δ.Σ. θα πρέπει να υιοθετήσει διαδικασία εποπτείας των συναλλαγών όλων των εμπλεκόμενων μερών,
- τη διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας συμμόρφωσης της εταιρείας με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς,
- την ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος Διοίκησης της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών και καθηκόντων σε άλλα στελέχη, και τη διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει την άσκηση του συνόλου ή μέρους των εξουσιών του αναφορικά με τη διαχείριση και την εκπροσώπηση σε περισσότερα πρόσωπα, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή μη, υπαλλήλους της εταιρείας ή τρίτους, καθορίζοντας και την έκταση των ανατιθέμενων εξουσιών.

Τα πρόσωπα, στα οποία ανατίθενται οι ανωτέρω εξουσίες δεσμεύουν την εταιρεία, ως όργανα αυτής, σε όλη την έκταση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν.

Το Δ.Σ. έχει συστήσει επιτροπές που στηρίζουν την προετοιμασία των αποφάσεών του και διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία ως προς τις δεξιότητες, ικανότητες, γνώσεις, προσόντα και εμπειρία των Μελών που το απαρτίζουν, διαθέτοντας ποικιλομορφία και ως προς το φύλο, αναφορικά με τα Εκτελεστικά Μέλη αυτού.

2. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εννέα (9) έως δέκα τρία (13) Μέλη, τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, η δε διάρκεια της θητείας τους ορίζεται από το άρθρο 9 παρ.1 του Καταστατικού.

Στην τρέχουσα σύνθεση το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από δέκα τρία (13) Μέλη εκ των οποίων η πλειοψηφία είναι μη Εκτελεστικά και δύο (2) είναι Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά.

Η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

1 Αθανασιος Παπανικολάου	Πρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος
2 Γεώργιος Πολίτης	Αντιπρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος
3 Ανδρέας Καρταπάνης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
4 Δημήτριος – Ελευθέριος Μαντζαβίνος	Εκτελεστικό Μέλος
5 Κωνσταντίνα Ψώνη	Εκτελεστικό Μέλος
6 Δημήτριος Σύρμας	Μη Εκτελεστικό Μέλος
7 Σέργιος Σταμπουλούς	Μη Εκτελεστικό Μέλος
8 Παναγιώτης Θρουβάλας	Μη Εκτελεστικό Μέλος
9 Σπυρίδων Καλακώνας	Μη Εκτελεστικό Μέλος
10 Ευστράτιος Παττακός	Μη Εκτελεστικό Μέλος
11 Γεώργιος Ζαχαρόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
12 Αθανάσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
13 Νικόλαος Δαμασκόπουλος	Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η θητεία του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου είναι διετής και λήγει κατά την ετήσια Γενική Συνέλευση του έτους της εξόδου του.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τους μετόχους για τη θητεία που προβλέπεται από τα καταστατικά χωρίς να αποκλείεται η επανεκλογή τους.

Τα Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη δεν κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, δεν έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με πρόσωπα που συνδέονται με την Εταιρεία. Τα Ανεξάρτητα Μέλη διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει εάν ένας υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, πριν προταθεί η εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις με την απαραίτητη συχνότητα που εξασφαλίζει την αποτελεσματική επιτέλεση των καθηκόντων του. Κατά τη χρήση του έτους 2018 το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδρίασε 10 φορές και έλαβε επιπλέον αποφάσεις μέσω σύνταξης 20 γραπτών πρακτικών σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920 και το άρθρο 18 παρ. 3 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εναλλακτικά, εκτός από την έδρα της εταιρείας, δύναται να συνεδριάζει έγκυρα σε άλλο τόπο εκτός της έδρας είτε στην ημεδαπή, είτε στην αλλοδαπή σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του καταστατικού, ενώ δύναται να συνεδριάζει και μέσω τηλεδιάσκεψης. Κατά την παρελθούσα οικονομική χρήση (2018), κατεβλήθησαν σε Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους υπό αυτή την ιδιότητά τους, οι αμοιβές δυνάμει της από 31.05.2017 Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, ως αυτές ενεκρίθησαν από την από 02.08.2018 μετ' αναβολή Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας.

V. Άλλα Διαχειριστικά και Εποπτικά Όργανα

1. Επιτροπή Ελέγχου

Αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου είναι η υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου στην εκπλήρωση της αποστολής του αναφορικά με τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών, τη λογιστική αποτύπωση των οικονομικών αποτελεσμάτων, τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων, τη συμμόρφωση με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και την αποτελεσματική εφαρμογή των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας κατόπιν σχετικής πρότασης του Δ.Σ, και η παρούσα σύνθεσή της είναι η εξής:

Αθανάσιος Χριστόπουλος	Πρόεδρος
Δημήτριος Σύρμας	Μέλος
Νικόλαος Δαμασκόπουλος	Μέλος

Σημειούται ότι οι διατάξεις του Ν. 4449/2017 δεν προβλέπουν ειδική διαδικασία για την αντικατάσταση μέλους της Επιτροπής Ελέγχου που παραιτήθηκε αποβίωσε ή απώλεσε την ιδιότητά του με οποιονδήποτε τρόπο, εφαρμοζόμενων κατ' αναλογία των διατάξεων του Ν. 3016/2002. Η ως άνω αντικατάσταση θα τεθεί ως θέμα στην επικείμενη Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει όσες φορές κρίνεται αναγκαίο, τουλάχιστον όμως τέσσερις φορές το χρόνο μετά από πρόσκληση του Προέδρου και συναντά τον τακτικό ελεγκτή της Εταιρείας χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης της Εταιρείας τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο.

2. Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής, με δυνατότητα επαναδιορισμού.

Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής είναι η εξής:

1. Αθανάσιος Παπανικολάου, Πρόεδρος
2. Ανδρέας Καρταπάνης, Μέλος
3. Δημήτριος-Ελευθέριος Μαντζαβίνος, Μέλος

Κύριος σκοπός της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι η υποβοήθηση του έργου του Διοικητικού Συμβουλίου με την εκχώρηση αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τον κανονισμό της που βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της εταιρείας www.hygeia.gr

3. Επιτροπή Προμηθειών

Η Επιτροπή είναι τριμελής και τα μέλη της ορίζονται από το αρμόδιο όργανο της Εταιρείας, η οποία και ορίζει έναν εκ των μελών Πρόεδρο.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής, με δυνατότητα επαναδιορισμού το δε έργο της Επιτροπής ασκείται εντός του πλαισίου αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τον κανονισμό της που βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.hygeia.gr

Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής είναι η εξής:

1. Ιωάννης Ανδρέου, Πρόεδρος
2. Γεώργιος Πολίτης, Μέλος
3. Δημήτριος-Ελευθέριος Μαντζαβίνος, Μέλος

VI. Γενική Συνέλευση των μετόχων

1. Βασικές εξουσίες

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας, συγκαλούμενο από το Διοικητικό Συμβούλιο και δικαιούμενο να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την εταιρεία και στο οποίο δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

2. Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης/Δικαιώματα Μετόχων και άσκησή τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η Εταιρεία πρέπει να αναρτά στον ιστότοπο της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προσθήκης θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και τις προθεσμίες εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Δ.Σ., και
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Η Εταιρεία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, με ευθύνη του Διοικητικού της Συμβουλίου, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας, εντός πέντε (5) ημερών το αργότερο από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, προσδιορίζοντας για κάθε απόφαση τουλάχιστον τον αριθμό των μετοχών για τις οποίες δόθηκαν έγκυρες ψήφοι, την αναλογία του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπούν αυτές οι ψήφοι, το συνολικό αριθμό έγκυρων ψήφων, καθώς και τον αριθμό ψήφων υπέρ και κατά κάθε απόφασης και τον αριθμό των αποχών.

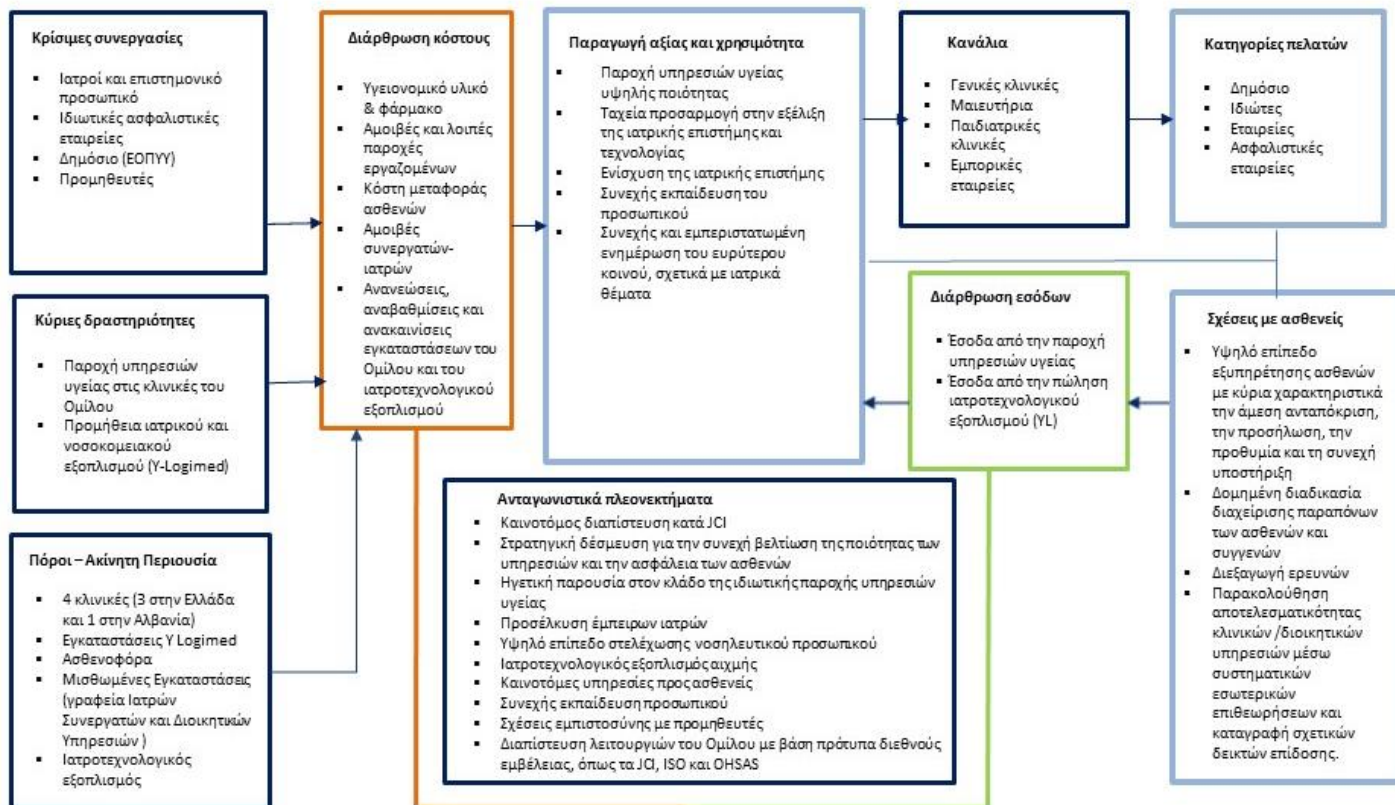
(Θ) ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου Υγεία

Ο Όμιλος, θέτοντας ως όραμά του την παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας στην Ελλάδα και τη διατήρηση της υψηλής του θέσης στον τομέα της υγείας παγκοσμίως, επιδιώκει τη συνεχή ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών, με συνέπεια και υπευθυνότητα. Όπως αποτυπώνεται και στο επιχειρηματικό μοντέλο που υιοθετεί, η παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας αποτελεί την κύρια πηγή αξίας του οργανισμού. Αναλυτικότερα το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου ΥΓΕΙΑ περιγράφεται ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ ΥΓΕΙΑ

* Ανάπτυξη με βάση το Business Model Generation των Alexander Osterwalder & Yves Pigneur

2. Η Εταιρική Υπευθυνότητα στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ έχει θέσει ως απόλυτη προτεραιότητα του το μακροπρόθεσμο συμφέρον των συμμετεχόντων του. Μελετώντας προσεκτικά το ιδιαίτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον της χώρας, επικεντρώνεται στην εισαγωγή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (added value services), την επένδυση σε τεχνολογία αιχμής (cutting edge technology), τη διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών σε εξειδικευμένες αγορές (niche markets) έχοντας πάντα στο επίκεντρο την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον. Οι στρατηγικές προτεραιότητες του Ομίλου είναι:

Στρατηγικές Προτεραιότητες

- Παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας & επενδύσεις σε τεχνολογία αιχμής
- Αξιολόγηση και αντιμετώπιση κινδύνων
- Σεβασμός στο περιβάλλον και στις ανάγκες της κοινωνίας
- Δραστηριοποίηση με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον των συμμετεχόντων

Ο Όμιλος Υγεία δημοσιεύει σε ετήσια βάση **Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας**, ο οποίος αναπτύσσεται **υιοθετώντας τα διεθνή πρότυπα GRI Standards** και σε αυτό το πλαίσιο έχει υλοποιήσει αναλυτική καταγραφή και προτεραιοποίηση των σημαντικότερων θεμάτων του. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε

(materiality analysis) βασίστηκε στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative και στο πρότυπο AA1000 του διεθνούς οργανισμού AccountAbility και επιβεβαιώθηκε από τους συμμετόχους του οργανισμού, μέσω ειδικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε.

Απόσπασμα Πολιτικής Εταιρικής Υπευθυνότητας

- Εστιάζουμε στους ασθενείς μας και τις οικογένειές τους, ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες, στις επιθυμίες και στις προσδοκίες τους, παρέχοντας υψηλής ποιότητας φροντίδα και εξασφαλίζοντας τους απαραίτητους πόρους, άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό και τεχνολογία αιχμής.
- Εφαρμόζουμε ένα ολοκληρωμένο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ, που καλύπτει τις κλινικές και διοικητικές λειτουργίες μας, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών κλινικών εργαστηρίων, καθώς και των διαγνωστικών ή θεραπευτικών απεικονιστικών υπηρεσιών, την εργασιακή υγεία και ασφάλεια, την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, την προστασία και την πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Παρέχουμε περιβάλλον εμπιστοσύνης και κουλτούρα ασφάλειας στο προσωπικό μας, που προάγει την ενεργό συμμετοχή, την ποικιλία απόψεων, την προάσπιση των δικαιωμάτων, την ανοικτή επικοινωνία, την ανάληψη ευθυνών, την ασφάλεια, την περιβαλλοντική υπευθυνότητα, την ομαδική εργασία, την εκπαίδευση και προσωπική ανάπτυξη, την επίτευξη στόχων και την αναγνώριση, όταν επιτυγχάνονται οι προσδοκίες.
- Συμμορφωνόμαστε προς την ισχύουσα Νομοθεσία, τους κανονισμούς, τα διαχειριστικά πρότυπα (JOINT COMMISSION INTERNATIONAL, ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 και ISO 15189) και τους κανόνες Επαγγελματικής Πρακτικής που διέπουν τη λειτουργία μας.
- Δημοσιοποιούμε την Πολιτική μας στους ασθενείς μας και τους οικείους τους, στους εργαζόμενους μας, στους συνεργάτες, στους προμηθευτές και σε όλους τους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους και τους ενθαρρύνουμε να την υποστηρίζουν.

Η επικοινωνία και δέσμευση με τους συμμετόχους

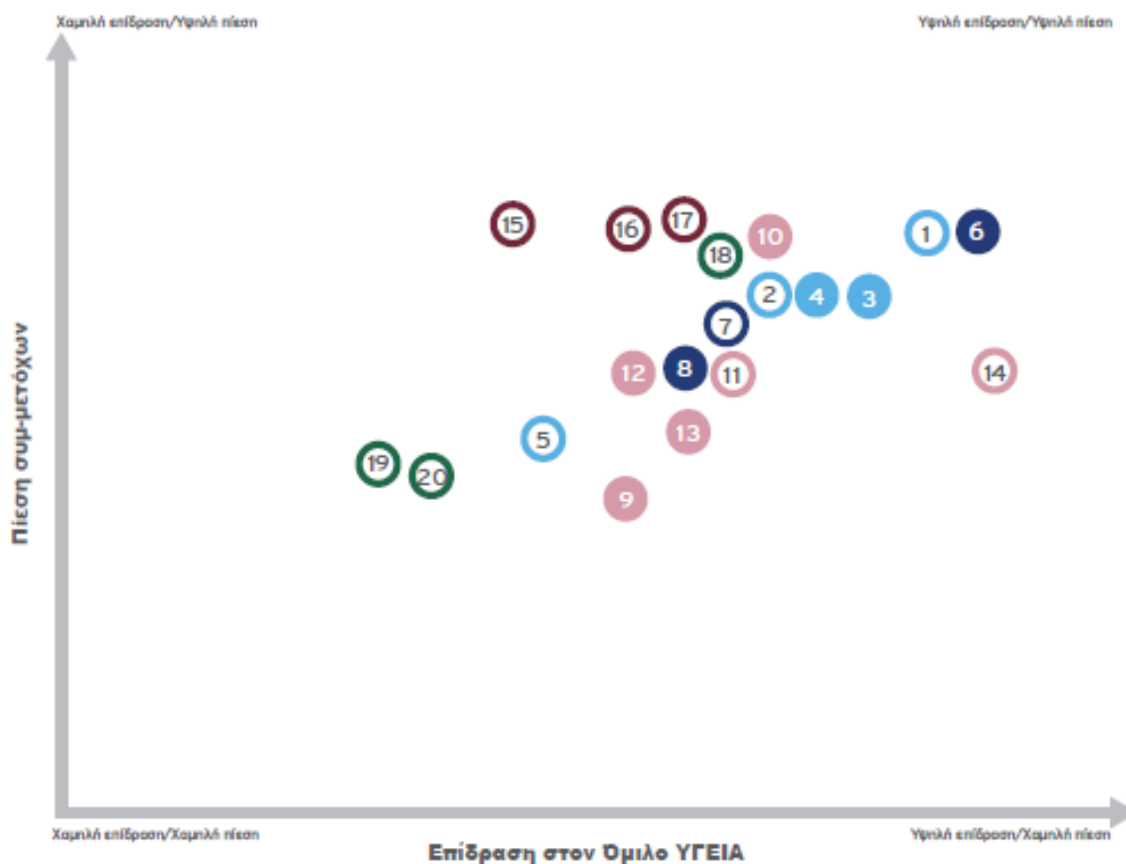
Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ έχει αναγνωρίσει ως συμμετόχους τις ομάδες αυτές οι οποίες επηρεάζονται, άμεσα ή έμμεσα, από τις δραστηριότητές του και φυσικά όλες εκείνες τις ομάδες, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε χρόνο, τη λειτουργία του. Οι συμμετοχοί του Ομίλου Υγεία είναι οι εξής: εργαζόμενοι, ασθενείς, οικογένειες ασθενών και επισκέπτες, μέτοχοι, συνεργάτες ιατροί, ασφαλιστικές εταιρείες, υπεργολαβικές υπηρεσίες, ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και οι ΜΚΟ, προμηθευτές, κράτος και ρυθμιστικές αρχές, ασφαλιστικοί οργανισμοί Δημοσίου, ιδιώτες πελάτες, Μ.Μ.Ε., ιατρική και επιστημονική κοινότητα, καθώς και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

Η εμπιστοσύνη των συμμετόχων μας είναι ουσιώδης για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του Ομίλου ΥΓΕΙΑ. Για το λόγο αυτό δεσμευόμαστε να καλλιεργούμε τον ανοικτό διάλογο με τους ασθενείς, εργαζόμενους, πελάτες, μετόχους και όλες τις ομάδες συμμετόχων, προκειμένου να υπάρχει συνεχής επικοινωνία και καταγραφή των αναγκών και επιθυμιών τους.

Η διαδικασία αναγνώρισης και στη συνέχεια προτεραιοποίησης των συμμετόχων, βασίστηκε στη μεθοδολογία του διεθνούς οργανισμού GRI (Global Reporting Initiative) και έλαβε υπόψη, αφενός το βαθμό της επίδρασης που ασκεί η κάθε ομάδα συμμετόχων στον Όμιλο, και αφετέρου το βαθμό της επίδρασης που ασκείται από τον Όμιλο στην κάθε ομάδα συμμετόχων. Καθώς υπάρχουν παράγοντες όπως το εύρος και η φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου, που καθορίζουν το χαρακτήρα των ομάδων αυτών, δίνεται διαφορετική βαρύτητα σε κάθε μία από αυτές.

Ο χάρτης σημαντικών ζητημάτων του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, απεικονίζει τη βαρύτητα που έχει κάθε θέμα στην ανάπτυξη του Ομίλου και ταυτόχρονα πόσο σημαντικό είναι για τους συμμετόχους του. Ως ουσιαστικά θέματα λαμβάνονται τα θέματα αυτά που έχουν σημαντική επίδραση στη λειτουργία του Ομίλου.

Χάρτης Ουσιαστικών Θεμάτων Ομίλου Υγεία

Ο χαρακτηρισμός «εντός», «εκτός» και «εντός/εκτός» αφορά στον προσδιορισμό των πεδίων επιρροής κάθε ουσιαστικού θέματος του Ομίλου ΥΓΕΙΑ.

● : Εντός ορίων Εταιρείας ✦ : Εκτός ορίων Εταιρείας ○ : Εντός και εκτός

Εταιρική Διακυβέρνηση & Οικονομική Ανάπτυξη

1. Οικονομική Επίδοση & Ανάπτυξη Ομίλου
2. Αποδοτικότητα Διαχείριση Κινδύνων
3. Κανονιστική Συμμόρφωση
4. Προστασία Δεδομένων
5. Υπεύθυνες Προμήθειες

Ανθρώπινο Δυναμικό

9. Παροχές Εργαζομένων
10. Υγεία και Ασφάλεια Εργαζομένων
11. Απασχόληση και Αξιολόγηση Ανθρώπινου Δυναμικού
12. Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Εργαζομένων
13. Σχέσεις Εργαζομένων – Διοίκησης
14. Ανάπτυξη Σχέσεων και Ικανοποίηση Ιατρών

Περιβάλλον

18. Διαχείριση αποβλήτων
19. Αποδοτική χρήση ηλεκτρικής ενέργειας
20. Αποδοτική χρήση φυσικών πόρων (νερό, φυσικό αέριο & πετρέλαιο)

Ποιότητα Υπηρεσιών

6. Ποιοτική Φροντίδα και Ασφάλεια Ασθενών
7. Επενδύσεις σε Τεχνολογία Αιχμής
8. Υψηλό επίπεδο κτιριακών υποδομών (infrastructure)

Κοινωνία

15. Προαγωγή & Προάσπιση της Δημόσιας Υγείας μέσω Κοινωνικών Δράσεων
16. Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση για σημαντικά θέματα Υγείας
17. Κάλυψη αναγκών ιατρικής περίθαλψης σε απομακρυσμένες περιοχές της χώρας

Ο οριζόντιος άξονας αφορά στην επίδραση των ουσιαστικών θεμάτων στη λειτουργία του Ομίλου.
Ο κάθετος άξονας αφορά στην πίεση που ασκούν οι συμμετοχοί στον Όμιλο σχετικά με τα θέματα αυτά.

3. Εφαρμογή συστημάτων και διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ έχει αναγνωρίσει τους καθοριστικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων στους οποίους μπορεί να εκτίθεται. Σε αυτό το πλαίσιο έχει αναπτύξει και εφαρμόζει συστήματα διαχείρισης σε σημαντικούς τομείς των δραστηριοτήτων του. Ειδικότερα, υλοποιούνται τα ακόλουθα:

- **Εφαρμογή συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης** και δημιουργία Κώδικα όπου καταγράφονται οι πρακτικές βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης, τις οποίες ο Όμιλος ακολουθεί τόσο αυτοβούλως, όσο και κατ' επιταγή της κείμενης νομοθεσίας.
- **Εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών**, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση και ανάπτυξη στους σημαντικότερους τομείς των δραστηριοτήτων του Ομίλου (υγεία και ασφάλεια, περιβάλλον, ποιότητα υπηρεσιών).
- **Καταγραφή και παρακολούθηση δεικτών επίδοσης (KPI's)**
- **Αναγνώριση συμμετόχων και προτεραιοποίησή τους**
- **Δημιουργία κεντρικής υποδοχής και διαχείρισης αιτημάτων** από τους συμμετόχους, με σκοπό τόσο την έγκαιρη λήψη μηνυμάτων, όσο και την ενδελεχή επεξεργασία και αποτελεσματική διαχείρισή τους.
- **Συγκρότηση Ομάδας Εταιρικής Υπευθυνότητας:** αποτελείται από στελέχη όλων των εταιρειών με σκοπό να συμμετέχουν, να ενημερώνονται και να εκπροσωπούνται όλες οι λειτουργίες και το φάσμα των υπηρεσιών του Ομίλου.

Διαχείριση Κινδύνων & Ασφάλεια Εγκαταστάσεων

Στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ έχει αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διαχείρισης Κινδύνων και Εκτάκτων Καταστάσεων, προκειμένου να αντιμετωπίζεται συστηματικά και υπεύθυνα, ένα ευρύ φάσμα εσωτερικών και εξωτερικών δυσμενών συμβάντων, που ενδέχεται να επηρεάσουν την εύρυθμη λειτουργία των κλινικών ή / και να απειλήσουν την ασφάλεια των ασθενών, των επισκεπτών ή του προσωπικού.

Αναλυτικότερα στοιχεία αναφορικά με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του οργανισμού παρουσιάζονται στην ενότητα «Περιγραφή των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (internal controls) και διαχείρισης κινδύνων (risk management)» της παρούσας Έκθεσης και σε σχέση με τους μη- χρηματοοικονομικούς κινδύνους περιλαμβάνονται στις ενότητες που ακολουθούν – ανά άξονα Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου.

Εταιρική διακυβέρνηση, διαφάνεια και καταπολέμηση της διαφθοράς

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ θεωρεί ότι η ορθή εφαρμογή των Αρχών της Εταιρικής Διακυβέρνησης, είναι το κλειδί, όχι μόνο για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Εταιρειών του Ομίλου, αλλά και για την εξασφάλιση της ικανοποίησης και της διαφύλαξης των έννομων συμφερόντων, όλων όσων συνδέονται με τις Εταιρείες του Ομίλου. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ επιχειρεί πάντα σύμφωνα με το εκάστοτε πλαίσιο νόμων, κανονισμών και εσωτερικών πολιτικών και δεσμεύεται να λειτουργεί με ακεραιότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, υιοθετεί ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και διεξάγει τις δραστηριότητες του με διαφάνεια και αξιοπιστία. Η δωροδοκία ή κάθε άλλη πρακτική διαφθοράς απαγορεύονται ρητά στις εταιρίες μας. Δεν ανεχόμαστε τη διαφθορά, το ξέπλυμα χρήματος, τη δωροδοκία ή άλλη ανήθικη ή παράνομη δραστηριότητα. Οι επιδόσεις μας και η ανταγωνιστικότητά μας αναπτύσσονται αποκλειστικά και μόνο μέσω νόμιμων πρακτικών. Αναλυτικά στοιχεία για θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης παρουσιάζονται στη **ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**.

Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ δεσμευόμαστε για τη διαφύλαξη των βασικών δικαιωμάτων των πολιτών και είμαστε υπόλογοι για την τεκμηρίωσή τους απέναντι στη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Εφαρμόζουμε στο σύνολό τους τις θεμελιώσεις αρχές για τη νομιμότητα κάθε είδους επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (νομιμότητας, αντικειμενικότητας, διαφάνειας, περιορισμού του σκοπού, ελαχιστοποίησης των δεδομένων, ακρίβειας των δεδομένων, περιορισμού της περιόδου τήρησης των δεδομένων, ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας των δεδομένων, λογοδοσίας).

Παράλληλα, έχουμε φροντίσει να ενημερώσουμε τους πολίτες που έρχονται σε επικοινωνία με τις εταιρείες για την άσκηση των προβλεπόμενων δικαιωμάτων τους (πρόσβασης, διόρθωσης, συμπλήρωσης, διαγραφής, περιορισμού, εναντίωσης, φορητότητας). Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Officer) έχει οριστεί από τον Όμιλο και ελέγχει σε συνεχή βάση το επίπεδο προστασίας των δεδομένων όσων

συναναστρέφονται με τις εταιρείες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, καθώς και τη συμμόρφωση των διαδικασιών και δομών του Ομίλου, με τις απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων.

Όλες οι κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ έχουν θεσπίσει τη λειτουργία Επιστημονικού Συμβουλίου

Το Επιστημονικό Συμβούλιο, είναι το ανώτατο επιστημονικό όργανο της Κλινικής και λαμβάνει αποφάσεις για ιατρικά /επιστημονικά θέματα. Εποπτεύει τους γενικούς όρους ασκήσεως του ιατρικού έργου στην Κλινική, συμπεριλαμβανομένων και των δεοντολογικών κανόνων. Αναπτύσσει μηχανισμούς για τον καθορισμό των δράσεων βελτίωσης της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας, της ασφάλειας, της αποδοτικότητας και της επάρκειας των προσφερόμενων ιατρικών υπηρεσιών, τον προσδιορισμό των αναγκών των ασθενών και των προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες αυτές. Επίσης, εγκρίνει και εποπτεύει τις κλινικές μελέτες που διενεργούνται σε κάθε Κλινική και επιλαμβάνεται την εξέταση παντός επιστημονικού θέματος που αφορά στους σκοπούς και τη λειτουργία των Κλινικών. Εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τη σύγκληση επιστημονικών συνεδρίων, τη συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια, την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων επιστημόνων για τη διεξαγωγή διαλέξεων, σεμιναρίων ή συμποσίων, όπως και για θέματα εκπαίδευσης του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού της Κλινικής. Εγκρίνει τους κανόνες, τις διαδικασίες και τις οδηγίες και όλα τα έγγραφα, που ορίζουν τη λειτουργία της Ιατρικής Υπηρεσίας κάθε Κλινικής, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ιατρών και κατευθύνουν την ιατρική πρακτική.

4. Φροντίδα και υπευθυνότητα για τον Ασθενή

Η δέσμευση του Ομίλου ΥΓΕΙΑ για παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του. Σε αυτό το πλαίσιο εφαρμόζεται ένα ολοκληρωμένο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ, που καλύπτει τις κλινικές και διοικητικές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών κλινικών εργαστηρίων, καθώς και των διαγνωστικών ή θεραπευτικών απεικονιστικών υπηρεσιών.

Χρυσή Σφραγίδα Έγκρισης για το ΥΓΕΙΑ

Το Νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ, μέσω της διαπίστευσης Joint Commission International (JCI) που διαθέτει, αποτελεί το μοναδικό νοσοκομείο στην Ελλάδα που φέρει τη Χρυσή Σφραγίδα Έγκρισης (Gold Seal of Approval®) από το πλέον έγκριτο και διεθνώς αναγνωρισμένο Πρότυπο Διαπίστευσης Οργανισμών Υγείας, με το οποίο έχουν διαπιστευθεί μόνο 580 Νοσοκομεία παγκοσμίως. Το JCI είναι ένα διεθνές πρότυπο διαπίστευσης υπηρεσιών υγείας. Η προετοιμασία για τη διαπίστευση συνήθως διαρκεί 2 χρόνια. Όταν ολοκληρωθεί η προετοιμασία, το JCI αποστέλλει στο νοσοκομείο ομάδα εμπειρογνομόνων επιθεωρητών (ιατροί, νοσηλευτές και διοικητικοί) διεθνούς εμπειρίας, οι οποίοι αξιολογούν επιτόπου τις υπηρεσίες του νοσοκομείου με βάση τις πάνω από 1.000 απαιτήσεις του προτύπου. Αυτές καλύπτουν όλο το φάσμα των ασθενοκεντρικών λειτουργιών του Νοσοκομείου όπως η πρόσβαση, η εκτίμηση, η κλινική φροντίδα, η αναισθησιολογική και χειρουργική φροντίδα, η εκπαίδευση και τα δικαιώματα του ασθενούς, αλλά και όλες τις υποστηρικτικές λειτουργίες, όπως οι εργαστηριακές και απεικονιστικές υπηρεσίες, η πρόληψη και ο έλεγχος των λοιμώξεων, η διαχείριση των φαρμάκων, η διαχείριση και ασφάλεια των εγκαταστάσεων, η διαχείριση του Φακέλου Ασθενούς και της κλινικής πληροφορίας, η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και οι πρακτικές διοίκησης του Νοσοκομείου. Η διαπίστευση JCI ισχύει για μία τριετία, στο τέλος της οποίας όποιο νοσοκομείο επιθυμεί να τη διατηρήσει, χρειάζεται να επιθεωρηθεί εκ νέου. Τα νοσοκομεία που επιτυγχάνουν και διατηρούν τη διαπίστευση κατά JCI διακρίνονται από τη Χρυσή Σφραγίδα Έγκρισης (Gold Seal of Approval®).

Επιτροπές Ποιότητας

Για την παρακολούθηση και τη βελτίωση των κλινικών και διοικητικών λειτουργιών, έχουν συσταθεί Επιτροπές Ποιότητας, με διαφορετικό αντικείμενο η κάθε μία, αλλά με κοινό, βασικό σκοπό την έρευνα, ανάλυση και γνωμοδότηση σε θέματα που αφορούν στο αντικείμενο ενδιαφέροντός τους. Στόχος των επιτροπών ποιότητας είναι τόσο η επίλυση των κλινικών θεμάτων που προκύπτουν, όσο και η συνεχής αναβάθμιση των υπηρεσιών σε νέα, υψηλότερα επίπεδα ποιότητας. Οι Επιτροπές, μέσω του Συμβουλίου Ποιότητας, συνεργάζονται με τα υπόλοιπα όργανα του εκάστοτε θεραπευτηρίου για την επίλυση και τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών.

Ικανοποίηση Ασθενών και Οικείων

Η ανταπόκριση στις ανάγκες, τα παράπονα και τις παρατηρήσεις των ασθενών είναι μέρος της καθημερινής λειτουργίας των κλινικών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ. Οι επικοινωνίες αυτές γίνονται μέσω επιστολών, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσω του «ΕΝΤΥΠΟΥ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ». Όλες οι έγγραφες παρατηρήσεις των ασθενών (εσωτερικών ή εξωτερικών), συνοδών και επισκεπτών παραλαμβάνονται από τη Διεύθυνση Ποιότητας και προωθούνται στη Διοίκηση, καθώς και τα αρμόδια στελέχη προς διερεύνηση και διορθωτικές ενέργειες. Η αύξηση στην ικανοποίηση των ασθενών και των συγγενών τους, αποτελεί για τον Όμιλο ΥΓΕΙΑ απόλυτη προτεραιότητα και σημαντικό κίνητρο, ώστε να βελτιώνει συνεχώς την εμπειρία όσων του εμπιστεύονται τη δική τους υγεία, αλλά και την υγεία των αγαπημένων προσώπων τους.

Ενδεικτικά, στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται κάποιες από τις ερωτήσεις της έρευνας ικανοποίησης εσωτερικών ασθενών των κλινικών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, καθώς και τα ποσοστά των απαντήσεων που δόθηκαν για την προηγούμενη τριετία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Ερωτήσεις από την έρευνα ικανοποίησης εσωτερικών ασθενών								
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΥΓΕΙΑ			ΜΗΤΕΡΑ			ΛΗΤΩ	
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2017	2018
Συνολικά, πως θα αξιολογούσατε τη φροντίδα που λάβατε στην κλινική μας; «Άριστη» ή/και «Πολύ Καλή»	97,6%	96,8%	97,2%	91,80%	92,0%	90,4%	97,6%	95,7%
Θα συστήνατε την Κλινική μας σε συγγενείς και φίλους σας; «Ναι»	96,7%	96,2%	95,5%	85,6%	86,2%	86,4%	97,3%	96,5%

Στον παραπάνω πίνακα συμπεριλαμβάνονται δεδομένα από την κλινική ΛΗΤΩ μόνο για δυο έτη, καθώς η Κλινική έθεσε σε εφαρμογή το ερωτηματολόγιο έρευνας Ικανοποίησης Ασθενών, τον Οκτώβριο του 2016.

Ο βαθμός ικανοποίησης των ασθενών μας παραμένει πολύ υψηλός και συνεχίζει να ξεπερνά κατά πολύ τον στόχο 85% που έχει τεθεί.

5. Με Υπευθυνότητα για τους εργαζομένους

Για τον Όμιλο ΥΓΕΙΑ, οι άνθρωποι συνιστούν το σημαντικότερο περιουσιακό του κεφάλαιο. Όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου, με κοινό όραμα, συμβάλλουν τα μέγιστα στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων που τίθενται, φέρνοντας τον Όμιλο πάντα στην κορυφή των εξελίξεων. Η προσέγγιση του Ομίλου είναι ανθρωποκεντρική, όπως τα συστήματα και οι διαδικασίες που εφαρμόζει. Η συνεχής μέριμνα για τους εργαζομένους, αλλά και τις οικογένειές τους, έχει δημιουργήσει ένα βραβευμένο εργασιακό περιβάλλον, σ' έναν αντικειμενικά δύσκολο κλάδο δραστηριότητας.

Κώδικας Δεοντολογίας, πολιτικές και διαδικασίες

Στον Όμιλο Υγεία έχει αναπτυχθεί και εφαρμόζεται Κώδικας Δεοντολογίας Εργαζομένων, μέσω του οποίου διασφαλίζεται η τήρηση των θεμελιωδών συμβάσεων του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ΔΟΕ, ILO) για τα εργασιακά θέματα. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ αναγνωρίζει τη κρίσιμότητα της ανάπτυξης των κατάλληλων συνθηκών εργασίας για όλους τους ανθρώπους που εργάζονται στις κλινικές του και για το σκοπό αυτό έχει αναπτύξει δομές και διαδικασίες που διασφαλίζουν την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων και συμβάλλουν ταυτόχρονα στη συνεχή βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Ο Όμιλος ακολουθεί και συμμορφώνεται εθελοντικά με τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών, Global Compact.

Ο κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας του ΥΓΕΙΑ και οι κανονισμοί εργασίας των κλινικών και εταιρειών του Ομίλου, υπογραμμίζουν τη δέσμευσή μας για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους τους εργαζομένους. Συγκεκριμένα:

- ✓ Υποστηρίζουμε την ισότιμη απασχόληση.
- ✓ Ενθαρρύνουμε τους συναδέλφους μας να αναπτύσσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους.
- ✓ Προάγουμε την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων που διατίθενται για την ανάπτυξη των δυνατοτήτων μας.
- ✓ Αντιμετωπίζουμε ο ένας τον άλλο με δικαιοσύνη και σεβασμό.
- ✓ Δεν επιτρέπουμε διακρίσεις για λόγους φύλου, φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκείας, χρώματος, ηλικίας, οικογενειακής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ή αναπηρίας, εκτός αν η αναπηρία καθιστά το άτομο ανίκανο και οι αποφάσεις πρόσληψης αντανakλούν αυτή τη δέσμευση.
- ✓ Προασπίζουμε τις αρχές και τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δεν επιτρέπουμε την πρόσληψη και απασχόληση ατόμων που δεν έχουν συμπληρώσει τη νομίμως προβλεπόμενη ηλικία για εργασία, φροντίζοντας όλες οι συνεργαζόμενες εταιρείες μας να υιοθετούν ίδιες πολιτικές.
- ✓ Δεν επιτρέπουμε τη σεξουαλική ή άλλου τύπου παρενόχληση.
- ✓ Με πράξεις και λόγια, δημιουργούμε μια ατμόσφαιρα για την οποία είμαστε περήφανοι και τη θαυμάζουν οι ασθενείς, οι οικείοι, οι εργαζόμενοι και το κοινό.
- ✓ Εργαζόμαστε για να οικοδομήσουμε ένα περιβάλλον κατανόησης και σεβασμού, στο οποίο οποιοσδήποτε μπορεί να θέσει και να συζητήσει ανοικτά τις ανησυχίες του σχετικά με την ηθική συμπεριφορά, ιδιαιτέρως με τον προϊστάμενό του, χωρίς τον φόβο να τιμωρηθεί ή να δεχθεί άλλου είδους αντίποινα.
- ✓ Αναγνωρίζουμε τη διαφορετικότητα στο προσωπικό και τους συνεργάτες μας, ως πηγή δύναμης και πλεονέκτημα στην παροχή ποιοτικής φροντίδας.

Ανθρώπινα Δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες

Στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ τα ανθρώπινα δικαιώματα συνιστούν θεμέλιο λίθο και διέπουν όλες τις πολιτικές, διαδικασίες και πρακτικές διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ προασπίζοντας τις αρχές και τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, απαγορεύει κάθε πρόσληψη και απασχόληση ατόμων που δεν έχουν συμπληρώσει τη νομίμως προβλεπόμενη ηλικία για εργασία, φροντίζοντας όλες οι συνεργαζόμενες εταιρείες μας να υιοθετούν ίδιες πολιτικές. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ είναι αντίθετος με την παιδική εργασία και καταδικάζει κάθε μορφή εξαναγκασμένης και υποχρεωτικής εργασίας. Λόγω των πρακτικών και διαδικασιών, οι οποίες εφαρμόζονται στον Όμιλο, δεν τίθεται ζήτημα εμφάνισης τέτοιου είδους περιστατικών.

Στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ ουδέποτε υπήρξε κάποια καταγραφή ή αναφορά περιστατικού ή έστω και παραπόνου διάκρισης λόγω διαφορετικότητας, καθώς επίσης δεν έχει προκύψει κανένα περιστατικό παιδικής ή εξαναγκαστικής εργασίας και οποιαδήποτε είδους παρενόχληση.

Επιπλέον, ο Όμιλος Υγεία φροντίζει (μέσω έγγραφης δέσμευσης-σύμβασης) και ελέγχει ώστε οι συνεργαζόμενοι προμηθευτές του (υπεργολαβικές υπηρεσίες στις κλινικές του Ομίλου), να σέβονται και να προστατεύουν τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα. Σε αυτό το πλαίσιο, σχεδιάζει την ανάπτυξη ειδικού Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών.

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δεσμεύεται να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλα τα άτομα ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, χρώματος, φυλής, εθνικής καταγωγής, κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου, θρησκείας ή πολιτικών πεποιθήσεων. Η ανέλιξη σε διοικητικές θέσεις εξαρτάται κυρίως από τις ανάγκες των εταιρειών και την ικανότητα των ατόμων στη διοίκηση ανθρώπων. Το επίπεδο βασικού μισθού για άνδρες και γυναίκες στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ καθορίζεται με βάση την τοπική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία. Τέλος, ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ απασχολεί Άτομα με Αναπηρία (ΑΜΕΑ), όταν αυτό είναι εφικτό. Τα άτομα αυτά απασχολούνται σε θέσεις κατάλληλες, ανάλογα με τις δυνατότητές τους.

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού ανά ιεραρχική βαθμίδα και φύλο*

Βαθμίδες	2016		2017		2018**	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Διευθυντές	21	23	24	27	19	18
Ανώτερα Στελέχη (Προϊστάμενοι Τμημάτων)	61	149	65	153	45	132
Επιστημονικό Προσωπικό	201	169	187	174	157	126
Νοσηλευτικό Προσωπικό	243	1.089	254	1.099	200	942
Διοικητικό & Λοιπό Προσωπικό	378	734	395	741	323	661
ΣΥΝΟΛΑ	3.068		3.119		2.623	
Συνεργάτες Ιατροί	2.142	1.774	2.101	1.809	2.076	1.846

*Σημειώνεται πως η Έκθεση Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης του Ομίλου ΥΓΕΙΑ αναπτύσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI Standards και γι' αυτό δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία οι εταιρείες του Ομίλου με κύκλο εργασιών κάτω του 5% του συνολικού κύκλου εργασιών του Ομίλου.

** Το έτος 2018 παρουσιάζει χαμηλότερο αριθμό εργαζομένων καθώς δεν περιλαμβάνεται η Κλινική ΗΗΤ στα Τίρανα Αλβανίας από την οποία αποεπένδυσε ο Όμιλος εντός του 2018.

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ, έχει δημιουργήσει περισσότερες από 3.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας στην Ελληνική Κοινωνία, σε ένα εργασιακό περιβάλλον το οποίο χαρακτηρίζεται από ασφάλεια, ισονομία, σταθερότητα και ανάπτυξη.

Εκπαίδευση και ανάπτυξη

Βασική προτεραιότητα αποτελεί η συστηματική εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων. Οι συνεχείς ευκαιρίες εκπαίδευσης που ο Όμιλος προσφέρει στους εργαζομένους του, είναι ιδιαίτερα σημαντικές, τόσο για την προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη των στελεχών και υπαλλήλων του, όσο και για την επίτευξη επιχειρηματικής επιτυχίας.

Κάθε έτος καταρτίζεται εκπαιδευτικό πλάνο, που προϋπολογίζεται και ακολουθείται κατά τη διάρκεια της χρονιάς, με στόχο να εκπληρωθούν όλες οι ανάγκες που έχουν θέσει οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, συμμετέχοντας σε εκπαιδευτικά προγράμματα, προκειμένου να ανταποκρίνονται με επιτυχία στις απαιτήσεις της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας που εφαρμόζεται στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ.

Κατά το 2018, υλοποιήθηκαν συνολικά 21.594 ώρες εκπαιδευτικών προγραμμάτων, από τις εταιρείες του Ομίλου.

Επιπλέον διοργανώνονται από τις κλινικές του Ομίλου Υγεία μια σειρά από μετεκπαιδευτικά προγράμματα πρακτικής άσκησης. Σε αυτό το πλαίσιο και σε συνεργασία με την Επιστημονική Ένωση Ιατρών του ΥΓΕΙΑ (ΕΕΙΥ), το ΥΓΕΙΑ προκηρύσσει μετεκπαιδευσεις νέων Ιατρών στις Ιατρικές Ειδικότητες, 2 φορές το χρόνο, ενώ το ΜΗΤΕΡΑ διοργανώνει μετεκπαιδευτικά προγράμματα πρακτικής άσκησης με σκοπό την εξειδίκευση και την εξοικείωση ιατρών με τις νέες τεχνικές της ελάχιστα επεμβατικής χειρουργικής στη γυναικολογία, καθώς και των νέων προσεγγίσεων σε επιμέρους ειδικότητες.

Αξιολόγηση και ανέλιξη

Για τον Όμιλο ΥΓΕΙΑ, η αξιολόγηση της απόδοσης των εργαζομένων αποτελεί μία εξαιρετικά σημαντική διαδικασία. Εφαρμόζεται ένα κοινό Σύστημα Διαχείρισης της Απόδοσης σε όλες τις Εταιρείες του Ομίλου, το οποίο αποτελεί τη βάση ενός ενιαίου προγράμματος ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και εκφράζει τη δέσμευση του Ομίλου για δίκαιη, αντικειμενική και αξιοκρατική διαχείριση όλων των εργαζομένων.

Κάθε έτος αξιολογείται το 100% των εργαζομένων και των στελεχών του Ομίλου. Επιπρόσθετα, οι εργαζόμενοι αξιολογούν τους Προϊστάμενους και Διευθυντές τους, διασφαλίζοντας μία αμφίδρομη σχέση συνεργασίας και συνεχούς βελτίωσης.

Υγεία και Ασφάλεια

Στο πλαίσιο της δέσμευσης για την προάσπιση της ασφάλειας των ασθενών, των οικείων, των εργαζομένων, καθώς και των ιατρών, το ΥΓΕΙΑ ενθαρρύνει και υποστηρίζει την ελεύθερη και ανοικτή επικοινωνία για την αναφορά οποιασδήποτε κατάστασης μπορεί να εντοπιστεί ότι απειλεί την ασφάλεια των ασθενών και των εργαζομένων. Με σκοπό τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου ασφαλείας των παρεχόμενων υπηρεσιών και του εργασιακού περιβάλλοντος, το ΥΓΕΙΑ έχει υιοθετήσει μια «κουλτούρα ασφάλειας» σε όλο το νοσοκομείο.

Τα συστατικά της Κουλτούρας Ασφάλειας

- Ξεκάθαρη δέσμευση για την ασφάλεια από την ανώτατη Διοίκηση, η οποία μεταφράζεται σε κοινές αξίες, πιστεύω και κανόνες συμπεριφοράς σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα.
- Παροχή απαραίτητων πόρων και κινήτρων, ώστε να γίνει αυτή η δέσμευση πραγματικότητα.
- Συχνή και ειλικρινής επικοινωνία μεταξύ των εργαζομένων σε όλα τα οργανωτικά επίπεδα.
- Διαφάνεια στην αναφορά τυχόν σφαλμάτων ή προβλημάτων και γνωστοποίηση αυτών σε όλους τους ενδιαφερόμενους.
- Βελτίωση της απόδοσης του συστήματος και όχι στην απόδοση ευθυνών σε κάποιο άτομο, καθώς η ανταπόκριση σε ένα προβλήματα ασφάλειας, ενθαρρύνει τη μάθηση και την εξαγωγή πολύτιμων συμπερασμάτων.

Για τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου ασφάλειας, έχουν τεθεί σε εφαρμογή τα παρακάτω συστήματα:

- i. Αναφορά Σφαλμάτων, Δυσμενών Συμβάντων και Παρ' Ολίγον Αστοχιών
- ii. Έρευνα για την Ασφάλεια Ασθενών

Απόδειξη της δέσμευσης του Ομίλου για τη διαφύλαξη της Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία αποτελεί η απόφαση της κλινικής του ΥΓΕΙΑ να εφαρμόζει και να διατηρεί Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, το οποίο πιστοποιείται κατά OHSAS 18001.

Σε κάθε Κλινική του Ομίλου, εφαρμόζονται προγράμματα, λαμβάνονται μέτρα και υλοποιούνται σχετικές με την υγεία και την ασφάλεια δράσεις, τα οποία παρατίθενται παρακάτω:

Προγράμματα

- Πρόγραμμα ασφάλειας Εργαστηρίων
- Ετήσιο πρόγραμμα εμβολιασμού
- Πρόγραμμα Ακτινοπροστασίας
- Πρόγραμμα Περιπάτων Ασφαλείας
- Πλάνο Αντιμετώπισης ατυχημάτων (π.χ. έκθεση σε αίμα ή βιολογικούς παράγοντες, έκθεση σε χημικές ουσίες κ.λπ.)
- Κατάρτιση Μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΜΕΕΚ)

Δράσεις

- Ιατρικές εξετάσεις κατά την πρόσληψη
- Προσανατολισμός νεοπροσληθέντων για θέματα εργασιακής υγείας και ασφάλειας
- Δοσιμέτρηση προσωπικού και ετήσια ιατρική παρακολούθηση

Προστασία από λοιμώξεις

Οι Κλινικές του Ομίλου φροντίζουν, μέσω αυστηρών διαδικασιών και συνεχούς εκπαίδευσης, για την προστασία τόσο των ασθενών, όσο και των ίδιων των εργαζομένων, από νοσοκομειακές και άλλου τύπου λοιμώξεις. Ακολουθείται συγκεκριμένο πρόγραμμα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων, το οποίο απευθύνεται και εφαρμόζεται σε όλα τα τμήματα των κλινικών, από όλους τους Επαγγελματίες Υγείας, άλλα και από το προσωπικό που εμπλέκεται στη φροντίδα ασθενών.

Εθελοντισμός εργαζομένων

Το ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό, συμμετέχει εθελοντικά στις δράσεις του Ομίλου, προσφέροντας υλικά, χρόνο, αγάπη και κυρίως μια ζεστή αγκαλιά και ένα χαμόγελο για όλους τους

συνανθρώπους μας που τα έχουν ανάγκη. Οι δράσεις αυτές αφορούν κυρίως τη συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης για φορείς, την εθελοντική αιμοδοσία, καθώς και τη συμμετοχή σε αθλητικές οργανώσεις για τη στήριξη φορέων και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

6. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ αναπτύσσει με συνέπεια και συνέχεια, δράσεις περιβαλλοντικής φροντίδας προκειμένου να βελτιώνεται συνεχώς και να μειώνει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα. Βασικές περιβαλλοντικές προτεραιότητες για οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας, αποτελούν η ορθή διαχείριση επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων, η ορθολογική κατανάλωση των φυσικών πόρων, της ηλεκτρικής ενέργειας και του νερού και οι μειωμένες εκπομπές αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα. Σημειώνεται πως ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δεν δραστηριοποιείται σε προστατευόμενες περιοχές με υδροβιότοπους και δεν πραγματοποιούνται αντλήσεις από επιφανειακά ύδατα (π.χ. ποτάμια, λίμνες).

Το ΥΓΕΙΑ εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πιστοποιημένο σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001

Αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα της σωστής διαχείρισης των αποβλήτων που προέρχονται από τις κλινικές του Ομίλου, εφαρμόζεται ειδικό Πλάνο Διαχείρισης Επικίνδυνων Ουσιών και Αποβλήτων. Το πλάνο έχει διαμορφωθεί ανά κλινική του Ομίλου και περιλαμβάνει τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για το χειρισμό, την αποθήκευση, τη μεταφορά και την απόρριψη των επικίνδυνων ουσιών και των αποβλήτων που παράγονται κατά την παροχή των υπηρεσιών και λειτουργία των τμημάτων των κλινικών. Τα θεραπευτήρια του Ομίλου ΥΓΕΙΑ συμμορφώνονται πλήρως με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία. Οι δαπάνες για την ορθή διαχείριση των επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων για τη τριετία 2016-2018, αποτυπώνεται παρακάτω:

Δαπάνες για την ορθή διαχείριση αποβλήτων (σε ευρώ)		
2016	2017	2018*
1.558.491	1.585.961	1.123.843

**Εμφανίζεται μειωμένο το σύνολο του 2018 καθώς δεν συμπεριλαμβάνονται τα σχετικά ποσά του ΗΗΤ*

Οι ποσότητες που προκύπτουν από τις διαδικασίες της αποτέφρωσης και αποστείρωσης προωθούνται από κατάλληλα αδειοδοτημένους διαχειριστές σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής, ως ορίζεται από τη νομοθεσία.

Κατανάλωση νερού

Η κατανάλωση νερού στις εγκαταστάσεις του Ομίλου Υγεία, αφορά κυρίως στη χρήση αστικού τύπου. Παρόλα αυτά, ο Όμιλος καταγράφει και παρακολουθεί τις καταναλώσεις νερού και είναι σε εγρήγορση να επέμβει σε κάθε περίπτωση διαρροής ή κατασπατάλησης του πολύτιμου αυτού φυσικού πόρου.

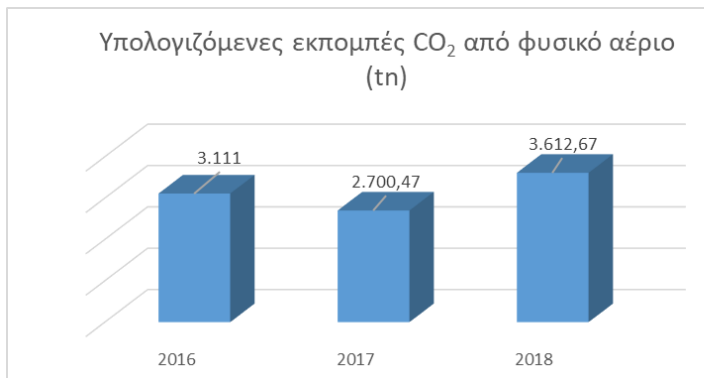
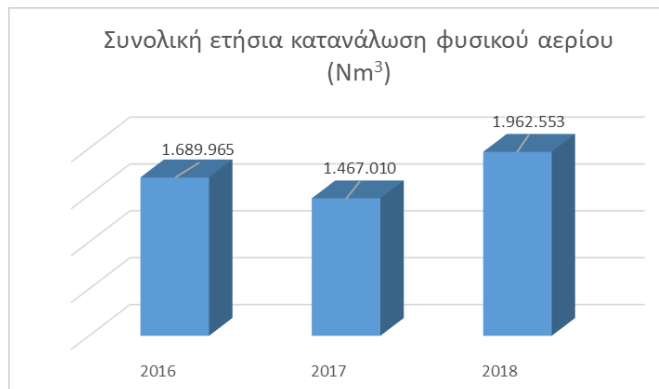
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ 2018	ΥΓΕΙΑ	ΜΗΤΕΡΑ	ΛΗΤΩ	Υ-LOGIMED
Κατανάλωση νερού από τα δίκτυα ύδρευσης (m ³)	79.567	61.770	16.655	560
Κατανάλωση νερού από τα δίκτυα ύδρευσης (lt ανά ασθενοημέρα)	1.132	713	1.357	

Για την εξασφάλιση της αδιάλειπτης παροχής νερού το ΥΓΕΙΑ και το ΜΗΤΕΡΑ διαθέτουν δίκτυο με ενδιάμεσες δεξαμενές προσωρινής αποθήκευσης, οι οποίες εξασφαλίζουν την αυτονομία ύδρευσης των εγκαταστάσεων τους σε περιπτώσεις διακοπής της υδροδότησης από το δίκτυο του φορέα ύδρευσης. Επίσης, η κλινική του ΥΓΕΙΑ και η Υ-Logimed, διαθέτουν γεώτρηση με αποκλειστική χρήση το πότισμα του περιβάλλοντα χώρου πρασίνου που διαθέτουν.

Κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές αέριων ρύπων

Οι Κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ καταναλώνουν ενέργεια, που προέρχεται από άμεσες πηγές (φυσικό αέριο και πετρέλαιο) και έμμεσες πηγές (ηλεκτρική ενέργεια). Στις εγκαταστάσεις του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, οι άμεσες αέριες

εκπομπές προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των καυστήρων για τη θέρμανση των κτηρίων, την παραγωγή ζεστού νερού και τη λειτουργία των ατμογεννητριών, καθώς και τη λειτουργία των Ηλεκτροπαραγωγών Ζευγών Η/Ζ. Λαμβάνοντας υπόψη, ότι για τη λειτουργία των καυστήρων και των ατμογεννητριών χρησιμοποιείται φυσικό αέριο, οι άμεσες εκπομπές αέριων ρύπων είναι πολύ χαμηλές.

Περιβαλλοντική νομοθεσία

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ παρακολουθεί συστηματικά την Εθνική και Κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία και φροντίζει ώστε να συμμορφώνεται με όλες τις σχετικές νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής είναι ότι και το έτος 2018 δεν παρουσιάστηκε καμία καταγγελία και δεν επιβλήθηκε στις Κλινικές κανένα πρόστιμο για περιβαλλοντικά θέματα.

7. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Η προσφορά, ο σεβασμός και η υπεύθυνη στάση απέναντι στο κοινωνικό σύνολο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κουλτούρας και της στρατηγικής του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ο οποίος συνεχίζει να αναπτύσσει σειρά δράσεων για την κοινωνία, δίνοντας έμφαση στην αγωγή πρόληψης και διάγνωσης, αλλά και τη θεραπεία, συμβάλλοντας στη γενικότερη προαγωγή της υγείας.

Οι κοινωνικές δράσεις του Ομίλου ΥΓΕΙΑ αναπτύσσονται σε τέσσερις βασικούς άξονες, μέσω των οποίων θέτει τους στόχους και τις στρατηγικές προτεραιότητες. Οι άξονες αυτοί περιλαμβάνουν:

- **Προαγωγή της δημόσιας Υγείας - Ταξιδεύουμε για την υγεία»**

Το 2013 σχεδιάσαμε το πρόγραμμα «Ταξιδεύουμε για την υγεία» με στόχο να καλύψουμε τις ανάγκες των κατοίκων μικρών νησιών και ορεινών κοινοτήτων που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες.

Μέχρι σήμερα, έχουν πραγματοποιηθεί 8 εθελοντικές εκστρατείες, έχουν εξεταστεί περισσότεροι από 9.800 κάτοικοι και έχουν διενεργηθεί περισσότερες από 38.000 ιατρικές και διαγνωστικές εξετάσεις.

Το Σάββατο 30 Ιουνίου και την Κυριακή 1η Ιουλίου 2018 ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ ταξίδεψε στην ακριτική **Σύμη** για να προσφέρει δωρεάν υπηρεσίες υγείας στους κατοίκους του νησιού, στην 9η εθελοντική του εκστρατεία, στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Υπευθυνότητας «Ταξιδεύουμε για την Υγεία».

Συνολικά διενεργήθηκαν περί τις 2.100 εξετάσεις σε 581 κατοίκους από την ομάδα των εθελοντών των εταιρειών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν δύο κατ' οίκον επισκέψεις. Η ομάδα αποτελούταν από 28 ιατρούς 16 ειδικοτήτων καθώς και 32 εθελοντές από το νοσηλευτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό των εταιρειών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ.

Εκτός από την θέσπιση του προγράμματος «Ταξιδεύουμε για την υγεία» εφαρμόζουμε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα κοινωνικής συνεισφοράς στον τομέα της υγείας, που περιλαμβάνει: παροχή ιατρικών υπηρεσιών, ιατρικού εξοπλισμού και τεχνογνωσίας και ιατρικής φροντίδας.

- **Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση κοινού**

Με αφορμή τις Παγκόσμιες Ημέρες, τις Ευρωπαϊκές Εβδομάδες Υγείας ή Μήνες Πρόληψης, διοργανώνονται καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, στο πλαίσιο των οποίων προσφέρονται έλεγχοι υγείας σε συμβολικές τιμές και υποστηρίζεται το όραμα και τη δράση κοινωνικών φορέων και οργανισμών. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων αυτών, προβάλλονται καθημερινά ενημερωτικά βίντεο διαφόρων οργανώσεων, από τις τηλεοράσεις που βρίσκονται στους κοινόχρηστους χώρους των Νοσοκομείων του Ομίλου.

- **Ανάπτυξη της ιατρικής επιστήμης**

Στο πλαίσιο της συνεχούς μέριμνας του Ομίλου ΥΓΕΙΑ να επενδύει στην εκπαίδευση, διοργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα, συνέδρια - ημερίδες και επισκέψεις σχολείων στις κλινικές του. Μέσω των δράσεων αυτών παρέχεται η δυνατότητα σε φοιτητές να κάνουν την πρακτική τους άσκηση σε ειδικότητες που αφορούν στον κλάδο παροχής υπηρεσιών υγείας και σε μαθητές να ξεναγηθούν στους χώρους των θεραπευτηρίων μας και να γνωρίσουν από κοντά πώς είναι η καθημερινή ιατρική στην πράξη.

Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΥΓΕΙΑ περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό 2018, ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI STANDARDS (βλ. ιστοσελίδα www.hygeia.gr)

Μαρούσι, 24 Απριλίου 2018
Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Αθανάσιος Παπανικολάου
Πρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΥΓΕΙΑ ΑΕ στις 24/4/2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.hygeia.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του ΧΑ.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων θυγατρικών εταιρειών που προβλέπονται από την απόφαση 8/754/14.4.2017 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αναρτώνται στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.hygeia.gr.

2. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Σημ.	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Πωλήσεις	12.24	217.388	205.972	132.345	125.223
Κόστος πωληθέντων	12.25	(175.989)	(169.796)	(104.019)	(98.562)
Μικτό Κέρδος		41.399	36.176	28.326	26.661
Έξοδα διοίκησης	12.25	(15.711)	(15.562)	(5.602)	(5.515)
Έξοδα διάθεσης	12.25	(5.643)	(5.320)	(2.014)	(1.814)
Λοιπά έσοδα	12.26	4.389	4.871	813	1.386
Λοιπά έξοδα	12.26	(1.167)	(1.140)	(753)	(435)
Λειτουργικό κέρδος/(ζημία)		23.267	19.025	20.770	20.283
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού		0	0	0	0
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	12.28	(524)	(26)	(1.802)	(23.454)
Χρηματοοικονομικά κόσθη	12.27	(6.345)	(9.477)	(4.077)	(6.051)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	12.27	101	35	8	26
Έσοδα από μερίσματα		0	0	14	0
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων		16.499	9.557	14.913	(9.196)
Φόρος εσοδήματος	12.29	3.069	69	(767)	(422)
Κέρδη/(Ζημίες) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		19.568	9.626	14.146	(9.618)
Διακοπείσες δραστηριότητες					
Αποτέλεσμα περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	11	(665)	(11.322)	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) περιόδου μετά από φόρους		18.903	(1.696)	14.146	(9.618)
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		19.552	9.656		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		16	(30)		
Αποτελέσματα από διακοπείσες Δραστηριότητες					
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(665)	(11.322)		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	0		
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων					
		1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κέρδη/(Ζημίες) περιόδου μετά από φόρους		18.903	(1.696)	14.146	(9.618)
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		(234)	(29)	3	0
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		68	8	(1)	0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		0	0	0	(23)
Αναβαλλόμενος φόρος		0			7
		(166)	(21)	2	(16)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		0	149	0	0
Συναλλαγματικά κέρδη /(ζημίες) διάθεσης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού που αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου		0	2.368	0	0
		0	2.517	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		(166)	2.496	2	(16)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		18.737	800	14.148	(9.634)
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		18.721	830		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		16	(30)		
Κέρδη ανά μετοχή					
Βασικά κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		0,0640	0,0316	0,0463	(0,0315)
Βασικά κέρδη ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες		(0,0022)	(0,0370)	0,0000	0,0000
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	12.30	0,0618	(0,0055)	0,0463	(0,0315)

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

3. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ο ΟΜΙΛΟΣ								
Ποσά σε € '000	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	305.732.436	125.350	303.112	5.311	(314.382)	119.391	1.312	120.703
Άυξηση/(Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών σε θυγατρικές		0	0	0	475	475	(1.125)	(650)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	0	475	475	(1.125)	(650)
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	(1.666)	(1.666)	(30)	(1.696)
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού		0	0	149	0	149	0	149
Συναλλαγματικά κέρδη/(ζημιές) διάθεσης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού που αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου		0	0	2.368	0	2.368	0	2.368
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(29)	(29)	0	(29)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	8	8	0	8
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	2.517	(21)	2.496	0	2.496
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	2.517	(1.687)	830	(30)	800
Υπόλοιπο την 31/12/2017	305.732.436	125.350	303.112	7.828	(315.594)	120.696	157	120.853
Υπόλοιπο την 1/1/2018	305.732.436	125.350	303.112	7.828	(315.594)	120.696	157	120.853
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9		0	0	0	(1.376)	(1.376)	(4)	(1.380)
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 1/1/2018		125.350	303.112	7.828	(316.970)	119.320	153	119.473
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	0	0	0	0	(6)	(6)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	0	0	0	(6)	(6)
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	18.887	18.887	16	18.903
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(234)	(234)	0	(234)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	68	68	0	68
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	(166)	(166)	0	(166)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	0	18.721	18.721	16	18.737
Υπόλοιπο την 31/12/2018	305.732.436	125.350	303.112	7.828	(298.249)	138.041	163	138.204

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε € '000	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	305.732.436	125.350	303.112	5.134	(294.657)	138.939	138.939
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	(9.618)	(9.618)	(9.618)
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(23)	(23)	(23)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	7	7	7
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	(16)	(16)	(16)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	0	(9.634)	(9.634)	(9.634)
Υπόλοιπο την 31/12/2017	305.732.436	125.350	303.112	5.134	(304.291)	129.305	129.305
Υπόλοιπο την 1/1/2018	305.732.436	125.350	303.112	5.134	(304.291)	129.305	129.305
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9					(500)	(500)	(500)
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 1/1/2018		125.350	303.112	5.134	(304.791)	128.805	128.805
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	0	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	14.146	14.146	14.146
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	3	3	3
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(1)	(1)	(1)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		0	0	0	0	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	2	2	2
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	0	14.149	14.149	14.149
Υπόλοιπο την 31/12/2018	305.732.436	125.350	303.112	5.134	(290.641)	142.955	142.955

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2018 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ποσά σε € '000	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη/(Ζημιές) Περιόδου προ φόρων από συνεχιζόμενη δραστηριότητα		16.499	9.557	14.913	(9.196)
Κέρδη/(Ζημιές) Περιόδου προ φόρων από διακοπή δραστηριότητα		(665)	(11.327)	0	0
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις		13.237	14.498	7.252	8.598
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού		2.239	1.209	1.874	863
Προβλέψεις		3.696	4.183	2.104	2.500
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων		0	0	804	23.449
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές		(16)	(41)	(4)	(1)
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές (Κέρδη)/(Ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων		36	13	2	6
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλ. Προηγ. Χρήσεων		6	4	6	4
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης απατήσεων		(1.219)	(1.247)	0	0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων		219	4	49	0
Κέρδη/(Ζημιές) από πώληση μεριδίου θυγατρικής		(35)	(35)	0	0
Μη ταμειακά έξοδα		0	0	665	0
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		156	246	68	158
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		(94)	(10)	(1)	(2)
Μερίσματα		6.042	9.170	3.887	5.859
Σύνολο προσαρμογών		0	0	(14)	0
		24.267	27.994	16.692	41.434
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης		40.101	26.224	31.605	32.238
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(52)	(85)	(88)	(92)
(Αύξηση) / μείωση απατήσεων		(8.551)	(11.639)	(8.240)	(7.325)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού		(900)	(3.589)	1.472	(2.529)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		(4.340)	(4.061)	(2.902)	(3.194)
Λειτουργικές ταμειακές ροές από διακοπή δραστηριότητας		1.364	12.173	0	0
		(12.479)	(7.201)	(9.758)	(13.140)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		27.622	19.023	21.847	19.098
Καταβληθέντες τόκοι		(6.301)	(9.161)	(4.109)	(6.036)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(315)	(586)	(297)	(581)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		21.006	9.276	17.441	12.481
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	12.1	(8.878)	(4.948)	(5.737)	(2.850)
Αγορές ασώματων παγίων	12.3	(1.973)	(1.214)	(1.401)	(758)
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων		19	37	5	106
Έσοδα από την πώληση ασώματων παγίων		151	0	151	0
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	0	14	0
Πώληση θυγατρικών (μειον χρηματικών διαθεσίμων θυγατρικής)		1.022	161	935	0
Τόκοι που εισπράχθηκαν		107	7	8	2
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις		(650)	0	(1.165)	(1.000)
Επενδυτικές ταμειακές ροές από διακοπή δραστηριότητας		(167)	(515)	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(10.369)	(6.472)	(7.190)	(4.500)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Δάνεια αναληφθέντα		4.399	821	3.417	394
Δάνεια πληρωθέντα		(14.734)	(6.801)	(11.239)	(5.964)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		(6)	0	0	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		(1.011)	(301)	(752)	(159)
Χρηματοδοτικές ταμειακές ροές από διακοπή δραστηριότητας		(447)	(120)	0	0
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(11.799)	(6.401)	(8.574)	(5.729)
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		(1.162)	(3.597)	1.677	2.252
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην έναρξη της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		11.108	14.727	4.755	2.503
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην έναρξη της περιόδου από διακοπή δραστηριότητας		69	127	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από διακοπή δραστηριότητας		(154)	(80)	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στη λήξη της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		9.861	11.108	6.432	4.755
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στη λήξη της περιόδου από διακοπή δραστηριότητας		0	69	0	0

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

5. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. ιδρύθηκε το 1970 από ιατρούς, που ως επί το πλείστον ήταν καθηγητές στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και έκτοτε δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

Η Εταιρεία στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο που βρίσκεται επί της οδού Ερυθρού Σταυρού 4 και Λεωφόρος Κηφισίας στο Μαρούσι. Οι διοικητικές υπηρεσίες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ στεγάζονται στο Μαρούσι Αττικής, επί της οδού Φλέμινγκ 14 (Τ.Κ. 151 23). Η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.hygeia.gr και οι μετοχές της κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Τον Ιανουάριο του 2006 η «MARFIN INVESTMENT GROUP» απέκτησε τον έλεγχο της Εταιρείας και εντός των επόμενων μηνών προχώρησε σε μια σειρά από επενδυτικές πρωτοβουλίες (εξαγορές, συγχωνεύσεις και ίδρυση νέων εταιρειών) με στρατηγικό στόχο τη δημιουργία του μεγαλύτερου ομίλου παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών υγείας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ κατά την 31/12/2018, διαθέτει συνολικά 3 ιδιωτικά νοσοκομεία στην Ελλάδα, με άδειες συνολικής δυναμικότητας 874 κλινών με συνολικά 43 χειρουργικές αίθουσες, 14 αίθουσες τοκετών και 9 Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, απασχολώντας 2.678 εργαζομένους και περισσότερους από 4.200 συνεργάτες ιατρούς. Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται σημαντική εποχικότητα στις δραστηριότητες του Ομίλου μεταξύ των περιόδων.

Η Εταιρεία διαθέτει στο χαρτοφυλάκιο της, τα εξής νοσοκομεία: το Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ, την ΓΕΝΙΚΗ, ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ, ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ & ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΗΤΕΡΑ και το ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΗΤΩ.

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ έχει παρουσία στο χώρο της πρωτοβάθμιας παροχής υγείας μέσω του Κέντρου Μοριακής Βιολογίας & Κυτταρογενετικής Αλφα-LAB.

Επίσης, ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ διαθέτει εταιρεία εμπορίας ειδικών υλικών, αναλωσίμων, φαρμακευτικών ειδών και ειδών ιατρικής γενικής χρήσης (Y-LOGIMED Α.Ε.).

Τέλος, από το Μάιο του 2013 ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δραστηριοποιείται και στον κλάδο της έρευνας, παραγωγής και εμπορίας καλλυντικών με τη σύσταση της εταιρείας «BEATIFIC ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ».

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. προσφέρει τις υπηρεσίες του σε ιδιώτες ασθενείς, καθώς και σε ασθενείς που επιζητούν την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας μέσω των ασφαλιστικών φορέων και των ασφαλιστικών εταιρειών. Καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας του ο Όμιλος, σεβόμενος τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, επεδίωξε να συνδυάσει την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Την 5η Ιουλίου 2018 η «MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» προέβη στην υπογραφή δεσμευτικής σύμβασης αγοραπωλησίας του συνολικού ποσοστού συμμετοχής (άμεσης και έμμεσης) της στην Εταιρεία, ανερχόμενου σε 70,385%, στην «HELLENIC HEALTHCARE S.A R.L.» η οποία ελέγχεται από την «CVC CAPITAL PARTNERS» έναντι τιμήματος € 0,95 ανά μετοχή (συνολικό τίμημα € 204.430 χιλ.). Την 25η Αυγούστου, η Γενική Συνέλευση της «MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με απόφασή της ενέκρινε την εν λόγω πώληση και μεταβίβαση καθώς και το σύνολο των σχετικών αποφάσεων και ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου της. Η συναλλαγή εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού την 27^η Σεπτεμβρίου 2018. Την 9η Νοεμβρίου 2018 με ανακοίνωση της η MIG γνωστοποίησε την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ προς το σχήμα που ελέγχεται από τα επενδυτικά κεφάλαια της «CVC CAPITAL PARTNERS» («CVC»). Κατά την 31/12/2018, το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. αποτελεί θυγατρική εταιρεία της «**ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΟΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**» (**HHG**) στις ενοποιημένες καταστάσεις της οποίας ενοποιείται.

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. την 31/12/2018 απασχολούσε 1.266 υπαλλήλους έναντι 1.271 την 31/12/2017, ενώ ο Όμιλος την 31/12/2018 απασχολούσε 2.678 υπαλλήλους έναντι 2.656 την 31/12/2017 (πλέον 568 αντιστοιχούσαν στη διακοπείσα δραστηριότητα).

6. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων

6.1 Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018 που καλύπτουν τη χρήση από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern). Οι ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2018.

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 24/4/2019 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στα γραφεία της Εταιρείας και τη ιστοσελίδα της Εταιρείας στο διαδίκτυο www.hygeia.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α. www.helex.gr.

6.2 Βάση Επिमέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των παρακάτω στοιχείων:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω της Καταστάσεων Συνολικών Εσόδων (περιλαμβάνονται και τα παράγωγα),
- χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

6.3 Νόμισμα Παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ, το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και οι περισσότερες θυγατρικές της εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

6.4 Χρήση Εκτιμήσεων

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν το μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 8.

6.5 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

6.6 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31/12/2017, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1/1/2018. Στην παράγραφο 6.6.1 παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στην Εταιρεία και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2018, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2018, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες της Εταιρείας. Στην παράγραφο 6.6.2 παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

6.6.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Η επίδραση από την εφαρμογή στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 7.6.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» από την 1η Ιανουαρίου 2018 το οποίο δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Η λογιστική πολιτική για την αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15 περιγράφεται στη Σημείωση 7.15 των συνημμένων Οικονομικών Καταστάσεων.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμφηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά πόσον το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέ Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

6.6.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 από την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής του, ήτοι την 1η Ιανουαρίου 2019, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, η σωρευτική επίδραση από την αρχική εφαρμογή του Προτύπου θα αναγνωρισθεί ως προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, χωρίς αναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης. Κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής, ο Όμιλος θα αναγνωρίσει (α) μια υποχρέωση μίσθωσης επιμετρώμενη στην παρούσα αξία που προκύπτει από την προεξόφληση των υπολειπόμενων καταβολών μισθωμάτων με τη χρήση του οριακού επιτοκίου δανεισμού, όπως αυτό ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής, και (β) ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού επιμετρώμενο σε ένα ποσό ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση μίσθωσης, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις για τις οποίες το υποκείμενο στοιχείο του ενεργητικού είναι χαμηλής αξίας, ο Όμιλος θα αναγνωρίσει τα μισθώματα ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο, σύμφωνα με τις σχετικές εξαιρέσεις που παρέχονται από το ΔΠΧΑ 16. Παράλληλα, ο Όμιλος θα εφαρμόσει την πρακτική εφαρμογή του Προτύπου και δεν θα προβεί στον διαχωρισμό των μη μισθωτικών στοιχείων από τα μισθωτικά στοιχεία, αντιμετωπίζοντας λογιστικά κάθε μισθωτικό και συναφές μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαίο μισθωτικό στοιχείο.

Ο Όμιλος προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019. Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της Διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 ότι θα είναι ως εξής: ο Όμιλος εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει στην ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και ισόποσες υποχρεώσεις από μισθώσεις ποσού κατά προσέγγιση μεταξύ μεταξύ € 3 εκ. και € 3,3εκ. (Εταιρεία: ποσού κατά προσέγγιση μεταξύ € 1,9 εκ. και € 2,1 εκ.). Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων, οι αποσβέσεις αναμένεται να αυξηθούν σε ένα εύρος από € 1,2 εκ. έως € 1,4εκ. και τα χρηματοοικονομικά έξοδα αναμένεται να αυξηθούν σε ένα εύρος από € 0,2 εκ. έως € 0,3 εκ. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων που θα κυμαίνεται σε ένα εύρος από € 1,2 εκ. έως € 1,4 εκ. Η εκτιμώμενη επίδραση αφορά τις υφιστάμενες συμβάσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η πραγματική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης του Ομίλου κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή και την τελική αξιολόγηση του Ομίλου για τη διάρκεια της μίσθωσης, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού. Το νέο λογιστικό Πρότυπο για τις μισθώσεις, δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο για τον Όμιλο ως εκμισθωτή.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

7. Βασικές Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι συνεπείς με αυτές που εφαρμόστηκαν την προηγούμενη χρήση εκτός όσων αναφέρονται στην παράγραφο 6.6.1.

7.1 Ενοποίηση

7.1.1 Θυγατρικές

Είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκίσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων,

Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για πιθανή απομείωση και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας της αναγνωρίζεται ως ζημιά απομείωσης, επιβαρύνοντας τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών εταιρειών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη σημείωση 9, παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

7.1.2 Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

7.1.3 Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

- Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής.
- Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση). Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.

7.1.4 Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

7.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(α) Δραστηριότητες εξωτερικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και της υπεραξίας και των προσαρμογών εύλογης αξίας λόγω επιχειρηματικών συνενώσεων, των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου στις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, έχουν χρεωθεί / (πιστωθεί) στο αποθεματικό μετατροπής των Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης των θυγατρικών σε ξένο νόμισμα, των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

(β) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσης νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών απεικονίζονται στα ίδια κεφάλαια.

7.3 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε ακίνητα απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωσή τους. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες που διενεργούνται σε σχέση με τα ενσώματα πάγια, κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που αναμένεται ότι θα εισρεύσουν στον Όμιλο από την εκμετάλλευση των παγίων αυτών και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως έξοδο, κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων επιβαρύνουν το κονδύλι της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής η οποία, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κτίρια	30-50 έτη
Κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	12-20 έτη
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	6-10 έτη
Μεταφορικά Μέσα	4-9 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

7.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται κυρίως άδειες, σχέσεις πελατών και σήματα. Στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις αναγνωρίζονται άυλα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους, τα οποία προηγουμένως δεν είχαν αναγνωριστεί στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις των εξαγοραζόμενων εταιρειών.

Ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του. Το κόστος ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού το οποίο αποκτήθηκε σε μία συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξία του στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησής του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν συσσωρευμένη ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων. Με εξαίρεση ορισμένα εμπορικά σήματα και άδεια τα οποία εκτιμήθηκε ότι έχουν απεριόριστη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, όλα τα άλλα άυλα στοιχεία του ενεργητικού έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 12 χρόνια. Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς.

Λογισμικό

Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς, καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Τα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται 1 έως και 5 έτη και καταχωρούνται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Σήματα/Εμπορικές επωνυμίες

Αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημιά απομείωσης. Επιπλέον, αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι εμπορικές επωνυμίες που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (Βλέπε Σημείωση 12.2.2).

Οι συμβάσεις με πελάτες (Customer Relations)

Αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Το άυλο στοιχείο του ενεργητικού που αναγνωρίστηκε κατά τον επιμερισμό τους κόστους εξαγοράς έχει εναπομένονσα διάρκεια ωφέλιμης ζωής 12ετή και αποσβένεται ανάλογα. Οι αποσβέσεις καταχωρούνται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Άδειες

Αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι άδειες που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν μείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Στη συνέχεια ακολουθεί μία περίληψη των πολιτικών που εφαρμόζονται και αφορούν στην ωφέλιμη ζωή των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου:

Άυλο στοιχείο του ενεργητικού	Διάρκεια	Ωφέλιμη ζωή (σε έτη)
Σήματα / Εμπορικές επωνυμίες	Απεριόριστη	-
Άδειες	Απεριόριστη	-
Λογισμικά προγράμματα	Περιορισμένη	1-5
Συμβάσεις με πελάτες	Περιορισμένη	12

Υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων

Ως υπεραξία αναγνωρίζεται η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγοραζόμενης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση εξαγοράς θυγατρικής επιχείρησης, η υπεραξία παρουσιάζεται ως ένα διακεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού, ενώ στην περίπτωση εξαγοράς συγγενούς επιχείρησης η υπεραξία ενσωματώνεται στην αξία που παρουσιάζεται η επένδυση του Ομίλου στη συγγενή.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τη συνένωση αυτή. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετησίως ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχει προκληθεί πιθανή μείωση της αξίας της (βλέπε σημείωση 12.2.2 & 12.2.3 για τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εξέταση απομείωσης της υπεραξίας).

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

7.5 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απεριορίστη ωφέλιμη διάρκεια ζωής και δεν αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών είναι η μικρότερη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα

στοιχεία και ομάδες στοιχείων του Ομίλου. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής εύλογης αξίας (μετά από έξοδα πώλησης) και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Η λογιστική αξία του στοιχείου μειώνεται στο ποσό της ανακτήσιμης αξίας. Σε περίπτωση μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, η ζημιά απομείωσης αφαιρείται πρώτα από το ποσό της υπεραξίας που έχει αναγνωρισθεί για αυτή τη μονάδα και κατόπιν στα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού σε αναλογική βάση.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης. Η ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί για την υπεραξία δεν επιτρέπεται να αναστραφεί σε μεταγενέστερη περίοδο. Αναφορικά με τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού, σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης εξετάζεται εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Μια ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν υπάρξει μια αλλαγή στην εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού. Μετά την αναστροφή της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωρισθεί ζημιά απομείωσης.

7.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

7.6.1 Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, ο Όμιλος καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή όταν ο Όμιλος μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

7.6.2 Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Ενεργητικού

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- β. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- γ. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

7.6.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- α. το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- β. εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίσταται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

7.6.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος ή η Εταιρεία αναμένουν να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε € 1.380 χιλ. Το ποσό αυτό έχει απομειώσει τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κατά την 01/01/2018 και έχει αυξήσει την πρόβλεψη επισφαλών λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων και εμπορικών απαιτήσεων αντίστοιχα.

Συνοπτικά, η επίδραση των προσαρμογών και αναταξινομήσεων στα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αναλύεται στον κατωτέρω πίνακα. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	ΔΠΧΑ 9 -	01/01/2018		ΔΠΧΑ 9 -	01/01/2018	
Απόσπασμα Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	31/12/2017	προσαρμογές μετάβασης	αναπροσαρμ οσμένο	31/12/2017	προσαρμογές μετάβασης	αναπροσαρμ οσμένο
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	64.381	-90	64.291	46.570	0	46.570
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	9.814	-1.290	8.524	5.805	-500	5.305
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ	45	-45	0	0		0
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ		45	45	0		0
Αποτελέσματα εις νέον	(315.594)	(1.380)	-316.974	(304.291)	(500)	-304.791

7.6.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως Ομολογιακά Δάνεια και δάνεια τραπεζών. Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύναται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

- (α) Η ταξινόμηση αντιστρέφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας (accounting mismatch) που θα προέκυπτε αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος.
- (β) Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων οι οποίες διαχειρίζονται ή αξιολογούνται ως προς την απόδοσή τους στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου.
- (γ) Η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

7.6.6 Συμψηφισμός

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, μόνο όταν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό.

Έξοδα και έσοδα συμψηφίζονται μόνο αν κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα πρότυπα ή όταν αφορούν κέρδη ή ζημιές που προέκυψαν από μία ομάδα παρόμοιων συναλλαγών, όπως συναλλαγές εμπορικού χαρτοφυλακίου.

7.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των εμπορευμάτων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης. Το κόστος των εμπορευμάτων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των εμπορευμάτων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης ή το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

7.8 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους. Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και τις επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και χαμηλού ρίσκου με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα. Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

7.9 Μακροπρόθεσμο Περιουσιακό Στοιχείο Κατεχόμενο προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες

Ο Όμιλος ταξινομεί ένα μακροπρόθεσμο στοιχείο του ενεργητικού ή μία ομάδα στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων ως κατεχόμενο προς πώληση, αν η αξία τους αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω διάθεσης των στοιχείων και όχι μέσω της χρήσης τους.

Οι βασικές προϋποθέσεις για να ταξινομηθεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων (περιουσιακών και υποχρεώσεων) σαν κατεχόμενο προς πώληση, είναι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα να είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση, η δε ολοκλήρωση της πώλησης να εξαρτάται μόνο από συνθήκες που είναι συνήθεις και τυπικές για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων και η πώληση θα πρέπει να είναι εξαιρετικά πιθανή.

Για να θεωρείται η πώληση εξαιρετικά πιθανή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- να υπάρχει δέσμευση της Διοίκησης αναφορικά με ένα σχέδιο πώλησης των περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας,
- να έχει ενεργοποιηθεί ένα πρόγραμμα εξεύρεσης αγοραστή και ολοκλήρωσης της συναλλαγής,
- η προσφερόμενη τιμή πώλησης θα πρέπει να είναι σε λογική συσχέτιση με την τρέχουσα αγοραία αξία των προς πώληση περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων,
- η πώληση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημέρα που το περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ταξινομήθηκαν σαν κατεχόμενα προς πώληση εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, και
- οι ενέργειες που απαιτείται να γίνουν προκειμένου να ολοκληρωθεί το σχέδιο πώλησης θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο ούτε ότι το σχέδιο θα ακυρωθεί.

Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του στοιχείου του ενεργητικού ή της ομάδας στοιχείων και υποχρεώσεων ως κατεχόμενων προς πώληση το στοιχείο του ενεργητικού (ή όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα) αποτιμώνται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση ΔΠΧΑ.

Τα μακροπρόθεσμο περιουσιακά στοιχεία (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται (μετά την αρχική ταξινόμηση ως ανωτέρω) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας που αυτά φέρονται στις οικονομικές καταστάσεις και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα διάθεσης, και οι προκύπτουσες ζημιές απομείωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση θα

καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Από την ημερομηνία κατά την οποία ένα μακροπρόθεσμο στοιχείο του ενεργητικού (ή τα μακροπρόθεσμα στοιχεία του ενεργητικού που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις επί των εν λόγω μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού.

7.10 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

(α) Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

(β) Μερίσματα μετοχών

Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

7.11 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές τους δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, και υπολογίζεται σύμφωνα με τις θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής

Θέσης και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως μέρος των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού των Ιδίων Κεφαλαίων.

7.12 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2018 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες

επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

7.13 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης,
- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανakλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν εξετάζεται στα πλαίσια μια συνένωσης επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

7.14 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους λήψης της επιχορήγησης. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, καταχωρούνται αφαιρετικά αυτών των εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για τη συστηματική συσχέτιση τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται στην επιδότηση ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού, καταχωρούνται στις υποχρεώσεις και μεταφέρονται στα κέρδη ή στις ζημιές κάθε περιόδου

αναφοράς σε ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων, αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων.

7.15 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα

Ο Όμιλος εφάρμοσε το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» από την 1η Ιανουαρίου 2018 χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 01/01/2018.

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, το νέο Πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο αποτελούμενο από τα εξής πέντε στάδια:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο ο Όμιλος αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων).

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου για την έκδοση τιμολογίου.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πώληση αγαθών:** Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται κατά την χρονική στιγμή που ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο των αγαθών, συνήθως με την παράδοση των αγαθών. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών εκτός από τις περιπτώσεις όπου τα αγαθά πωλούνται συνδυαστικά με άλλες υπηρεσίες όπως περιγράφεται κατωτέρω (συμβόλαια πολλαπλών στοιχείων).
- **Έσοδα από παροχή υπηρεσιών υγείας:** Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες υγείας τόσο σε ιδιώτες ασθενείς – πελάτες όσο και σε ασθενείς – πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Πιο συγκεκριμένα ο βασικός ασφαλιστικός φορέας με τον οποίο συνεργάζεται ο Όμιλος είναι ο ΕΟΠΥΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τον φορέα αυτόν ο Όμιλος έχει συνάψει συμφωνίες μέσω των οποίων οι ασθενείς καλύπτονται πλήρως ή μερικώς ως προς τα έξοδά τους (προσυμφωνημένη αμοιβή) σε ότι αφορά συγκεκριμένες επεμβάσεις. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται ο Όμιλος, αφορούν σε ασφαλιστικές εταιρείες του εσωτερικού αλλά και

του εξωτερικού. Στις βασικές υπηρεσίες του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές για ιατρικές υπηρεσίες και νοσηλεία, υγειονομικό και φαρμακευτικό υλικό. Το έσοδο υπολογίζεται σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους ανά συμβαλλόμενο (ΕΟΠΥΥ, ιδιώτες, ασφαλιστικές εταιρείες) και αναγνωρίζεται κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας με βάση τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τους αντισυμβαλλόμενους. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών.

- **Έσοδα από ενοίκια:** Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου αναγνωρίζονται σταδιακά στην διάρκεια της μίσθωσης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση εσόδων αυτής της κατηγορίας, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 17.
- **Έσοδα από τόκους και μερίσματα:** Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης. Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 για την αναγνώριση εσόδων από τόκους και μερίσματα δεν έχει επίδραση στη λογιστική πολιτική του Ομίλου.

Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου.

Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

7.16 Μισθώσεις

(α) Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη) ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται ως έξοδα με βάση την σταθερή μέθοδο (αναλογικά) κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

(β) Χρηματοοικονομικές μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις που μεταφέρουν στην Εταιρεία ή στον Όμιλο ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα χρεώνονται στα αποτελέσματα. Τα κεφαλαιοποιηθέντα μισθωμένα πάγια αποσβένονται με βάση τη μικρότερη περίοδο από την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου ή τη διάρκεια της μίσθωσης.

(γ) Sale and leaseback

Για συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης (sale and leaseback) που συνιστούν χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά υπέρ του προϊόντος της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου αυτού, σε σχέση με την λογιστική του αξία, δεν αναγνωρίζεται άμεσα ως έσοδο από την Εταιρεία και εμφανίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις ως έσοδο επομένων χρήσεων, το οποίο αποσβένεται σύμφωνα με την διάρκεια της μίσθωσης.

Αν η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου κατά τη χρονική στιγμή μίας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης, είναι μικρότερη από την λογιστική αξία του, τότε η ζημία που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας δεν αναγνωρίζεται αμέσως, εκτός αν υπάρχει απομείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου, οπότε η λογιστική αξία μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

7.17 Κέρδη ή ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες

Μία διακοπή δραστηριότητα αποτελεί ένα συστατικό μέρος του Ομίλου που έχει είτε διατεθεί είτε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και

- αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή μία γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων,
- είναι μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος διάθεσης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή μιας γεωγραφικής περιοχής εκμεταλλεύσεων ή
- είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με προοπτική να επαναπωληθεί.

Τα κέρδη ή οι ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των κερδών ή ζημιών της συγκριτικής περιόδου, παρουσιάζονται ως ξεχωριστό κονδύλι της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το ποσό αυτό αποτελεί τα μετά φόρων αποτελέσματα των διακοπεισών δραστηριοτήτων και το μετά φόρων κέρδος ή ζημιά που προέκυψε από την αποτίμηση και διάθεση των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση (βλέπε και σημείωση 11).

Οι γνωστοποιήσεις διακοπεισών δραστηριοτήτων της συγκριτικής περιόδου περιλαμβάνουν γνωστοποιήσεις για προγενέστερες περιόδους που παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις ώστε οι γνωστοποιήσεις να σχετίζονται με όλες τις εκμεταλλεύσεις που έχουν διακοπεί μέχρι την ημερομηνία του λήξης της τελευταίας περιόδου που παρουσιάζεται. Στην περίπτωση κατά την οποία δραστηριότητες προηγούμενα ταξινομημένες ως διακοπείσες θεωρούνται πλέον συνεχιζόμενες, οι γνωστοποιήσεις προηγούμενων περιόδων προσαρμόζονται ανάλογα.

7.18 Κέρδη ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

8. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και οι κρίσεις που αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, παρατίθενται ακολούθως:

8.1 Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Εφόσον διαπιστωθεί εάν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ έχουν καθοριστεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης τους, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προ εξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών συνήθως καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ταμειακές ροές πέραν της περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ και οι εκάστοτε αναλύσεις ευαισθησίας που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη Σημείωση 12.2.3 των Οικονομικών καταστάσεων.

8.2 Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας. Εντός της τρέχουσας χρήσης, δεν συνέτρεξαν τέτοια γεγονότα.

8.3 Έλεγχοι Απομείωσης Υπεραξίας και Άυλων Στοιχείων του Ενεργητικού με Απεριόριστη Ωφέλιμη Ζωή

Ο Όμιλος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής που έχουν προκύψει από θυγατρικές και συγγενείς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Για τον ως άνω έλεγχο απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης της επιχειρηματικής μονάδας. Συνήθως χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι παρούσας αξίας ταμειακών ροών, η αποτίμηση βάσει δεικτών ομοειδών συναλλαγών ή επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και η χρηματιστηριακή τιμή. Για την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων, η Διοίκηση απαιτείται να χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως εκτιμώμενη μελλοντική κερδοφορία της θυγατρικής, επιχειρηματικά σχέδια καθώς και στοιχεία της αγοράς, όπως επιτόκια κ.λπ. (περαιτέρω πληροφορίες στις σημειώσεις 12.2.2 & 12.2.3 των Οικονομικών Καταστάσεων).

8.4 Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

8.5 Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει περιοδικά τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να εκτιμήσει την καταλληλότητα των αρχικών εκτιμήσεων. Την 31/12/2018 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

8.6 Εκτίμηση Εύλογης Αξίας Χρηματοοικονομικών Μέσων

Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού για τα οποία δεν υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές αγοράς, απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων τεχνικών εκτίμησης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας τους απαιτεί διαφόρων ειδών εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες αφορούν στην εκτίμηση των διαφόρων κινδύνων στους οποίους υπόκεινται το μέσο, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας κτλ., και εκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών κερδοφορίας επιχειρήσεων σε περίπτωση αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων.

8.7 Φόρος Εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για το συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος, όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 12.29).

8.8 Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις επί Φορολογικών Ζημιών

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (Βλέπε Σημείωση 12.7).

8.9 Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο αθέτησης και τα ποσοστά των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ειδικότερα, η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει στο σχηματισμό κρίσεων κατά την επιλογή των εν λόγω παραδοχών, καθώς και την επιλογή των εισροών για τον υπολογισμό της απομείωσης, βάσει των ιστορικών στοιχείων, των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς και των προβλέψεων για τα μελλοντικά οικονομικά μεγέθη στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις χρησιμοποιείται η απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων με τη χρήση ενός πίνακα προβλέψεων. Ο εν λόγω πίνακας βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία αλλά προσαρμόζεται με τέτοιον τρόπο ώστε να αντανακλούνται προβλέψεις για την μελλοντική κατάσταση του οικονομικού περιβάλλοντος. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις. Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπ' όψιν της την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, αναφορές για το ανοιχτό υπόλοιπο των πελατών, εμπειρία αναφορικά με το ρυθμό είσπραξης απαιτήσεων ανά κατηγορία πελάτη, τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και πιθανές εξασφαλίσεις και εγγυήσεις που έχουν ληφθεί από συγκεκριμένους πελάτες. Παράλληλα, η Διοίκηση του Ομίλου συνεξετάζει τα στοιχεία των νομικών συμβούλων του Ομίλου τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται για τις απαιτήσεις για τις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα.

Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και τις προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον, τα ιστορικά στοιχεία και οι προβλέψεις που γίνονται για το μέλλον ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης των υποχρεώσεων πελατών στο μέλλον (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 12.9).

8.10 Υποχρεώσεις αρ. 100 Ν. 4172/2013 – «Claw-Back» και «Rebate»

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή (με αναδρομική ισχύ από 01/01/2013), σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

- α. ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του συγκεκριμένου μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες, που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της ως άνω προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ αναστέλλει αυτοδικαίως και αζημίως ως προς αυτόν, τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον ΕΟΠΥΥ, για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του συνολικού οφειλόμενου ποσού εντόκως από αυτόν (πάροχο) του ποσού ή την είσπραξη του κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα και αφορούν παρασχεθείσες υπηρεσίες του προηγούμενου μήνα.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

- β. η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως έκπτωση (rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και ενσωματώνεται από την 01/01/2016 στα εκδοθέντα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών προς τον ΕΟΠΥΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4549/2018 (ΦΕΚ Α' 105/14.6.2018) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας, υπ' αριθμ. Γ5/63587/2015 (Β' 1803), υπουργικής απόφασης και του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, επεκτείνεται και στα έτη 2019-2022, με αρχικό έτος βάσης υπολογισμού για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος το 2018, και για καθένα από τα επόμενα έτη το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών αναπροσαρμόζονται για τα έτη 2019-2022, αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις τρεις υποκατηγορίες δαπανών θα απεικονίζεται στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κάθε έτους. Για την πρώτη εφαρμογή και όσον αφορά στο έτος 2019, η κατανομή των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ, της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και της δαπάνης για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τον ΕΟΠΥΥ θα οριστεί με υπουργική απόφαση, που θα εκδοθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Με την υπουργική απόφαση Γ3γ/37400/19.05.2017 (ΦΕΚ 1752/Β'/22.05.2017) καθορίστηκαν τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών του ΕΟΠΥΥ για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους και για παροχή ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής από

συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ κατασκευαστές, εισαγωγείς, διανομείς/προμηθευτές, έτους 2017. Σύμφωνα με τις κατηγορίες παρεχόμενης υπηρεσίας το ετήσιο όριο δαπάνης για υπηρεσίες νοσηλείας ιδιωτικών κλινικών διαμορφώνεται σε 265 εκ. Ευρώ, ενώ το ετήσιο όριο δαπάνης των διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων διαμορφώνεται σε 350 εκ. Ευρώ.

Με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./51816 (ΦΕΚ 2638/28.07.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας γνωστοποιήθηκε ότι οι υπ' αριθμ. Γ3γ/οικ. 96176/4-11-2014 (Β' 3040) και Γ3γ/65273/15-09-2015 (Β' 2036) υπουργικές αποφάσεις για τον υπολογισμό του claw-back 2014 παύουν να ισχύουν. Τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) του έτους 2014 για την κατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας «Υπηρεσίες Νοσηλείας Ιδιωτικών Κλινικών» υπολογίζονται πλέον σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100 του ν. 4172/2013 και ειδικότερα ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβεβλημένο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Το ποσό επιστροφής υπολογίζεται στη βάση της διαφοράς μεταξύ της προϋπολογισμένης και της πραγματικής δαπάνης, μετά την αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων (rebates) και μη αποδεκτών δαπανών.

Επιπλέον με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./58976/2017 (ΦΕΚ Β' 2746/04.08.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, κατηγοριοποιήθηκαν οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες υπόκεινται σε έκπτωση (rebate) ενώ καθορίστηκαν αντίστοιχα και τα ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος της υποβαλλόμενης μηνιαίας δαπάνης. Η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής απόφασης έχει ισχύ από την 01/08/2017.

Ο ΕΟΠΥΥ έχει κοινοποιήσει με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ τα ποσά του rebate και claw-back, που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015, 2016 & 2017 συνολικού ύψους €101,56 εκ. περίπου (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, προχώρησαν σε κατάθεση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά των από 28/05/2014, 18/11/2014, 22/05/2015, 02/07/2015, 09/12/2015, 11/02/2016, 06/04/2016, 20/03/2017, 20/06/2017, 23/08/2017, 08/03/2018, 21/05/2018 και 21/06/2018 πράξεων έκδοσης του ΕΟΠΥΥ, καθώς και σε κατάθεση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της από 07/03/2017 νέας πράξης έκδοσης του ΕΟΠΥΥ αναφορικά με τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) και ποσά έκπτωσης (rebate) που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015, 2ο εξάμηνο του 2016 καθώς επίσης και τη χρήση 2017. Μέχρι στιγμής, με εξαίρεση τις χρήσεις 2013, 2016 και 2017, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back, που αντιστοιχεί σε κάθε κλινική του Ομίλου, λόγω μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά) που μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων περικοπών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα τελικά ποσά του claw-back για τις χρήσεις 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν οι συνολικές υποβολές των εν λόγω χρήσεων και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση, η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά καθόλη την περίοδο εφαρμογής του claw-back και του rebate και δεν αναμένεται περαιτέρω σημαντική επιβάρυνση αυτών.

Επιπλέον, την 18η Μαρτίου 2015 κοινοποιήθηκαν, με βάση την ισχύουσα σύμβαση από την συμβαλλόμενη Ελεγκτική Εταιρεία στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ και ΛΗΤΩ, τα αποτελέσματα του διοικητικού και ιατρικού ελέγχου των υποβληθέντων λογαριασμών προς τον ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 01/01/2013-31/12/2013. Σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα πορίσματα, οι μη αποδεκτές δαπάνες ανέρχονται περίπου στα 5,8 εκ. Ευρώ. Οι συμβαλλόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές του Ομίλου προχώρησαν, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, σε υποβολή ένστασης επί των σχετικών ευρημάτων του ελέγχου της εν λόγω χρήσης, ο οποίος ολοκληρώθηκε με την επιφύλαξη περί της νομιμότητας της υπ' αριθ. 593 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ. Η συγκεκριμένη απόφαση κοινοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο 2013 και αφορούσε σε διευκρινήσεις και οδηγίες για την εφαρμογή των ΚΕΝ, σύμφωνα με τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ), με αναδρομική ισχύ από ενάρξως του 2013. Με δεδομένο ότι ο έλεγχος των υποβολών του έτους 2013 βασίστηκε στην ως άνω απόφαση, οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές έχουν προσφύγει στο ΣτΕ λόγω της αναδρομικότητας εφαρμογής των ΚΕΝ για τη συγκεκριμένη χρήση αλλά και με σκοπό την ακύρωση της συγκεκριμένης απόφασης καθώς εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο (ήτοι από το ΔΣ του ΕΟΠΥΥ).

Ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε, με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, τα ποσά του claw-back, που αντιστοιχούν στη χρήση 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου, συνολικού ύψους €13,2 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Μετά και την οριστικοποίηση των ποσών περικοπών, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου δεν επιβαρύνθηκαν περαιτέρω καθώς ήταν επαρκή τα αρχικά ποσά των σχετικών προς αυτές περικοπών. Επισημαίνεται, ότι ο διοικητικός και ιατρικός έλεγχος των υποβολών όλων των κλινικών του κλάδου προς τον ΕΟΠΥΥ των χρήσεων 2012, 2014 και 2015 δεν έχει, μέχρι στιγμής, ξεκινήσει.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, παρά τη μη ολοκλήρωση των ελέγχων για τις χρήσεις 2014 και 2015, προχώρησαν, αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-31/12/2017. Από ενάρξεως της χρήσης 2016, οι εκπτώσεις (rebates) του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013, ενσωματώνονται στις μηνιαίες υποβεβλημένες τιμολογήσεις των εταιρειών του Ομίλου προς τον Οργανισμό.

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), (ΦΕΚ Α 184 31-12-2015) αποφασίστηκε ότι η ισχύς των υφισταμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μεταξύ των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, πολυϊατρείων, κλινικών και λοιπών παρόχων και του ΕΟΠΥΥ, είτε αυτές είναι αρχικές είτε έχουν ήδη παραταθεί, να παραταθεί έως τις 30/06/2016. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 52 του υπ αριθ. 4410/2016 Νόμου (αρ. ΦΕΚ 141/3-8-2016) παρατείνεται η ισχύς των ανωτέρω συμβάσεων μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και όλων των παρόχων υγείας μέχρι την ολοκλήρωση των νέων συμβάσεων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 01/01/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Κατά συνέπεια οι υποβληθείσες δαπάνες των κλινικών του Ομίλου για τη χρήση 2016 & 2017 έχουν ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς του ΕΟΠΥΥ και οι όποιες περικοπές προέκυψαν (ήτοι rebate, μη αποδεκτές δαπάνες και claw-back) θεωρούνται οριστικές.

Τον Οκτώβριο 2016, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ν. 4430/2016, προσδιορίστηκαν οι όροι για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΟΠΥΥ, οι οποίες γεννήθηκαν πριν και μετά τη λειτουργία του, προς τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου, προσδιορίστηκαν περαιτέρω εκπτώσεις προκειμένου ο Οργανισμός να προβεί, εντός του 2017, στην ολοσχερή εξόφληση των οφειλών του, που γεννήθηκαν έως και τη χρήση 2015 (συμπεριλαμβανομένων των οφειλών πριν το 2012). Επισημαίνεται ότι οι συμβεβλημένες εταιρείες του Ομίλου έχουν ήδη διενεργήσει επαρκείς προβλέψεις έναντι των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπεται περαιτέρω επιβάρυνση των αποτελεσμάτων τους.

Επιπλέον με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) με αριθμό 1874/2017 ακυρώνονται οι αποφάσεις που ελήφθησαν τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2012 από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ για μείωση τιμών σε επιλεγμένες διαγνωστικές εξετάσεις. Στο σκεπτικό της απόφασης επισημαίνεται πως οι αποφάσεις εκδόθηκαν από αναρμόδια αρχή (Διοικητικό Συμβούλιο ΕΟΠΥΥ) καθώς δεν υφίσταται διάταξη νόμου που να παρέχει τέτοια αρμοδιότητα. Ο Όμιλος Υγεία ακολουθώντας την ανωτέρω απόφαση του ΣΤΕ προχώρησε στην επανατιμολόγηση των συγκεκριμένων διαγνωστικών εξετάσεων.

Με την απόφαση 194/448/08-02-2018 του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ αποφασίστηκε ομόφωνα η έγκριση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον υπολογισμό του clawback 2017, για τις περιπτώσεις των παρόχων όπου η υποβαλλόμενη δαπάνη τους, περιλαμβάνει εντός αυτής προκληθείσα δαπάνη περισσότερων από μίας υποκατηγορίας παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας. Συγκεκριμένα για αυτές τις περιπτώσεις τα ποσά rebate και

περικοπής κάθε παρόχου, όπως έχουν προσδιοριστεί βάση της Υ.Α. Γ3γ/Γ.Π.58976 και της Κ.Υ.Α. Β2β/οικ.38642 αντίστοιχα, επιμερίζονται σε κάθε υποκατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας της Γ3γ/37400 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (αρ. ΦΕΚ 26/15-01-2018), με βάση την ποσοστιαία αναλογία δαπάνης της υποκατηγορίας επί της αρχικά υποβαλλόμενης δαπάνης κάθε παρόχου.

Την 1η Νοεμβρίου 2018 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 4898/Β/01.11.2018) η απόφαση του υπουργείου Υγείας με την οποία επέρχεται τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης, με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)» για τον νέο Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ. Με τον αναφερόμενο Κανονισμό επανακαθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης. Έναρξη ισχύος της απόφασης ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου 2018.

Την 9η Μαρτίου 2019 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αρ. ΦΕΚ 43) ο Νόμος 4600/2019 "Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις".

8.11 Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (Βλέπε Σημείωση 12.15).

8.12 Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας, την 31/12/2018. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας στο μέλλον.

Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη πληροφόρηση της νομικής υπηρεσίας του Ομίλου και των συνεργαζόμενων δικηγορικών γραφείων, η οποία προκύπτει βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται.. Στην περίπτωση κατά την οποία πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Ο προσδιορισμός του ποσού που θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης και σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Μεταβολές στις κρίσεις ή εκτιμήσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα και μπορεί να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 12.32.1 και 12.32.2).

9. Δομή του Ομίλου

9.1 Ενοποιούμενες εταιρείες και μέθοδος ενοποίησης

Οι εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την 31/12/2018, είναι οι εξής:

A/A	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση Συμ/χής	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις
1	ΔΘΚΑ ΥΓΕΙΑ ΑΕ Θυγατρικές του ΥΓΕΙΑ	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας		ΜΗΤΡΙΚΗ		2011-2018 (1)
2	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	99,55%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση & Έμμεση	2013-2018 (1)
3	ΜΗΤΕΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Συμμετοχή στην εταιρεία ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2018 (1)
4	ΛΗΤΩ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	99,45%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2011-2018
5	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Συμμετοχή στην εταιρεία ΛΗΤΩ ΑΕ	99,27%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2018
6	ΑΛΦΑ-LAB Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	99,45%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2018
7	Y-LOGIMED Α.Ε.	Ελλάδα	Εισαγωγή, εμπορία και εφοδιασμός ιατροτεχνολογικών προϊόντων	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2018
8	Y-PHARMA Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορία φαρμακευτικών ειδών και ειδών ιατρικής γενικής χρήσεως	85,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2018
9	ANIZ Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση κυλικίων εστιατορίων	70,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2018
10	BEATIFIC Α.Ε.	Ελλάδα	Έρευνα, παραγωγή και εμπορία καλλυντικών	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2014-2018

(1) Για τις εταιρείες του Ομίλου με έδρα την Ελλάδα έχει ολοκληρωθεί για τις χρήσεις 2011 έως 2013 φορολογικός έλεγχος βάσει της παρ.5 του αρ.82 του Ν.2238/1994, και για τις χρήσεις 2014, 2015 και 2017 βάσει των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1. Σημειώνεται ότι, για τη χρήση 2018 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη. Περαιτέρω ανάλυση παρατίθεται στη σημείωση 12.32.2

9.2 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου

Με την από 21.06.2018 Απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας «ΑΛΦΑ LAB ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» έως το συνολικό ποσό των διακοσίων χιλιάδων ενός ευρώ και ογδόντα λεπτών του ευρώ (200.001,80€) με καταβολή μετρητών από την εταιρεία ΛΗΤΩ Α.Ε, με την έκδοση εξήντα οκτώ χιλιάδων διακοσίων εξήντα (68.260) νέων ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης 2,93 ευρώ, ανερχόμενου ούτως του μετοχικού κεφαλαίου σε διακόσιες πενήντα οκτώ χιλιάδες εξακόσια ένα ευρώ και ογδόντα λεπτά του ευρώ (258.601,80€) διαιρούμενου σε ογδόντα οκτώ χιλιάδες διακόσιες εξήντα (88.260) ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 2,93 ευρώ εκάστης. Μετά την παραπάνω ΑΜΚ δεν μεταβάλλεται η άμεση συμμετοχή της ΛΗΤΩ Α.Ε. στην θυγατρική ΑΛΦΑ LAB καθώς ήδη ανέρχεται σε 100%.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της «ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», κατά τη συνεδρίαση της 21.06.2018, αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) της εταιρείας μέχρι του ποσού των διακοσίων χιλιάδων ενός ευρώ και ογδόντα λεπτών του ευρώ (200.001,80 €) με καταβολή μετρητών από την εταιρεία ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε και την έκδοση 68.260 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93 ευρώ εκάστης. Η τιμή διάθεσης των ως άνω νέων 68.260 μετοχών θα γίνει στο ποσό των 2,93 ευρώ ανά μετοχή δηλαδή στην ονομαστική αξία των εκδοθησόμενων μετοχών. Το μετοχικό κεφάλαιο της «ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ανέρχεται πλέον σε επτά εκατομμύρια τριακόσιες επτά χιλιάδες εννιακόσια

δέκα πέντε ευρώ και δέκα επτά λεπτά του ευρώ (7.307.915,17€) διαιρούμενο σε δύο εκατομμύρια τετρακόσιες ενενήντα τέσσερις χιλιάδες εκατόν εξήντα εννέα (2.494.169) ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 2,93 ευρώ εκάστης. Μετά την παραπάνω ΑΜΚ η άμεση συμμετοχή της εταιρείας ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε στην εταιρεία ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ανέρχεται στο 74,46% ενώ το ποσοστό συμμετοχής της εταιρείας ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ανέρχεται στο 25,51%.

Η έκτακτη Γενική Συνέλευση της 13/3/2018 των μετόχων της εταιρείας "BEATIFIC ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ" αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά ποσό των Ευρώ εξακοσίων χιλιάδων εξακοσίων εξήντα (600.660€), με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής σε 0,60€ με συμψηφισμό ισόποσων ζημιών παρελθούσας χρήσεως, και έτσι το μετοχικό κεφάλαιο ανήλθε στο ποσό των τριάντα οκτώ χιλιάδων τριακοσίων σαράντα ευρώ (38.340€) διαιρούμενο σε 63.900 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,60 ευρώ εκάστης. Με την αναφερόμενη Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) της Εταιρείας κατά το συνολικό ποσό των εννιακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (930.000 €) με καταβολή μετρητών, με την έκδοση 1.550.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης 0,60 Ευρώ και έτσι το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων εξήντα οκτώ χιλιάδων τριακοσίων σαράντα Ευρώ (968.340€) διαιρούμενο σε 1.613.900 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης 0,60 Ευρώ». Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω ΑΜΚ το ποσοστό συμμετοχής της εταιρείας Υ-Logimed Α.Ε., στην εταιρεία "BEATIFIC ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ" ανέρχεται σε 79% ενώ το άμεσο ποσοστό συμμετοχής του ΥΓΕΙΑ Α.Ε ανέρχεται σε 21%.

10. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και έχει καθορίσει δύο λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας του Ομίλου. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας και πιο αναλυτικά της παροχής υγειονομικών υπηρεσιών διαγνωστικού και θεραπευτικού χαρακτήρα και στον τομέα εμπορίας υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και ειδικών υλικών, κυρίως στη γεωγραφική περιοχή της Ελληνικής Επικράτειας, αλλά και εκτός αυτής.

Οι διατομεακές πωλήσεις αφορούν κατά κύριο λόγο την εμπορία υγειονομικού υλικού και ειδικών υλικών από την εταιρεία Υ-Logimed Α.Ε. προς τα νοσοκομεία του Ομίλου.

Ο Όμιλος εμφανίζει έσοδα από τον ΕΟΠΥΥ τα οποία ανέρχονται σε ποσοστό άνω του 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών.

Τα έσοδα και κέρδη και τα στοιχεία του ενεργητικού κάθε λειτουργικού τομέα παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Λειτουργικοί Τομείς

Στοιχεία ανά λειτουργικό Τομέα την 31/12/2018

Ποσά σε € '000	Κλάδος Υγείας	Κλάδος Εμπορίας	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	Σύνολο
Πωλήσεις					
- σε εξωτερικούς πελάτες	211.269	6.119	217.388	10.797	228.185
- διατομεακές πωλήσεις	2.639	28.007	30.646	0	30.646
Καθαρές πωλήσεις τομέα	213.908	34.126	248.034	10.797	258.831
Αποσβέσεις	(13.137)	(100)	(13.237)	(1.767)	(15.004)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	11	90	101	0	101
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(6.287)	(58)	(6.345)	(1.011)	(7.356)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων περιόδου	17.385	(886)	16.499	178	16.677
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2018	376.631	30.766	407.397	0	407.397

Στοιχεία ανά λειτουργικό Τομέα την 31/12/2017

Ποσά σε € '000	Κλάδος Υγείας	Κλάδος Εμπορίας	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	Σύνολο
Πωλήσεις					
- σε εξωτερικούς πελάτες	200.113	5.859	205.972	21.588	227.560
- διατομεακές πωλήσεις	2.556	25.595	28.151	0	28.151
Καθαρές πωλήσεις τομέα	202.669	31.454	234.123	21.588	255.711
Αποσβέσεις	(14.403)	(95)	(14.498)	(3.417)	(17.915)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	3	35	0	35
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(9.423)	(54)	(9.477)	(1.807)	(11.284)
Κέρδη προ φόρων περιόδου	11.845	(2.288)	9.557	(3.456)	6.101
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2017	401.167	32.446	433.613	28.273	461.886

Οι πωλήσεις και τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου με βάση την γεωγραφική τους κατανομή παρουσιάζονται ως εξής :

Γεωγραφικά Στοιχεία

	31/12/2018		31/12/2017	
Ποσά σε € '000	Πωλήσεις	Στοιχεία ενεργητικού	Πωλήσεις	Στοιχεία ενεργητικού
Ελλάδα	248.034	407.397	234.123	433.613
Λοιπές χώρες	0	0	0	0
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	248.034	407.397	234.123	433.613
Διακοπείσες δραστηριότητες	10.797	0	21.588	28.273
Σύνολο	258.831	407.397	255.711	461.886

Η συμφωνία των εσόδων, των λειτουργικών κερδών ή ζημιών, των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων κάθε λειτουργικού τομέα με τα αντίστοιχα ποσά των Οικονομικών Καταστάσεων έχει ως εξής:

Πίνακας Συμφωνίας
Ποσά σε € '000

Πωλήσεις Τομέων	31/12/2018	31/12/2017
Συνολικές Πωλήσεις Τομέα	248.034	234.123
Απαλοιφές ενδοτομεακών πωλήσεων	(30.646)	(28.151)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	217.388	205.972
Διακοπείσες δραστηριότητες	10.797	21.588
Σύνολο	228.185	227.560
Κέρδη ή Ζημιές	31/12/2018	31/12/2017
Συνολικά Κέρδη / (Ζημιές) Τομέων	16.677	6.101
Προσαρμογές για :		
Διακοπείσες δραστηριότητες	(178)	3.456
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων περιόδου	16.499	9.557
Στοιχεία ενεργητικού	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού Τομέα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	407.397	433.613
Απαλοιφές ενδοτομεακών στοιχείων ενεργητικού	(26.962)	(22.011)
	380.435	411.602

11. Διακοπείσες Δραστηριότητες
11.1 Πώληση της συμμετοχής της ΔΘΚΑ ΥΓΕΙΑ στο HYGEIA HOSPITAL TIRANA

Κατά την 31/12/2017 τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της HYGEIA HOSPITAL TIRANA Sha ταξινομήθηκαν ως μία ομάδα διάθεσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 για τα κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

Την 06/07/2018, το ΥΓΕΙΑ υπέγραψε τη σύμβαση πώλησης του συνόλου των μετοχών της κατά 100% θυγατρικής HYGEIA HOSPITAL TIRANA Sha προς την εταιρεία «AMERICAN HOSPITAL SH.A.». Η εν λόγω πώληση οριστικοποιήθηκε την 22/08/2018 με τη μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής HYGEIA HOSPITAL TIRANA Sha προς την εταιρεία «AMERICAN HOSPITAL SH.A.».

Σύμφωνα με το σχετικό συμφωνητικό της 06/07/2018, ο αγοραστής (η εταιρεία «AMERICAN HOSPITAL SH.A.») αναλαμβάνει υποχρεώσεις της θυγατρικής HYGEIA HOSPITAL TIRANA Sha συνολικού ύψους 29,5 εκατ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων συνολικού ύψους 19 εκατ. ευρώ περίπου καθώς επίσης και υποχρεώσεων προς εταιρείες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ συνολικού ύψους 2,5 εκατ. ευρώ περίπου) ενώ η πώληση πραγματοποιήθηκε έναντι ταμειακού ανταλλάγματος ποσού € 1,016 εκ. Το τίμημα της συναλλαγής υπολογίστηκε με τη μέθοδο συμφητισμού καθαρών υποχρεώσεων (cash free – debt free) κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής. Από την παραπάνω συναλλαγή προέκυψε κατά την 31/12/2018 για τον Όμιλο ζημιά ποσού € 843 χιλ. η οποία και περιλαμβάνεται στις διακοπείσες δραστηριότητες της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Αντίστοιχα, προέκυψε για την Εταιρεία ζημιά ποσού € 665 χιλ., η οποία περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Έσοδα/(Έξοδα) από συμμετοχές και λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού» της εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Σημειώνεται ότι το ποσό απομείωσης που είχε αναγνωρισθεί στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 κατά την αρχική ταξινόμηση της επένδυσης ως κατεχόμενης προς πώληση ανήλθε σε €8.700 χιλ. και €22.036 χιλ. στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις αντίστοιχα. Τα έσοδα και τα έξοδα, τα κέρδη και οι ζημιές που σχετίζονται

με την εν λόγω διακοπείσα δραστηριότητα δεν περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για την περίοδο 01/01-31/12/2018 αλλά παρουσιάζονται ξεχωριστά.

Αναλυτικά, οι λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των σχετιζόμενων με αυτά υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της οριστικοποίησης της πώλησης της Hygeia Hospital Tirana Sha παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε € '000	31/12/2017	Ποσά σε € '000	22/8/2018
Στοιχεία Ενεργητικού		Στοιχεία Ενεργητικού	
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	25.456	Ενσώματες ακινητοποιήσεις	25.963
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	242	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	180
Αποθέματα	651	Αποθέματα	635
Πελάτες και λοιπές Εμπορικές Απατήσεις	730	Πελάτες και λοιπές Εμπορικές Απατήσεις	741
Λοιπά Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	211	Λοιπά Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	494
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	69	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	38
Στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	27.359	Στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	28.051
Υποχρεώσεις		Υποχρεώσεις	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	11.318	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	11.294
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	6.636	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.759
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.606	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.609
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.799	Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.530
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	27.359	Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	26.192
		Καθαρά περιουσιακά στοιχεία /(Υποχρεώσεις) άμεσα συνδεδεμένα με ομάδα διάθεσης	1.859

11.2 Διακοπείσες δραστηριότητες της συγκριτικής περιόδου αναφοράς (χρήση 2017)

Στις διακοπείσες δραστηριότητες της συγκριτικής περιόδου περιλαμβάνονται:

- τα αποτελέσματα της περιόδου 01/01-31/12/2017 της Hygeia Hospital Tirana Sha (λόγω ταξινόμησης την 31/12/2017 ως ομάδα διάθεσης κατεχόμενη προς πώληση) και
- τα αποτελέσματα της BIO-ΤΣΕΚ ΙΝΤΕΡΝΑΣΙΟΝΑΛ Ιδιωτικό Πολυιατρείο Ιατρική Ανώνυμος Εταιρεία» και «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α.Ε.» (λόγω πώλησης την 8/12/2017)

11.3 Καθαρά αποτελέσματα Ομίλου από διακοπείσες δραστηριότητες

Τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου από διακοπείσες δραστηριότητες για τις περιόδους 01/01-31/12/2018 και 01/01-31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Διακοπείσες Δραστηριότητες 1/1-31/12/2018	Διακοπείσες Δραστηριότητες 1/1-31/12/2017	Ομάδα διάθεσης κατεχόμενη προς πώληση 1/1-31/12/2017
Πωλήσεις	10.797	1.920	19.668
Κόστος Πωληθέντων	(9.791)	(1.167)	(17.811)
Μικτό Κέρδος	1.006	753	1.857
Έξοδα διοίκησης	(2.094)	(906)	(3.744)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	249	3	238
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(85)	(2)	(71)
Λειτουργικό κέρδος	(924)	(152)	(1.720)
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	2.113	0	223
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(1.011)	(75)	(1.732)
Ζημιές προ φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	178	(227)	(3.229)
Φόρος Εισοδήματος	0	5	0
Ζημιές μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες	178	(222)	(3.229)
Κέρδη /(ζημιές) από την εκποίηση διακοπεισών δραστηριοτήτων	(843)	3.197	0
Διαγραφή συνολικών εσόδων σχετιζόμενων με μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενων προς πώληση μέσα από την κατάσταση αποτελεσμάτων	0	0	(2.368)
Κέρδη /(ζημιές) από την αποτίμηση των ομάδων διάθεσης σε εύλογες αξίες	0	0	(8.700)
Αποτελέσματα περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(665)	2.975	(14.297)

Αντίστοιχα, ο υπολογισμός του αποτελέσματος της συναλλαγής αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Λογιστική αξία

Τίμημα πώλησης μείον των εξόδων διάθεσης

Κέρδη/(ζημιές) από την πώληση

Αναταξινόμηση λοιπών συνολικών εσόδων σχετιζόμενων με τις διακοπείσες δραστηριότητες στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Συνολικά κέρδη/(ζημιές) από την πώληση

Κατανεμημένα σε:

Ιδιοκτήτες της μητρικής

Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Αποτέλεσμα από την πώληση

1.859

1.016

(843)

0

(843)

(843)

0

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες που αφορούν στις διακοπείσες δραστηριότητες:

Ποσά σε € '000	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Ομάδα διάθεσης κατεχόμενη προς πώληση
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2017
Λειτουργικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	699	212	634
Επενδυτικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(167)	(48)	(467)
Χρηματοδοτικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(447)	(56)	(64)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	69	81	45
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από διακοπείσες δραστηριότητες	(154)	(80)	
Συνολικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	0	109	148

Τα βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες για τις παρουσιαζόμενες περιόδους αναφοράς 01/01-31/12/2018 και 01/01-31/12/2017 ανέρχονται σε € (0,0022) και € (0,0475) αντίστοιχα (Βλέπε Σημείωση 12.30).

12. Λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

12.1 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια (οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός) απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν μειώσεις της αξίας τους.

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 υπάρχουν εμπράγματα βάρη ποσού € 168 εκ. και € 117,35 εκ. αντίστοιχα, έναντι δανεισμού.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία δαπάνησαν ποσό € 8,9 εκ. και € 5,7 εκ. αντίστοιχα, για αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων, που αφορούν κατά κύριο λόγο την απόκτηση ιατρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και βελτιώσεις ή κατασκευές εγκαταστάσεων.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε € '000	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	50.482	151.738	88.813	1.050	37.478	800	330.361
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(50.073)	(70.583)	(782)	(34.975)	0	(156.413)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	50.482	101.665	18.230	268	2.503	800	173.948
Προσθήκες	0	364	4.398	0	863	1.023	6.648
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	0	0	0	0	0	0	0
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	0	(732)	(948)	(2)	(313)	0	(1.995)
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(2.240)	0	(72)	(24)	(2.336)
Αναταξινόμησης	0	45	30	0	264	(339)	0
Προσθήκες περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	0	84	116	0	152	0	352
Πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	0	0	(1.091)	(17)	0	0	(1.108)
Περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	(5.528)	(30.138)	(12.682)	(177)	(3.632)	(1)	(52.158)
Συναλλαγματικές διαφορές περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	93	507	(648)	(25)	55	0	(18)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(4.160)	(5.222)	(28)	(1.035)	0	(10.445)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	2.320	0	(30)	0	2.290
Αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	0	(625)	(2.230)	(27)	(162)	0	(3.044)
Αποσβέσεις στοιχείων πωληθεισών θυγατρικών	0	(69)	(66)	0	(8)	0	(143)
Αποσβέσεις πωληθέντων στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	0	0	1.020	9	0	0	1.029
Συσσωρευμένες αποσβέσεις πωληθείσας θυγατρικής	0	536	889	1	306	0	1.732
Συσσωρευμένες αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	0	4.575	10.040	129	3.260	0	18.004
Συναλλαγματικές διαφορές στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	0	(72)	724	26	(50)	0	628
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	45.047	121.868	75.748	829	34.795	1.459	279.746
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(49.888)	(63.108)	(672)	(32.694)	0	(146.362)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	45.047	71.980	12.640	157	2.101	1.459	133.384

	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	45.047	121.868	75.748	829	34.795	1.459	279.746
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(49.888)	(63.108)	(672)	(32.694)	0	(146.362)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	45.047	71.980	12.640	157	2.101	1.459	133.384
Προσθήκες	0	1.074	6.163	8	1.236	397	8.878
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	(5)	(1.902)	(2)	(109)	0	(2.018)
Αναταξινόμησης	0	110	663	0	161	(934)	0
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	0	0	(30)	(30)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(3.912)	(4.287)	(23)	(1.063)	0	(9.285)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	5	1.993	0	109	0	2.107
Λοιπές μεταφορές	0	0	2	0	0	0	2
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	45.047	123.047	80.672	835	36.083	892	286.576
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(53.795)	(65.400)	(695)	(33.648)	0	(153.538)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	45.047	69.252	15.272	140	2.435	892	133.038

Επί των ενσώματων παγίων πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά σε ζημιά απομείωσης, η οποία αναγνωρίζεται απευθείας σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων. Το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση και της αξίας λόγω χρήσης (value in use), αποτελεί και την ανακτήσιμη αξία του παγίου.

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε € '000	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	23.951	72.803	60.705	702	18.841	281	177.283
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(35.505)	(50.965)	(630)	(18.047)	0	(105.147)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	23.951	37.298	9.741	72	794	281	72.136
Προσθήκες	0	32	3.110	0	386	1.023	4.550
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(1.849)	0	(1)	(24)	(1.874)
Αναταξινόμησης	0	45	217	0	76	(339)	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	(2.940)	(4.082)	(22)	(699)	0	(7.744)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	1.763	0	1	0	1.764
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	23.951	72.881	62.183	702	19.302	941	179.960
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(38.445)	(53.283)	(653)	(18.746)	0	(111.127)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	23.951	34.435	8.900	49	556	941	68.833

	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	23.951	72.881	62.183	702	19.302	941	179.960
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(38.445)	(53.283)	(653)	(18.746)	0	(111.127)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	23.951	34.435	8.900	49	556	941	68.833
Προσθήκες	0	565	4.230	2	564	377	5.737
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	(5)	(1.303)	(2)	(0)	0	(1.310)
Αναταξινόμησης	0	110	662	0	161	(934)	0
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	0	0	(30)	(30)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(2.681)	(3.122)	(18)	(612)	0	(6.433)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	5	1.414	0	0	0	1.419
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	23.951	73.550	65.772	702	20.027	355	184.357
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(41.121)	(54.992)	(670)	(19.358)	0	(116.141)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	23.951	32.429	10.780	32	669	355	68.216

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν τα κατωτέρω ποσά, τα οποία ο Όμιλος κατέχει ως μισθωτής σύμφωνα με χρηματοοικονομικές μισθώσεις:

Ποσά σε € '000	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	17.746	22	17.768
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(14.678)	(11)	(14.689)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	3.068	11	3.079
Προσθήκες	868	19	887
Παύση συμβολαίων μίσθωσης	(265)	0	(265)
Περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	(910)	(42)	(952)
Συναλλαγματικές διαφορές	15	1	16
Αποσβέσεις περιόδου	(125)	(9)	(134)
Παύση συμβολαίων μίσθωσης	103	0	103
Συναλλαγματικές διαφορές αποσβέσεων	(2)	(1)	(3)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	222	13	235
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	(105)	8	(97)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	17.454	0	17.454
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(14.585)	0	(14.585)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	2.869	0	2.869

Ποσά σε € '000	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	17.454	0	17.454
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(14.585)	0	(14.585)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	2.869	0	2.869
Προσθήκες	3.349	0	3.349
Αποσβέσεις περιόδου	(351)	0	(351)
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	20.803	0	20.803
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(14.936)	0	(14.936)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	5.867	0	5.867

12.2 Υπεραξία

12.2.1 Ανάλυση κίνησης υπεραξίας

Η υπεραξία έχει κατανεμηθεί στο σύνολό της στον κλάδο Υπηρεσιών Υγείας και ανέρχεται σε €82,7 εκ. (2017: €82,7 εκ.). Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε καμία μεταβολή στα ποσά της αναγνωρισθείσας υπεραξίας.

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	188.914
Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης	(106.208)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	82.706
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	188.914
Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης	(106.208)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	82.706
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	188.914
Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης	(106.208)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	82.706

12.2.2 Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και άυλων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Κατά την 31/12/2018 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των αναγνωρισμένων άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής. Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που προέκυψε από τις αποκτήσεις των ενοποιούμενων εταιρειών του Ομίλου πραγματοποιήθηκε έχοντας επιμερίσει τα στοιχεία αυτά στις επιμέρους Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας που σχετίζεται με τις επιμέρους ΜΔΤΡ έχει προσδιοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης, η οποία υπολογίστηκε με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Αντίστοιχα, κατά την 31/12/2018 τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή ανέρχονται σε ποσό € 45.813 χιλ., το οποίο αναλύεται περαιτέρω σε εμπορικά σήματα ποσού € 30.600 χιλ. και άδειες νοσοκομείων ποσού € 15.213 χιλ. Το ανακτήσιμο ποσό των εμπορικών σημάτων με απεριόριστη διάρκεια ζωής (αξία λόγω χρήσης), προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαιώματα χρήσης (μέθοδος Income Approach via Relief from Royalty). Το ανακτήσιμο ποσό των αδειών των νοσοκομείων με απεριόριστη διάρκεια ζωής (αξία λόγω χρήσης), προσδιορίστηκε με βάση την μέθοδο Incremental Cash Flow.

Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων (βλ. αναλυτικά σημείωση 12.2.3).

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατά την 31/12/2018, από τον έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, δεν προέκυψε για τον Όμιλο ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης επί της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής (κατά την συγκριτική ετήσια περίοδο δεν είχαν αναγνωριστεί ζημιές απομείωσης επί της υπεραξίας και της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού).

Εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Αντίστοιχα, στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις από τον έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, προέκυψε ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης συνολικού ποσού € 804 χιλ. επί της αξίας της συμμετοχής της Εταιρείας στη θυγατρική BEATIFIC A.E.

12.2.3 Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών είναι οι εξής:

- **Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:**

- Τα επιχειρηματικά σχέδια καταρτίζονται βάσει μίας μέγιστης περιόδου 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω.
- Τα επιχειρηματικά σχέδια βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους και εγκεκριμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις.
- Επί των επιχειρηματικών σχεδίων χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών.
- Τα επιχειρηματικά σχέδια περιλαμβάνουν τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- **Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:**

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές. Για τον όμιλο ΜΗΤΕΡΑ, ο χρησιμοποιούμενος ρυθμός ανάπτυξης προσδιορίστηκε σε 2% (2017: 2%).

- **Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):**

Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων.

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Euro Swap Rate (EUS). Κατά την ημερομηνία της αποτίμησης το δεκαετές Euro Swap Rate ήταν 0,8120%. Δεν χρησιμοποιήθηκε ως απόδοση μηδενικού κινδύνου το 10ετές Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου, δεδομένης της αναγνώρισης από τις αγορές σημαντικού ασφάλιστρου κινδύνου (spread) στον συγκεκριμένο τίτλο.

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) και του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Το WACC της ΜΔΤΡ ΜΗΤΕΡΑ εκτιμήθηκε σε ποσοστό 7,7% (2017: 7,6%).

Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2018, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω (ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή: (i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2023 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές, (ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2023 ή (iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές). Από τις σχετικές αναλύσεις συνάγεται ότι δεν προκύπτει ποσό απομείωσης για τον όμιλο ΜΗΤΕΡΑ.

12.3 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ							
Ποσά σε € '000	Άδειες	Σχέσεις Πελατών	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Τεχνονγνωσία	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	15.806	37.848	30.600	21.096	0	240	105.590
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(447)	(17.614)	0	(18.600)	0	(240)	(36.901)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	15.359	20.234	30.600	2.496	0	0	68.689
Προσθήκες	3	0	0	1.174	37	0	1.214
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	0	0	0	(135)	0	0	(135)
Περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	(543)	0	0	(756)	0	0	(1.299)
Προσθήκες περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	5	0	0	31	0	0	36
Συναλλαγματικές διαφορές περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	9	0	0	12	0	0	21
Αποσβέσεις περιόδου	(6)	(2.529)	0	(1.512)	(4)	0	(4.051)
Αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	(58)	0	0	(173)	0	0	(231)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις πωληθείσας θυγατρικής	0	0	0	135	0	0	135
Συσσωρευμένες αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	454	0	0	603	0	0	1.057
Συναλλαγματικές διαφορές στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	(7)	0	0	(9)	0	0	(16)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	15.280	37.848	30.600	21.422	37	240	105.427
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(64)	(20.143)	0	(19.556)	(4)	(240)	(40.007)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	15.216	17.705	30.600	1.866	33	0	65.420

	Άδειες	Σχέσεις Πελατών	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Τεχνονγνωσία	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	15.280	37.848	30.600	21.422	37	240	105.427
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(64)	(20.143)	0	(19.556)	(4)	(240)	(40.007)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	15.216	17.705	30.600	1.866	33	0	65.420
Προσθήκες	0	0	0	1.946	27	0	1.973
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	0	(151)	0	0	(151)
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	30	0	0	30
Αποσβέσεις περιόδου	(3)	(2.529)	0	(1.402)	(14)	0	(3.949)
Λοιπές μεταφορές	0	1	0	0	0	0	1
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	15.280	37.848	30.600	23.248	64	240	107.280
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(67)	(22.671)	0	(20.959)	(18)	(240)	(43.955)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	15.213	15.177	30.600	2.289	46	0	63.324

Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε ανάγκη αναγνώρισης ζημιών απομείωσης επί της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού (2017: €0 χιλ.).

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017 παρουσιάζονται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί και αφορούν στο σύνολό τους λογισμικά προγράμματα:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε € '000	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	13.338	13.338
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(11.989)	(11.989)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	1.349	1.349
Προσθήκες	758	758
Λοιπές μεταφορές	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	(852)	(852)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	14.096	14.096
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(12.841)	(12.841)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	1.255	1.255

	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	14.096	14.096
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(12.841)	(12.841)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	1.255	1.255
Προσθήκες	1.401	1.401
Πωλήσεις /αποσύρσεις	(151)	(151)
Λοιπές μεταφορές	30	30
Αποσβέσεις περιόδου	(816)	(816)
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	15.376	15.376
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(13.657)	(13.657)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	1.719	1.719

12.4 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Οι θυγατρικές της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 9.1. Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές αναλύεται ως εξής:

Επωνυμία θυγατρικής (ποσά σε €'000)	Λογιστική αξία 31/12/2017	Λογιστική αξία 31/12/2018
Μητέρα Α.Ε.	117.742	117.742
Μητέρα Συμμετοχών Α.Ε.	4.950	4.950
Υ-Logimed Α.Ε.	886	886
Υ-Pharma Α.Ε.	255	255
Aniz Α.Ε.	64	64
Beatific Α.Ε.	639	0
Σύνολο	124.536	123.897

Η ανάλυση της κίνησης του λογαριασμού «Επενδύσεις σε Θυγατρικές» κατά την παρούσα και την προηγούμενη χρήση, έχει ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	124.536	142.021
Μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	3.302	4.550
Πωλήσεις θυγατρικών	(3.137)	-
Απομείωση επενδύσεων αναγνωρισμένη στα αποτελέσματα	(804)	(22.035)
Υπόλοιπο κλεισίματος	123.897	124.536

Ποσό €3.302 χιλ. αφορά την συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών Hygeia Hospital Tirana Sha (€3.137 χιλ.) και BEATIFIC AE (€165 χιλ.). Ποσό € 804 χιλ. αφορά στην

απομείωση επένδυσης στην θυγατρική BEATIFIC A.E. και αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης εντός του 2018.

Δεν υφίστανται θυγατρικές με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών (βλ. σημείωση 9).

Ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

12.5 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα την 31/12/2018 περιλαμβάνουν ένα κατάστημα στον Δήμο Χαλανδρίου 79,2 τ.μ. και αποτιμώνται σύμφωνα με την μέθοδο του κόστους.

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Μέθοδος κόστους	Σύνολο	Μέθοδος κόστους	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(34)	(34)	(34)	(34)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	148	148	148	148
Δαπάνη απόσβεσης	(2)	(2)	(2)	(2)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(36)	(36)	(36)	(36)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	146	146	146	146

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Μέθοδος κόστους	Σύνολο	Μέθοδος κόστους	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(36)	(36)	(36)	(36)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	146	146	146	146
Δαπάνη απόσβεσης	(3)	(3)	(3)	(3)
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(39)	(39)	(39)	(39)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	143	143	143	143

12.6 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυήσεις	382	441	185	229
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2.452	659	647	449
Καθαρή Λογιστική Αξία	2.834	1.100	832	678

12.7 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών, με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου κατά την ημερομηνία ανάκτησης ή διακανονισμού. Τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ετησίως, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής :

Ποσά σε € '000

					Ο ΟΜΙΛΟΣ						
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	Υπόλοιπο την 1/1/2018	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	(Χρέωση)/Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/2018	Υπόλοιπο την 1/1/2017	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	(Χρέωση)/Πίστωση στην καθαρή θέση	(Χρέωση)/Πίστωση στην καθαρή θέση διακοπείων δραστηριοτήτων	Αναβαλ. φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις) που αφορούν τις διακοπόμενες δραστηριότητες	Υπόλοιπο την 31/12/2017	
Ενσώματα Πάγια	(13.636)	2.341	-	(11.295)	(14.687)	1.081	-	-	3	(33)	(13.636)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(18.551)	3.566	-	(14.985)	(19.274)	724	-	-	-	(1)	(18.551)
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	18	(2)	-	16	18	-	-	-	-	-	18
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	-	44	-	44	-	-	-	-	-	-	-
Αποθέματα	22	1	-	23	24	(2)	-	-	-	-	22
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	130	2	-	132	58	72	-	-	-	-	130
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1
Υπερ το όριο	42	-	-	42	42	-	-	-	-	-	42
Αποτελέσματα εις νέον	2.960	(1.505)	-	1.455	4.383	(1.423)	-	-	-	-	2.960
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	4.921	(510)	70	4.481	4.779	185	8	2	-	(53)	4.921
Επικυρώσεις	-	-	-	-	(10)	10	-	-	-	-	-
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	2.820	(835)	-	1.985	3.174	(342)	-	-	-	(12)	2.820
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	23	(9)	-	14	23	-	-	-	-	-	23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	91	(7)	-	84	59	32	-	-	-	-	91
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	(21.159)	3.086	70	(18.003)	(21.410)	337	8	5	(99)	(21.159)	

Ποσά σε € '000

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	Υπόλοιπο την 1/1/2018	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/2018	Υπόλοιπο την 1/1/2017	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/2017
Ενσώματα Πάγια	(5.615)	1.253	-	(4.362)	(6.743)	1.128	-	(5.615)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(237)	(31)	-	(268)	(242)	5	-	(237)
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	0	0	-	(0)	0	(0)	-	0
Αποτελέσματα εις νέον	2.927	(1.505)	-	1.422	4.350	(1.423)	-	2.927
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	3.065	(348)	(1)	2.716	2.934	124	7	3.065
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	620	(135)	-	485	620	-	-	620
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	761	(766)	(1)	(7)	919	(166)	7	761

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη.

12.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	1.990	1.912	0	0
Έτοιμα προϊόντα	26	34	0	0
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	3.352	3.386	1.638	1.550
Ανταλλακτικά Παγίων Στοιχείων	21	22	0	0
Σύνολα	5.389	5.354	1.638	1.550
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα περιόδου	(8)	(12)	0	0
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα προηγούμενων χρήσεων	(226)	(231)	(150)	(150)
Καθαρή Λογιστική Αξία	5.155	5.111	1.488	1.400

Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

Η κίνηση των προβλέψεων για άχρηστα, καθυστερημένα και κατεστραμμένα αποθέματα αναλύεται ως εξής:

	Ποσά σε € '000		Ποσά σε € '000	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	(243)	(567)	(150)	(150)
Προσθήκες διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	0	(21)	0	0
Μειώσεις διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	0	340	0	0
Συναλλαγματική διαφοροποίηση διακοπτόμενων δρι	0	17	0	0
Προσθήκες	(8)	(12)	0	0
Αναστροφική προβλέψεων υποτίμησης	17	0	0	0
Υπόλοιπο κλεισίματος	(234)	(243)	(150)	(150)

12.9 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	82.660	76.195	54.438	49.990
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	0	0	8.034	6.109
Γραμμάτια Εισπρακτέα	12.646	13.758	8.893	9.056
Επιταγές Εισπρακτέες	2.177	2.133	206	206
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(29.103)	(27.859)	(19.220)	(18.791)
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	68.380	64.227	52.351	46.570
Προκαταβολές σε προμηθευτές	16	154	0	0
Σύνολα	68.396	64.381	52.351	46.570

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρούνται ποσά βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν προβεί σε υπολογισμό του claw-back και του rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2018 μέσω πιστωτικών τιμολογίων και προβλέψεων με το σωρευτικό ποσό των € 122,3 εκ. περίπου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.7.2013) και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων ενώ αντίστοιχα η Εταιρεία έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2018 με το ποσό των € 63 εκ.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, προχώρησαν αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-31/12/2017.

Το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων έχει εξεταστεί για τυχόν ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης. Συγκεκριμένες απαιτήσεις εντοπίστηκαν να έχουν ενδείξεις για τις οποίες σχηματίστηκαν προβλέψεις απομείωσης. Οι απομειώσεις πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε απαιτήσεις από φυσικά πρόσωπα και συναλλαγματικές.

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Υπόλοιπο ανοίγματος

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9

Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1/1/2018

Πρόσθετες προβλέψεις

Εισπραχθείσες επισφάλειες

Συναλλαγματικές διαφορές

Προβλέψεις διακοπτόμενων δραστηριοτήτων

Μειώσεις διακοπτόμενων δραστηριοτήτων

Μειώσεις / Διαγραφές

Υπόλοιπο κλεισίματος

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
(27.859)	(36.216)	(18.791)	(24.899)
(70)	0	0	
(27.929)	(36.216)	(18.791)	(24.899)
(3.159)	(4.034)	(1.803)	(2.500)
0	7	0	7
0	(5)	0	0
0	36	0	0
0	312	0	0
1.985	12.041	1.374	8.601
(29.103)	(27.859)	(19.220)	(18.791)

Η ανάλυση των ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων εμπορικών απαιτήσεων παρατίθεται στη σημείωση 13.1.2.

12.10 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000

Χρεώστες Διάφοροι

Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές

Λοιπές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη

Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό

Προπληρωθέντα έξοδα

Λοιπές Απαιτήσεις

Εγγυήσεις

Σύνολα

Μείον: Προβλέψεις απομείωσης

Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
3.551	4.873	2.567	2.604
4.931	5.300	1.891	2.673
0	0	701	1.387
9	7	0	0
1.021	1.276	678	804
494	398	57	53
104	104	51	51
10.110	11.958	5.945	7.572
(3.454)	(2.144)	(2.267)	(1.767)
6.656	9.814	3.678	5.805

Οι απαιτήσεις από δημόσιες αρχές αφορούν κυρίως σε παρακρατούμενο φόρο εισοδήματος και πιστωτικό ΦΠΑ, που αναμένεται είτε να εισπραχθεί είτε να συμφηφισθεί με φόρους εντός της χρήσης 2019.

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης των λοιπών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθενται κάτωθι:

Ποσά σε € '000

Υπόλοιπο ανοίγματος

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9

Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1/1/2018

Προβλέψεις διακοπτόμενων δραστηριοτήτων

Υπόλοιπο κλεισίματος

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
(2.144)	(2.243)	(1.767)	(1.767)
(1.310)	0	(500)	0
(3.454)	(2.243)	(2.267)	(1.767)
0	99	0	0
(3.454)	(2.144)	(2.267)	(1.767)

12.11 Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο

Το Εμπορικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου περιλαμβάνει ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου αξίας € 45 χιλ. για τα οποία δεν προέκυψε καμία μεταβολή εντός της τρέχουσας χρήσης.

12.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 και 31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στο ταμείο	49	90	6	8
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	9.805	11.011	6.419	4.740
Δεσμευμένες καταθέσεις	7	7	7	7
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	9.861	11.108	6.432	4.755
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	9.834	11.066	6.405	4.713
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	27	42	27	42
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	9.861	11.108	6.432	4.755

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων, το οποίο είναι προσωρινά δεσμευμένο την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό € 7 χιλ. (31/12/2017: € 7 χιλ.) και αφορά κατά κύριο λόγο την παροχή, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, εγγυητικών επιστολών της Εταιρείας.

12.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Την 31^η Δεκεμβρίου του 2018, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε εκατόν είκοσι πέντε εκατομμύρια τριακόσιες πενήντα χιλιάδες διακόσια ενενήντα εννέα Ευρώ (€ 125.350.299) ολοσχερώς καταβεβλημένο, διαιρούμενο σε τριακόσια πέντε εκατομμύρια επτακόσιες τριάντα δύο χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι (305.732.436) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας σαράντα ενός λεπτών του Ευρώ (€ 0,41) η καθεμία και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

12.14 Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	5.600	594	1.634	(2.517)	5.311
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού	0	0	0	2.517	2.517
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	5.600	594	1.634	0	7.828
	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
	5.600	594	1.634	0	7.828
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	5.600	594	1.634	0	7.828
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	5.600	594	1.634	0	7.828

Ποσά σε € '000

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	4.101	594	440	5.134
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	4.101	594	440	5.134
	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
	4.101	594	440	5.134
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	4.101	594	440	5.134
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	4.101	594	440	5.134

12.15 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος έχει τη νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Η Εταιρεία εκτός της νομικής υποχρέωσης για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, έχει ενεργοποιήσει και ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζομένους της υπό τη μορφή Ομαδικού Ασφαλιστηρίου, βάσει του οποίου χορηγείται επιπλέον ποσό αποζημίωσης συνταξιοδότησης, καθώς και χορήγηση πολυετιών εξαρτώμενο από τα έτη προϋπηρεσίας στην εταιρεία.

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής για τον Όμιλο έχει ως εξής :

	Ποσά σε '000 €			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	13.827	3.760	17.587	12.910	3.918	16.828
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	-	1.207	1.207	-	1.186	1.186
	13.827	2.553	16.380	12.910	2.732	15.642
Ταξινομημένη ως :						
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	13.827	2.553	16.380	12.910	2.732	15.642
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση	0	0	0	0	0	0

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	12.910	3.918	16.828	12.774	3.586	16.360
Τρέχον κόστος απασχόλησης	457	479	936	431	471	902
Έξοδο τόκων	232	71	303	239	68	307
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	516	(289)	227	(118)	158	40
Παροχές πληρωθείσες	(525)	(1.419)	(1.944)	(344)	(365)	(709)
Κόστος προϋπηρεσίας	233	-	233	104	-	104
Κόστος διακανονισμών/πериποτών/ειδικών περιπτώσεων	4	1.000	1.004	-	-	-
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	13.827	3.760	17.587	12.910	3.918	16.828

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος έχει ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 1η Ιανουαρίου	1.186	728
Έσοδο τόκων	21	13
Απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στον καθαρό τόκο)	(14)	11
Εισφορές εργοδότη	1.448	799
Παροχές πληρωθείσες	(1.434)	(365)
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 31η Δεκεμβρίου	1.207	1.186

Τα στοιχεία του ενεργητικού του προγράμματος μπορούν να αναλυθούν στις ακόλουθες επενδυτικές κατηγορίες:

	31/12/2018	31/12/2017
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.207	1.186
Σύνολο	1.207	1.186

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	454	479	933	431	471	902
Κόστος προϋπηρεσίας	233	-	233	104	-	104
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	232	65	297	239	55	294
Κόστος διακανονισμόν/περικοπών/ειδικών περιπτώσεων	-	1.000	1.000	-	-	-
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	919	1.544	2.463	774	526	1.300

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(243)	(54)	(297)	(199)	(49)	(248)
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) στην υποχρέωση λόγω εμπειρίας	(273)	329	56	317	(98)	219
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	(516)	275	(241)	118	(147)	(29)

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(1.197)	1.366	(1.190)	1317
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.068	(937)	1.052	(963)

Η ανάλυση ευαισθησίας πραγματοποιήθηκε αλλάζοντας μια παράμετρο κάθε φορά χωρίς να αλλάζουν οι υπόλοιπες. Η πραγματική μεταβολή ενδέχεται να είναι διαφορετική από αυτή που παρουσιάζεται, καθώς είναι απίθανο να προκύψει μια μεταβολή σε μια αναλογιστική παραδοχή χωρίς ταυτόχρονη επίδραση σε κάποια άλλη, αφού κάποιες από τις αναλογιστικές παραδοχές σχετίζονται μεταξύ τους.

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής για την Εταιρεία έχει ως εξής :

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Ποσά σε '000 €					
	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	7.105	3.760	10.865	6.628	3.918	10.546
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	-	1.207	1.207	-	1.186	1.186
	7.105	2.553	9.657	6.628	2.732	9.360
Ταξινομημένη ως :						
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	7.105	2.553	9.657	6.628	2.732	9.360
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση	0	0	0	0	0	0
Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:						
	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	6.628	3.918	10.546	6.531	3.585	10.116
Τρέχον κόστος απασχόλησης	206	479	685	200	471	671
Έξοδο τόκων	119	71	190	124	68	192
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	278	(289)	(11)	(121)	159	38
Παροχές πληρωθείσες	(301)	(1.419)	(1.720)	(161)	(365)	(526)
Κόστος προϋπηρεσίας	173	-	173	58	-	58
Κόστος διακανονισμόν/περικοπών/ειδικών περιπτώσεων	3	1.000	1.003	(2)	-	(2)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	7.105	3.760	10.865	6.628	3.918	10.546

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος έχει ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 1η Ιανουαρίου	1.186	728
Έσοδο τόκων	21	13
Απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στον καθαρό τόκο)	(14)	11
Εισφορές εργοδότη	1.448	799
Παροχές πληρωθείσες	(1.434)	(365)
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 31η Δεκεμβρίου	1.207	1.186

Τα στοιχεία του ενεργητικού του προγράμματος μπορούν να αναλυθούν στις ακόλουθες επενδυτικές κατηγορίες:

	31/12/2018	31/12/2017
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.207	1.186
Σύνολο	1.207	1.186

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	206	479	685	200	471	671
Κόστος προϋπηρεσίας	173	-	173	58	-	58
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	119	65	184	124	55	179
Κόστος διακανονισμών/περικοπών/ειδικών περιπτώσεων	-	1.000	1.000	-	-	-
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	498	1.544	2.042	382	526	908

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2018			31/12/2017		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(116)	(54)	(170)	(98)	(49)	(147)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στην υποχρέωση λόγω εμπειρίας	(162)	329	167	219	(99)	120
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	(278)	275	(3)	121	(148)	(27)

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(817)	909	(708)	781
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	618	(560)	523	(482)

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές, που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής :

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση είναι οι ακόλουθες:

	31/12/2018	31/12/2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	1,70%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,80%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί έχει καθοριστεί βάσει απόδοσης υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμά στο οποίο οι παροχές θα πρέπει να καταβληθούν και που έχουν όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης. Οι σχετικές παραδοχές έχουν μεταβληθεί σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο λόγω αλλαγών στις συνθήκες της αγοράς.

12.16 Επιχορηγήσεις

Η κίνηση των επιχορηγήσεων του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	140	140
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(35)	(35)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	105	105

	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2018	105	105
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(35)	(35)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	70	70

12.17 Δανειακές υποχρεώσεις

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας καθώς και οι ημερομηνίες λήξης τους αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	
Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	

Ο ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
2.597	550
0	750
113.419	126.989
(8.227)	(11.597)
107.789	116.692

Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	
Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	

31/12/2018	31/12/2017
1.657	315
2.283	2.988
8.227	11.597
12.167	14.900

Οι ημερομηνίες λήξης των δανείων του Ομίλου, έχουν ως εξής :

Ποσά σε € '000

Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2018

	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	1.657	2.283	0	8.227	12.167
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	1.754	0	0	14.286	16.040
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	721	0	0	90.906	91.627
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	122	0	0	0	122
	4.254	2.283	0	113.419	119.956

Ποσά σε € '000

Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2017

	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	315	2.988	750	10.847	14.900
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	463	0	0	8.947	9.410
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	80	0	0	14.447	14.527
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	7	0	0	92.748	92.755
	865	2.988	750	126.989	131.592

Ποσά σε € '000
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης
 Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις
 Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις
 Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017
1.781	221
0	750
75.304	85.942
(5.605)	(9.097)
71.480	77.816

Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης
 Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων

31/12/2018	31/12/2017
1.290	187
5.605	9.097
6.895	9.284

Οι ημερομηνίες λήξης των δανείων της Εταιρείας, έχουν ως εξής :

Ποσά σε € '000
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2018

	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	1.290	0	5.605	6.895
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	1.379	0	10.875	12.254
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	402	0	58.824	59.226
	3.071	0	75.304	78.375

Ποσά σε € '000
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2017

	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	187	750	8.347	9.284
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	197	0	5.947	6.144
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	24	0	10.947	10.971
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	0	0	60.701	60.701
	408	750	85.942	87.100

Οι υποχρεώσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης του Ομίλου, έχουν ως εξής :

	31/12/2018		31/12/2017	
Ποσά σε € '000	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών
Εως 1 έτους	1.657	1.657	317	315
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	2.597	2.597	555	550
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	4.254	4.254	872	865
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	0	0	(7)	0
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	4.254	4.254	865	865

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των χρηματοδοτικών μισθώσεων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2018 (και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος δεν έχει δάνεια αποτιμώμενα στις εύλογες αξίες. Η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη αξία τους καθώς τα δάνεια έχουν αναχρηματοδοτηθεί ή έχουν υποστεί τροποποιήσεις σχεδόν στο σύνολό τους κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017 και κατ' επέκταση το επιτόκιο προεξόφλησης που θα χρησιμοποιούνταν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας εκτιμάται παρόμοιο με τα επιτόκια που ο Όμιλος καταβάλλει.

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου για τη χρήση 2018, ήταν για τις Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις 4,42% (έναντι 6,70% το 2017) και για τις Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις 3,50% (έναντι 3,10% το 2017). Αντίστοιχα, για την Εταιρεία το επιτόκιο δανεισμού για τις Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις ανερχόταν σε 4,48 (έναντι 6,30% το 2017).

12.18 Προβλέψεις

Το σύνολο των προβλέψεων του Ομίλου και της Εταιρείας αφορούν σε μακροπρόθεσμες προβλέψεις, οι οποίες δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

Ποσά σε € '000	ΟΜΙΛΟΣ		Σύνολα
	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	570	10.974	11.544
Πρόσθετες προβλέψεις	0	93	93
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(69)	(77)	(146)
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που αναστράφησαν	(30)	(1.200)	(1.230)
Αναστροφή Προβλέψεων διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	(84)	(40)	(124)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	387	9.750	10.137

Ποσά σε € '000	ΟΜΙΛΟΣ		Σύνολα
	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2018	387	9.750	10.137
Πρόσθετες προβλέψεις	0	494	494
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(6)	(1.310)	(1.316)
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που αναστράφησαν	(10)	(1.000)	(1.010)
Αναστροφή Προβλέψεων διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	0	0	0
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	371	7.934	8.305

Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	371	7.934	8.305
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	0	0	0
	371	7.934	8.305

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		Σύνολα
	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	69	2.139	2.208
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(69)	0	(69)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	0	2.139	2.139

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		Σύνολα
	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2018	0	2.139	2.139
Πρόσθετες προβλέψεις	0	300	300
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	0	(496)	(496)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	0	1.943	1.943

12.19 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λοιπές Υποχρεώσεις	380	252	56	56
Διακανονισμένες οφειλές ασφαλιστικών οργανισμών	0	20	0	0
Τακτοποίηση αυθαιρέτων βάσει του Ν 4014/2011	215	251	159	159
Σύνολο	595	523	215	215

12.20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	41.331	40.484	10.024	8.513
Επιταγές Πληρωτέες	2.452	3.829	1.348	2.108
Προκαταβολές πελατών	2.477	2.728	383	467
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	0	0	528	406
Λοιπές υποχρεώσεις	6.971	6.060	3.787	3.325
Σύνολο	53.231	53.101	16.070	14.819

12.21 Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

Ο φόρος εισοδήματος πληρωτέος αναλύεται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Φόρος εισοδήματος	22	10	0	0
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	0	297	0	297
Σύνολο	22	307	0	297

Τον Μάρτιο του 2018, ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος της χρήσης 2012 της Εταιρείας από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ποσού € 296 χιλ. Σημειώνεται ότι, η Εταιρεία είχε σχηματίσει πρόβλεψη φόρων για ανέλεγκτες χρήσεις ποσού €68 χιλ. ευρώ με την οποία συμψηφίστηκε το ως ανωτέρω ποσό, το δε υπόλοιπο επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης 2017.

Τον Ιούλιο και Αύγουστο του 2018 οι θυγατρικές εταιρείες ΜΗΤΕΡΑ και Y-LOGIMED αντίστοιχα έλαβαν τα οριστικά φύλλα ελέγχου για τον φορολογικό έλεγχο της χρήσης 2012 από τα οποία για τη θυγατρική εταιρεία ΜΗΤΕΡΑ δεν προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ενώ για τη θυγατρική εταιρεία Y-LOGIMED προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ποσού € 7,6 χιλ. το οποίο συμψηφίστηκε εξολοκλήρου με την σχηματισμένη από την εταιρεία πρόβλεψη φόρων για ανέλεγκτες χρήσεις.

12.22 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	159	103	124	0
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3.597	3.707	1.783	1.819
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	6.888	7.141	3.606	3.772
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	1.562	1.601	915	927
Δεδουλευμένα έξοδα	950	1.248	352	491
Λοιπές υποχρεώσεις	3.453	5.174	2.355	4.044
Δεδουλευμένοι τόκοι	783	822	399	451
Σύνολο	17.392	19.796	9.534	11.504

12.23 Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας οι οποίες προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ			
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31/12/2017	116.692	14.900	131.592
Ταμειακές ροές:			
Αποπληρωμές	-13.302	-2.443	-15.745
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	4.399	0	4.399
Μη ταμειακές μεταβολές:			
Λοιπές μεταβολές		-290	-290
31/12/2018	107.789	12.167	119.956

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31/12/2017			
	77.816	9.284	87.100
Ταμειακές ροές:			
Αποπληρωμές	(9.753)	(2.238)	(11.991)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	3.417	0	3.417
Μη ταμειακές μεταβολές:			
Λοιπές μεταβολές	0	(151)	(151)
31/12/2018	71.480	6.895	78.375

12.24 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις προϊόντων	274	258	0	0
Πωλήσεις εμπορευμάτων	4.656	4.434	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	212.458	201.280	132.345	125.223
Σύνολα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	217.388	205.972	132.345	125.223
Σύνολα από διακοπείσες δραστηριότητες	10.797	21.588	0	0
Σύνολο	228.185	227.560	132.345	125.223

Στοιχεία την 31/12/2018

Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες

Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες (διακοπείσες δραστηριότητες)

Ελλάδα

217.388

0

Χώρες Ευρώπης

0

10.797

Σύνολο
217.388
10.797
Στοιχεία την 31/12/2017

Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες

Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες (διακοπείσες δραστηριότητες)

Ελλάδα

205.972

1.125

Χώρες Ευρώπης

0

20.463

Σύνολο

205.972

21.588

Η κατανομή των εσόδων από πωλήσεις στους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου παρουσιάζεται στη σημείωση 10.

12.25 Έξοδα ανά λειτουργία

Τα έξοδα του Ομίλου αναλύονται ως εξής σε κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης :

Ποσά σε € '000	31/12/2018				31/12/2017			
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	61.042	9.910	3.097	74.049	59.151	9.652	2.917	71.720
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	48.957	0	0	48.957	44.732	0	0	44.732
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	8.524	355	409	9.288	9.641	319	487	10.447
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	3.331	567	51	3.949	3.354	644	53	4.051
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	28.728	1.544	108	30.380	27.534	1.610	97	29.241
Παροχές τρίτων	11.594	767	7	12.368	11.642	771	12	12.425
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	252	71	0	323	245	73	1	319
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.556	594	227	2.377	1.524	649	270	2.443
Φόροι και τέλη	1.613	452	41	2.106	1.557	430	44	2.031
Προβλέψεις	3.588	72	1	3.661	3.783	269	0	4.052
Ασφάλιστρα	1.606	172	4	1.782	1.494	131	4	1.629
Έπισκευές και συντηρήσεις	3.755	294	26	4.075	3.609	301	25	3.935
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	3	338	1.490	1.831	12	305	1.247	1.564
Προμήθειες πωλήσεων	62	0	0	62	2	0	0	2
Λοιπά έξοδα	1.089	526	151	1.766	1.169	347	135	1.651
Δωρεές	158	6	0	164	222	13	0	235
Έξοδα μεταφοράς	128	29	31	188	124	29	28	181
Αναλώσιμα	3	14	0	17	1	19	0	20
Σύνολα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	175.989	15.711	5.643	197.343	169.796	15.562	5.320	190.678
Σύνολα από διακοπείσες δραστηριότητες	9.791	2.094	0	11.885	18.978	4.650	0	23.628
Σύνολο	185.780	17.805	5.643	209.228	188.774	20.212	5.320	214.306

Τα έξοδα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής σε κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης :

Ποσά σε € '000	31/12/2018				31/12/2017			
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	33.716	4.748	274	38.738	32.417	4.704	272	37.393
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	33.077	0	0	33.077	29.042	0	0	29.042
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6.056	15	365	6.436	7.289	18	439	7.746
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	768	2	46	816	802	2	48	852
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	15.693	0	0	15.693	13.925	0	0	13.925
Παροχές τρίτων	5.466	383	0	5.849	5.546	390	0	5.936
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	118	10	0	128	120	10	0	130
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.050	86	0	1.136	1.012	83	0	1.095
Φόροι και τέλη	1.127	0	0	1.127	1.248	0	0	1.248
Προβλέψεις	2.104	0	0	2.104	2.500	0	0	2.500
Ασφάλιστρα	1.178	97	0	1.275	1.070	88	0	1.158
Έπισκευές και συντηρήσεις	2.541	208	0	2.749	2.400	197	0	2.597
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	0	0	1.313	1.313	0	0	1.048	1.048
Προμήθειες πωλήσεων	62	0	0	62	2	0	0	2
Λοιπά έξοδα	801	53	16	870	867	23	7	897
Δωρεές	158	0	0	158	222	0	0	222
Έξοδα μεταφοράς	104	0	0	104	100	0	0	100
Σύνολο	104.019	5.602	2.014	111.635	98.562	5.515	1.814	105.891

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, στα έξοδα του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ύψους € 15,1 χιλ. που αφορούν σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

12.26 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από Ενοίκια	1.086	1.261	302	337
Έσοδα από Επιδότησεις	104	125	57	45
Αποζημιώσεις	0	1	0	1
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	35	35	0	0
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	1.219	1.247	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	1.290	767	344	391
Λοιπά έσοδα	623	1.427	94	612
Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων	32	8	16	0
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	4.389	4.871	813	1.386
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης από διακοπείσες δραστηριότητες	249	241	0	0
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	4.638	5.112	813	1.386

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Φόροι ακίνητης περιουσίας και λοιποί φόροι	2	171	0	72
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	16	224	9	213
Προβλέψεις	35	131	0	0
Ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	42	12	25	4
Λοιπά έξοδα	1.072	602	719	146
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.167	1.140	753	435
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης από διακοπείσες δραστηριότητες	85	73	0	0
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	1.252	1.213	753	435

12.27 Χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	115	158	12	62
Τόκοι ομολογιακών δανείων	5.300	8.287	3.558	5.491
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	128	34	82	16
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπ.	303	307	190	192
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	2	1	1	1
Λοιποί τόκοι έξοδα	82	208	60	81
Προμήθειες Τραπεζών	415	482	174	208
Χρηματοοικονομικά έξοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	6.345	9.477	4.077	6.051
Χρηματοοικονομικά έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	1.011	1.807	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	7.356	11.284	4.077	6.051

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	3	6	1	0
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος καθορισμένων παρόχων	7	25	7	25
Λοιποί τόκοι έσοδα	91	4	0	1
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	101	35	8	26

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τις χρήσεις 2018 και 2017 είναι 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ετησίως, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Από τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, λόγω της επαναμέτρησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προέκυψε για τον Όμιλο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού € 3,4 χιλ. που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Πληροφορίες σχετικά με τον αναβαλλόμενο φόρο αναφέρονται στη σημείωση 12.7.

12.30 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή για την περίοδο 01/01-31/12/2018 και την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο, προκύπτουν από τη διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της μητρικής (μετά από φόρους), με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών της Εταιρείας στην διάρκεια της περιόδου. Οι μειωμένες ζημίες ανά μετοχή είναι ίδιες με τις βασικές.

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<u>Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες</u>		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή					
Κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		19.551.682	9.655.911	14.146.082	(9.617.233)
Σταθμισμένος μέσος όρος αριθμού μετοχών		305.732.436	305.732.436	305.732.436	305.732.436
Βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)		0,0640	0,0316	0,0463	(0,0315)

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ	
<u>Διακοπείσες Δραστηριότητες</u>		31/12/2018	31/12/2017
Βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή			
Κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		(664,630)	(11,322,814)
Σταθμισμένος μέσος όρος αριθμού μετοχών		305,732,436	305,732,436
Βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)		(0.0022)	(0.0370)

12.31 Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων – της Εταιρείας και του Ομίλου λειτουργούντος ως μισθωτή.

Ο Όμιλος μισθώνει γραφεία και αποθήκες με λειτουργικές μισθώσεις που έχουν διάφορους όρους, ρήτρες αναπροσαρμογής και δικαιώματα ανανέωσης. Τα μελλοντικά ελάχιστα πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις συμβάσεις των λειτουργικών και χρηματοδοτικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις					
Εντός 1 έτους		1.131	852	590	742
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών		2.740	2.794	1.609	1.798
Άνω των 5 ετών		518	277	136	257
Βραχυπρόθεσμες δεσμεύσεις διακοπείσων δραστηριοτήτων από λειτουργικές μισθώσεις		0	18	0	0
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις		4.389	3.941	2.335	2.797

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται κατ' έτος ως εξής :

Ποσά σε € '000		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμεύσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις					
Εντός 1 έτους		1.657	315	1.290	187
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών		2.597	550	1.781	221
Σύνολο δεσμεύσεων από χρηματοοικονομικές μισθώσεις		4.254	865	3.071	408

Οι εγγυήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017, έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυήσεις				
Εγγυήσεις σε τρίτους	49	51	0	0
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	200	198	33	30
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή δανεισμού των θυγατρικών	15.007	35.080	15.007	35.080
Εγγυήσεις για την συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς	0	2	0	2
Σύνολο εγγυήσεων	15.256	35.331	15.040	35.112

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου κατά την 31/12/2018 υπάρχουν εμπράγματα βάρη ποσού € 168εκ. (2017: € 187,4εκ.) έναντι δανεισμού και για την Εταιρεία τα εμπράγματα βάρη ανέρχονται στο ποσό € 117,4εκ. (2017: € 116,8εκ.). Επιπρόσθετα, προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείων της Εταιρείας και της θυγατρικής ΜΗΤΕΡΑ έχει συσταθεί ενέχυρο επί των σημάτων των εν λόγω εταιρειών.

Οι λοιπές δεσμεύσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017, έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Ποσά σε € '000	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λοιπές Δεσμεύσεις				
Βραχυπρόθεσμες λοιπές δεσμεύσεις διακοπεισών δραστηριοτήτων	0	375	0	375
Μακροπρόθεσμες λοιπές δεσμεύσεις διακοπεισών δραστηριοτήτων	0	370	0	370
Σύνολο λοιπών δεσμεύσεων	0	745	0	745

12.32 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις

Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Πιο αναλυτικά:

12.32.1 Σημαντικές Δικαστικές εκκρεμότητες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας της. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και υποθέσεις ιατρικής ευθύνης. Για την πλειοψηφία των υποθέσεων αυτών ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει συμβολαίων ασφάλισης που έχουν συνάψει. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31/12/2018 έχουν διενεργήσει προβλέψεις ύψους € 7,94 εκ. και € 1,9 εκ. αντίστοιχα. Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του. (βλέπε Σημείωση 12.18)

12.32.2 Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στη Σημείωση 9.1 των Οικονομικών Καταστάσεων της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2018.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις που αναφέρονται στην εν λόγω Σημείωση, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι, πέραν των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση, στα αποτελέσματα λειτουργίας του και στις ταμειακές ροές του Ομίλου. (βλέπε Σημείωση 12.18 & 12.29)

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2017, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2017, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2018, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

12.33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ενδοεταιρικές συναλλαγές

Οι παρακάτω συναλλαγές και υπόλοιπα αποτελούν τις συναλλαγές των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Οι συναλλαγές αυτές, μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν απαλειφθεί κατά τη διαδικασία της ολικής ενοποίησης.

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ 1.1.2018 - 31.12.2018

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	Y-LOGIMED ΑΕ	Y PHARMA ΑΕ	ANIZ ΑΕ	BEATIFIC ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
Π Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	2.323.557	0	68.712	0	7.606	24.541	0	68.407	6.870	2.499.694
Ω ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	362.267	0	0	3.197	0	0	0	0	0	10.332	375.798
Λ ΛΗΤΩ Α.Ε.	25	21.557	0	0	2.055	54.620	0	0	0	0	78.257
Η ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	325.878	526.747	0	204.373	0	0	0	0	0	0	1.056.998
Τ Y-LOGIMED ΑΕ	19.273.143	7.755.587	350	945.199	0	3.246	0	1.150	0	9.796	27.988.471
Η ANIZ Α.Ε.	22.773	0	0	0	0	0	242	0	0	0	23.015
Σ BEATIFIC ΑΕ	232	2.950	0	0	0	0	0	0	0	0	3.182
ΣΥΝΟΛΟ	19.984.318	10.630.398	350	1.221.482	2.055	65.472	24.783	1.150	68.407	26.998	32.025.415

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ 01/01/2017 - 31/12/2017

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΑΛΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	HYGEIA HOSPITAL TIRANA Sha	ΑΛΤΗ LAB ΑΕ	Y-LOGIMED ΑΕ	Y PHARMA ΑΕ	ANIZ ΑΕ	BEATIFIC ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
Π Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	2.189.602	42.926	0	5.251	75.023	0	17.204	0	66.509	7.906	2.404.421
Ω ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	316.557	0	5.156	0	0	120	0	0	0	0	10.371	332.204
Λ ΛΗΤΩ Α.Ε.	86	0	0	1.971	52.800	0	1.167	0	0	0	0	56.024
Η ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	348.503	481.805	135.947	0	0	32.310	0	0	0	0	0	998.564
Τ Y-LOGIMED ΑΕ	16.660.505	7.510.512	968.349	0	5.078	418.388	0	0	1.200	0	36.197	25.600.229
Η ANIZ Α.Ε.	20.091	0	0	0	0	0	0	196	0	0	0	20.287
Σ BEATIFIC ΑΕ	365	2.638	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.003
ΣΥΝΟΛΟ	17.346.107	10.184.556	1.152.379	1.971	63.128	525.840	1.167	17.400	1.200	66.509	54.474	29.414.732

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2018

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ		Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ALFA LAB ΑΕ	Y-LOGIMED ΑΕ	Y PHARMA ΑΕ	ANIZ ΑΕ	BEATIFIC ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
Α Π Α Ι Τ Η Σ Η	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	6.311.161	0	282.396	8.610	125.367	1.972.052	0	135	35.908	8.735.629
	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	411.532	0	0	49.191	0	0	0	0	0	40.416	501.140
	ΛΗΤΩ Α.Ε.	2.915	21.557	0	0	14.448	23.501	0	0	0	259	62.680
	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	0	0	0	130.561	0	0	0	0	0	0	130.561
	ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	31.313	260.127	0	153.173	0	0	0	0	0	0	444.613
	Y-LOGIMED ΑΕ	0	15.568.835	363	4.066.768	0	12.991	0	1.502	0	50.694	19.701.153
	Y PHARMA	61.177	23.090	0	19.558	0	0	0	0	0	7.900	111.725
	ANIZ Α.Ε.	13.286	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13.285
	BEATIFIC Α.Ε.	8.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.000
ΣΥΝΟΛΟ	528.223	22.184.770	363	4.701.647	23.058	161.859	1.972.052	1.502	135	135.178	29.708.787	

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2017

		Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ALFA LAB ΑΕ	Y-LOGIMED ΑΕ	Y PHARMA ΑΕ	BEATIFIC ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
Α Π Α Ι Τ Η Σ Η	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	3.758.505	203.060	8.610	216.550	2.028.262	0	98.614	6.313.600
	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	241.309	0	45.991	0	0	0	0	33.245	320.545
	ΛΗΤΩ Α.Ε.	2.891	0	0	12.319	27.350	0	0	259	42.819
	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	0	0	187.561	0	0	0	0	0	187.561
	ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	27.210	169.736	22.325	0	0	0	0	0	219.271
	Y-LOGIMED ΑΕ	0	16.400.535	3.752.067	0	8.969	0	311	653.942	20.815.824
	Y PHARMA	113.677	23.090	19.558	0	0	0	0	7.900	164.224
	ANIZ Α.Ε.	13.280	0	0	0	0	0	0	0	13.280
	BEATIFIC Α.Ε.	8.000	0	0	0	0	0	0	0	8.000
ΣΥΝΟΛΟ		406.367	20.351.866	4.230.562	20.929	252.869	2.028.262	311	793.960	28.085.125

Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τις συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη που αφορούν κυρίως εταιρείες του Ομίλου Πειραιώς και του Ομίλου MIG μέχρι τον Νοέμβριο του 2018, ενώ από Νοέμβριο και μέχρι τέλος έτους περιλαμβάνονται συναλλαγές με εταιρείες του Ομίλου CVC.

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017
Πωλήσεις εμπ.των/ υπηρεσίες				
Θυγατρικές	0	2.040	0	1.963
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	148	12	67	22
Σύνολα	148	2.052	67	1.985
Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017
Λοιπά έσοδα/ έσοδα συμμετοχών				
Θυγατρικές	0	460	0	442
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	183	83	231	99
Σύνολα	183	543	231	541
Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017
Αγορές εμπορευμάτων				
Θυγατρικές	0	19.273	0	16.661
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	160	0	156	0
Σύνολα	160	19.273	156	16.661
Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017
Λοιπές δαπάνες				
Θυγατρικές	0	711	0	685
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	7.352	5.103	11.038	7.381
Σύνολα	7.352	5.814	11.038	8.067
Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017
Αγορές Ενσώματων/ Ασώματων Ακτινοποιήσεων				
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.084	758	1.117	820
Σύνολα	1.084	758	1.117	820
Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016
Απατήσεις				
Θυγατρικές	0	8.736	0	6.314
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	536	0	14.262	6.762
Σύνολα	536	8.736	14.262	13.076
Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	0	528	0	406
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	85.445	55.496
Σύνολα	0	528	85.445	55.903

Οι συναλλαγές με τα βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και του Ομίλου παρατίθενται στη συνέχεια.

Παροχές προς βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμες παροχές σε διοικητικά και διευθυντικά στελέχη*	5.458	3.957	3.525	2.190
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	690	302	400	214
Παροχές διακοπείας δραστηριότητας	228	468	0	0
Σύνολο	6.376	4.727	3.925	2.404

*Οι βραχυπρόθεσμες παροχές των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης περιλαμβάνουν τους μισθούς, τις αμοιβές, τις παροχές, τις εργοδοτικές εισφορές και τις λοιπές επιβαρύνσεις.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους).

12.34 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια στοιχεία του ενεργητικού ή υποχρεώσεις,
Επίπεδο 2: τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες είτε άμεσα είτε έμμεσα,
Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Ακολούθως, παρατίθενται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31/12/2018.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	31/12/2018				31/12/2017			
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:				Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:			
Ποσά σε € '000	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων								
- Ομολογίες	-	45	-	45	-	45	-	45
Μη επαναλαμβανόμενες επιμετρήσεις στην εύλογη αξία								
-Ομάδες διάθεσης κατεχόμενες προς πώληση	-	-	-	-	-	27.359	-	27.359
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	-	45	-	45	-	27.404	-	27.404
Μη επαναλαμβανόμενες επιμετρήσεις στην εύλογη αξία								
-Ομάδες διάθεσης κατεχόμενες προς πώληση	-	-	-	-	-	27.359	-	27.359
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	-	-	-	-	-	27.359	-	27.359
Καθαρή εύλογη αξία	-	45	-	44	-	45	-	45

Δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων.

Η εύλογη αξία των κατωτέρω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας προσεγγίζει την λογιστική αξία τους:

- Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις
- Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού
- Προμηθευτές και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
- Δανεισμός
- Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις

13. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις των επιτοκίων, οι τιμές της αγοράς κ.λπ.), ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και ο συναλλαγματικός κίνδυνος. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η κάτωθι:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

13.1 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

13.1.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Οι αλλαγές στα επιτόκια μπορούν να επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα του Ομίλου αυξάνοντας το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που αναλαμβάνει για τη χρηματοδότησή του. Οι μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων μπορούν παράλληλα να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων: (α) το κόστος και τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης χρέους και κατ' επέκταση την ικανότητα του Ομίλου να πετύχει ελκυστικές αποδόσεις στις επενδύσεις του, και (β) την ικανότητα χρηματοδότησης του χρέους των επενδύσεων και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στις οποίες επενδύει ο Όμιλος.

Ο τραπεζικός δανεισμός αποτελεί μία από τις πηγές χρηματοδότησης των επενδύσεων του Ομίλου. Ο δανεισμός του Ομίλου είναι σε μεγάλο βαθμό με κυμαινόμενο επιτόκιο και ως εκ τούτου εξαρτάται άμεσα από το ύψος και τις μεταβολές των επιτοκίων, γεγονός που εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών. Τα κυμαινόμενα επιτόκια του Ομίλου μετατρέπονται σε σταθερά μέσω αντισταθμιστικών χρηματοοικονομικών μέσων και οι τραπεζικές καταθέσεις με τη σειρά τους αντισταθμίζουν σε σημαντικό ποσοστό τα σταθερά επιτόκια. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών του αναγκών. Επομένως, οι αποφάσεις για τη διάρκεια, καθώς και τη σχέση μεταξύ σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου ενός νέου δανείου, λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/- 1%:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Μεταβλητή		Μεταβλητή		Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2018		31/12/2017		31/12/2018		31/12/2017	
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	(1.258)	1.258	(1.348)	1.348	(827)	827	(901)	901
Καθαρή Θέση	(1.258)	1.258	(1.348)	1.348	(827)	827	(901)	901

13.1.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων του πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και για την πιθανή ζημία που εκτιμάται ότι θα προκύψει από αυτές, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά κατηγορίες και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Οι απαιτήσεις του Ομίλου προέρχονται από

Ασφαλιστικά Ταμεία, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Ασφαλιστικές Εταιρείες και ιδιώτες πελάτες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εστιάζουν την πολιτική τους στις συνεργασίες με αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.

Ο πιθανός πιστωτικός κίνδυνος σχετίζεται κυρίως με τις υψηλές οφειλές προηγούμενων ετών των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων, καθώς επίσης και με τους ιδιώτες πελάτες χωρίς κάποια ασφάλεια ή με τους ασφαλισμένους ασθενείς για το επί πλέον ποσό που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια τους.

Κατά την 31/12/2018, έχουν σχηματιστεί επαρκείς προβλέψεις απομείωσης επί των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα για την πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων

Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Σύνολο

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
9.861	11.108	6.432	4.755
68.396	64.381	52.351	46.570
78.257	75.489	58.783	51.325

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί

Εντός 3 μηνών

Από 3 έως 6 μήνες

Από 6 μήνες έως 1 έτος

Πάνω από 1 έτος

Σύνολο

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
6.674	5.700	6.909	5.742
6.819	6.954	6.345	5.844
7.262	7.170	6.291	6.244
11.499	9.008	6.478	3.970
32.254	28.832	26.023	21.800

13.1.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2018 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	2.133	6.094	105.192	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	829	828	2.597	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	53.002	229	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	15.521	1.893	595	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	0	2.283	0	0
Σύνολο	71.485	11.327	108.384	0

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2017 είχε ως εξής:

Ποσά σε € '000

Μακροπρόθεσμος δανεισμός
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων
Εμπορικές υποχρεώσεις
Λοιπές υποχρεώσεις
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός
Σύνολο

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
31/12/2017				
Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		
Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
3.770	7.827	116.142	0	
157	158	550	0	
52.760	341	0	0	
17.826	2.277	523	0	
105	2.883	0	0	
74.618	13.486	117.215	0	

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2018 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000

Μακροπρόθεσμος δανεισμός
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων
Εμπορικές υποχρεώσεις
Λοιπές υποχρεώσεις
Σύνολο

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31/12/2018				
Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		
Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
1.467	4.137	69.699	0	
637	654	1.781	0	
15.915	155	0	0	
7.643	1.891	215	0	
25.662	6.837	71.695	0	

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2017 είχε ως εξής:

Ποσά σε € '000

Μακροπρόθεσμος δανεισμός
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων
Εμπορικές υποχρεώσεις
Λοιπές υποχρεώσεις
Σύνολο

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31/12/2017				
Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		
Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
3.020	6.077	77.596	0	
92	95	220	0	
14.488	331	0	0	
9.550	2.251	215	0	
27.150	8.754	78.031	0	

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Κατά την 31/12/2018, τόσο ο Όμιλος όσο και η Εταιρεία παρουσιάζουν θετικό κεφάλαιο κίνησης ποσού € 7.301 χιλ. και € 31.450 χιλ. αντίστοιχα.

13.1.4 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η μεγάλη πλειονότητα των συναλλαγών και των υπολοίπων του Ομίλου είναι σε Ευρώ, όπως και οι δανειακές υποχρεώσεις, προς εκμετάλλευση χαμηλότερων επιτοκίων. Ως εκ τούτου, η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή. Σε κάθε περίπτωση όμως, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί διαρκώς τους συναλλαγματικούς κινδύνους, που ενδέχεται να προκύψουν και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών μέτρων.

13.1.5 Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου ΥΓΕΙΑ όσον αφορά στη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα των εταιρειών του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες, αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των Ιδίων Κεφαλαίων πλέον των δανείων μειωμένης εξασφάλισης, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και σε σχέση με τις απαιτήσεις του Ν.2190/1920.

Το Κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	138.204	120.853	142.955	129.305
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(9.861)	(11.108)	(6.432)	(4.755)
Κεφάλαιο	128.343	109.745	136.523	124.550
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	138.204	120.853	142.955	129.305
Πλέον: Δάνεια	119.956	131.592	78.375	87.100
Σύνολο κεφαλαίων	258.160	252.445	221.330	216.405
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,50	0,43	0,62	0,58

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή του δομή και πραγματοποιεί προσαρμογές σε αυτή υπό το πρίσμα των εκάστοτε οικονομικών συνθηκών και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των περιουσιακών του στοιχείων.

13.2 Στρατηγικοί και λειτουργικοί κίνδυνοι

Συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες

Ο Όμιλος διαθέτει μακροχρόνιες συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες (ΕΘΝΙΚΗ, NN, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA, GROUPAMA κ.λπ.). Η Εταιρεία επιπλέον έχει υπογράψει σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα.

Βασικά κριτήρια επιλογής για τη σύναψη συμβάσεων αποτελούν η φερεγγυότητα και οικονομική ευρωστία των ασφαλιστικών εταιρειών με ταυτόχρονη διερεύνηση του εύρους παροχών προς τους ασφαλισμένους τους.

Οι ανωτέρω συμφωνίες εξασφαλίζουν συνεχή αναπτυξιακή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας.

Ασφαλιστική Κάλυψη Περιουσιακών Στοιχείων

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. έχει συνάψει ασφαλιστήρια συμβόλαια για τον πάγιο εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις του με τον Ασφαλιστικό Οργανισμό «Εθνική Ασφαλιστική Α.Ε.Ε.Γ.Α.» με τις παρακάτω ημερομηνίες λήξης : Πυρός

και Απώλειας Κερδών 15/03/2019 και Γενικής και Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης 31/7/2019. Παράλληλα, διατηρεί εν ισχύ Ομαδικό Συνταξιοδοτικό Ασφαλιστήριο Προσωπικού με τον Ασφαλιστικό Οργανισμό METLIFE ALICO ΑΕΑΖ και ασφαλιστήρια αυτοκινήτων με ανανέωση ανά εξάμηνο. Σημειώνεται ότι την 31/12/2018 η αναπόσβεστη αξία των κτιρίων, μηχανημάτων και επίπλων της Εταιρείας ανερχόταν σε € 43,9 εκ. Κατά συνέπεια το ποσοστό της ασφαλιστικής κάλυψης της αναπόσβεστης αξίας με βάση τα στοιχεία της 31/12/2018 ανέρχεται σε 175% περίπου, μπορεί ωστόσο να ενέχει αρνητικές επιπτώσεις για την Εταιρεία η περίπτωση ολικής καταστροφής των κτιριακών εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων. Ωστόσο, η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί την εν λόγω πιθανότητα ολικής καταστροφής όλων των εγκαταστάσεων του ΥΓΕΙΑ Α.Ε. ελάχιστη ενώ επισημαίνεται ότι προχωρά συνεχώς στην ασφαλιστική κάλυψη όλων των νέων της παγίων.

Συνθήκες του Κλάδου της παροχής υπηρεσιών Υγείας

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δραστηριοποιείται στον χώρο της ελληνικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης προφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας. Ο κλάδος των ιδιωτικών υπηρεσιών παροχής υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει ιδιαιτερότητες, οι οποίες προέρχονται από την κυρίαρχη θέση που κατείχε παραδοσιακά ο δημόσιος τομέας στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Η αδυναμία, ωστόσο, του δημόσιου τομέα να καλύψει τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση αλλά και να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες παροχής υγείας οδήγησε στη σημαντική ανάπτυξη των ιδιωτικών κλινικών. Με το ρυθμό ανάπτυξης του κλάδου ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας καθίσταται σαφές ότι ο κλάδος της ιδιωτικής υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει μια ιδιαίτερη δυναμική και προοπτική στην οποία καλούνται να ανταποκριθούν οι εταιρείες που συμμετέχουν σε αυτόν. Τα αποτελέσματα και η πορεία του Ομίλου ΥΓΕΙΑ επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριοποίηση του και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του, έναντι της συνεχούς ανάπτυξης στον κλάδο της υγείας.

Κίνδυνος από τον Ανταγωνισμό

Η στροφή των πολιτών προς τις υπηρεσίες υγείας του δημόσιου τομέα, λόγω των οικονομικών συνθηκών, έχει εντείνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, καθώς έχει περιοριστεί το μερίδιό τους στη συνολική αγορά.

Οι μεγάλοι Όμιλοι του κλάδου έχουν εδραιώσει την παρουσία τους και παρέχουν ένα ευρύ φάσμα ιατρικών υπηρεσιών. Οι βασικοί άξονες ανταγωνισμού μεταξύ των ιδιωτικών μονάδων υγείας επικεντρώνονται κυρίως στην παροχή σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, στην ταχύτητα ανταπόκρισης προς τον ασθενή και στη δυνατότητα επέκτασης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων για στέγαση νέων τμημάτων. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε ότι αρκετές ιδιωτικές κλινικές περιλαμβάνουν από τμήματα μαιευτικής κλινικής, μέχρι και διαγνωστικά κέντρα έτσι ώστε να καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών.

Ένα ακόμα πεδίο ανταγωνισμού που παρατηρείται στον κλάδο της ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας είναι η επέκταση των συνεργασιών των ιδιωτικών μονάδων με ασφαλιστικές εταιρείες, για την κάλυψη νοσηλίων μεγαλύτερου εύρους ασθενών. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ ως κυρίαρχος παίκτης στον κλάδο που δραστηριοποιείται, αξιοποιεί τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχοντας εξασφαλίσει αποκλειστικές συνεργασίες με ιδιώτες ιατρούς υψηλού κύρους και παρέχοντας κορυφαία ποιότητα υπηρεσιών υγείας σύμφωνα με τα διεθνή, μοναδικά για την Ελλάδα, πιστοποιημένα στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ πρότυπα.

Ωστόσο, σε περίπτωση που ο Όμιλος διακόψει την αναπτυξιακή και επενδυτική του πολιτική, η ανταγωνιστική του θέση ενδεχομένως να επηρεαστεί σημαντικά, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτό και την χρηματοοικονομική κατάστασή του.

Περιορισμοί ρευστότητας του κλάδου της υγείας

Τα τελευταία χρόνια η έλλειψη παροχής ρευστότητας και η στενότητα στην τραπεζική χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την παρατεταμένη οικονομική ύφεση και τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των ιδιωτών, συνθέτουν ένα περιβάλλον αβεβαιότητας. Ο ΕΟΠΥΥ και τα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία αντιμετωπίζουν δυσχέρειες στην εξόφληση των υποχρεώσεων τους με αποτέλεσμα οι μικρές κλινικές και τα διαγνωστικά κέντρα να βρίσκονται αντιμέτωπα με σημαντικά προβλήματα ρευστότητας. Καθοριστικό πλέον παράγοντα επιβίωσης αποτελεί η διείσδυση του ΕΟΠΥΥ στα συνολικά έσοδα του κάθε παρόχου υγείας σε συνδυασμό με την αποτελεσματική διαχείριση μείωσης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η τάση αυτή, όπως είναι

φυσικό μπορεί να οδηγήσει σε συρρίκνωση κυρίως του κλάδου της Δευτεροβάθμιας παροχής φροντίδας εντείνοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ των υφιστάμενων παρόχων και περιορίζοντας ακόμη περισσότερο τα ήδη μειωμένα, λόγω εφαρμογής των μηχανισμών Claw-back και Rebate έσοδα.

Κίνδυνος Τεχνολογικών Εξελίξεων

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και η διαπίστωση της ανάγκης για συνεχή αναδιοργάνωση ασκούν καθοριστική επίδραση στις υπηρεσίες υγείας. Οι εκάστοτε ιδιωτικές κλινικές προχωρούν σε πολυδάπανα επενδυτικά προγράμματα με στόχο την ανανέωση και την απόκτηση σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού ώστε να προσφέρουν νέες και καλύτερες υπηρεσίες. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ ανανεώνει τον τεχνολογικό του εξοπλισμό σε τακτά χρονικά διαστήματα και αυτή τη στιγμή λειτουργούν: α) η πρώτη στην Ελλάδα, Υβριδική Χειρουργική αίθουσα τελευταίας γενιάς. Ο πρωτοποριακός σχεδιασμός και ο υπερσύγχρονος εξοπλισμός πολλαπλών δυνατοτήτων, επιτρέπουν την ταυτόχρονη διενέργεια των πιο εξελιγμένων ενδαγγειακών και ανοικτών επεμβάσεων σε οποιοδήποτε σημείο του καρδιαγγειακού συστήματος σε συνθήκες ύψιστης ασφάλειας, ταχύτητας και αξιοπιστίας, β) το μοναδικό Gamma Knife στην Ελλάδα (ένα εξειδικευμένο μηχάνημα ακτινοχειρουργικής όγκων του εγκεφάλου), γ) το μηχάνημα ρομποτικής χειρουργικής DA VINCI S δ) το σύστημα ρομποτικής υποβοήθησης ΜΑΚΟ για επεμβάσεις μερικής ή ολικής αρθροπλαστικής γόνατος και επεμβάσεις ολικής αρθροπλαστικής ισχίου, ε) το μεγαλύτερο τμήμα Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας με τρεις γραμμικούς επιταχυντές στ) το πρώτο PET / CT που λειτουργεί στην Ελλάδα, ζ) νέο Αξονικό Τομογράφο 128 τομών η) Ψηφιακός αγγειογράφος θ) Το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης Watson for Oncology (WFO), ι) νευροπλοήγησης Navigator και ια) Διοισοφάγειος υπέρηχος. Στόχος του Ομίλου ΥΓΕΙΑ είναι η συνεχής επένδυση στις πλέον σύγχρονες ιατροτεχνολογικές εξελίξεις και η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού του, ώστε να είναι ενήμερο με τις εκάστοτε διεθνείς εξελίξεις του κλάδου της υγείας.

14. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Την 11η Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 3461/2006, η ελληνική ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, την οποία υπέβαλε ο Προτείνων στις 12 Νοεμβρίου 2018, για την απόκτηση του συνόλου των κοινών ονομαστικών, άυλων, μετά ψήφου μετοχών της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Την 15η Μαρτίου 2019, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», ανακοίνωσε ότι, το Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το από 15.02.2019 αίτημα του Προτείνοντος σχετικά με την άσκηση του κατ' άρθρο 27 του Ν. 3461/2006 δικαιώματος εξαγοράς των υπολοίπων κοινών ονομαστικών μετοχών της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ονομαστικής αξίας 0,41 Ευρώ η κάθε μία, τις οποίες δεν απέκτησε ο Προτείνων μέσω της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης που υπέβαλε στις 12.11.2018 σύμφωνα με το Νόμο.

Η ημερομηνία παύσης της διαπραγμάτευσης των Μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών ορίστηκε η 02.04.2019. Η διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα του Δικαιώματος Εξαγοράς προβλέπεται στην Απόφαση 1/644.

Την 18η Φεβρουαρίου 2019, ολοκληρώθηκε η υπογραφή της νέας στρατηγικής συμφωνίας του Ομίλου Hellenic Healthcare με την Εθνική Ασφαλιστική για την κάλυψη των ασφαλισμένων της στα θεραπευτήρια του Ομίλου. Μετά τις πρόσφατες εξαγορές, το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group περιλαμβάνει πλέον τα θεραπευτήρια Metropolitan Hospital, Υγεία, Μητέρα, Metropolitan General και Λητώ, έχοντας τη δυνατότητα παροχής των πλέον εξειδικευμένων και σύγχρονων ιατρικών υπηρεσιών τόσο στο επίπεδο της γενικής ιατρικής, όσο και στην παιδιατρική και τη μαιευτική-γυναικολογία.

Την 25η Φεβρουαρίου 2019, το νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ, με γνώμονα την ανταπόκρισή του στις υψηλές απαιτήσεις των ασθενών και την εναρμόνισή του με την εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα της υγείας, υλοποιεί τον Προσωπικό Φάκελο Υγείας (Personal Health Record) «my υγεία» του ασθενή σε ηλεκτρονική μορφή.

Στις 9 Απριλίου 2019 το ΥΓΕΙΑ γνωστοποίησε ότι στις 8 Απριλίου 2019 ολοκληρώθηκε η καταχώριση της εταιρείας "ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ" το Σύστημα Άυλων Τίτλων, ως νέου κατόχου των 8.566.007 κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας, στις οποίες αφορούσε

το δικαίωμα εξαγοράς που ασκήθηκε δυνάμει της από 2/840/15.03.2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ως εκ τούτου, η ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ κατέχει σήμερα άμεσα συνολικά 305.732.436 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

Την 15η Απριλίου 2019, κατόπιν της από 08.04.2019 ολοκλήρωσης της άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς των μετοχών της, η Hellenic Healthcare, ως μοναδική μέτοχος, συνήλθε στα γραφεία της Εταιρείας σε έκτακτη καθολική Γενική Συνέλευση, με μοναδικό θέμα Ημερησίας Διάταξης την έγκριση της υποβολής αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διαγραφή των μετοχών της Εταιρείας από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η Γενική Συνέλευση με ομόφωνη απόφαση του εκπροσωπούμενου στη συνεδρίαση ποσοστού 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ενέκρινε την υποβολή από την Εταιρεία αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς («ΕΚ») για την έγκριση της διαγραφής από το Χρηματιστήριο Αθηνών του συνόλου των κοινών ονομαστικών, άυλων μετά ψήφου μετοχών της Εταιρείας, ήτοι 305.732.436 μετοχών ονομαστικής αξίας 0,41€ εκάστης, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει.

Την 16η Απριλίου 2019 το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. υπέβαλε προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αίτημα διαγραφής του συνόλου των κοινών ονομαστικών άυλων μετά ψήφου μετοχών του, ήτοι 305.732.436 μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,41€ εκάστης από το Χρηματιστήριο Αθηνών, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν.3371/2005.

Μαρούσι, 24 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

*Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ*

*ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΑΔΤ ΑΝ612863*

*ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΤΑΓΙΑΝΗΣ
ΑΔΤ ΑΕ140679*

*ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ
ΑΔΤ ΑΜ 236377*

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

*ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΚΕΛΕΠΟΥΡΗ
ΑΔΤ Σ028050*

*Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΜΙΛΟΥ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΣΜΑΣ
ΑΔΤ ΑΖ555377 ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ
16310 – Α' ΤΑΞΕΩΣ*

Ε. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018, των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας www.hygeia.gr καθώς και στην ιστοσελίδα του ΓΕΜΗ.